

Vlaams
Parlement

vergadering **8**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 6 november 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	7
ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voorstel van de VDAB-topman om jongeren die schoolmoe zijn te laten begeleiden door de VDAB	7
ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toestroom van buitenlandse studenten aan de Vlaamse universiteiten	9
ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de berichtgeving inzake allochtonen op de arbeidsmarkt, naar aanleiding van de analyses van Eurostat	
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de kritiek op het beleid inzake de bestrijding van discriminatie op de werkvloer, naar aanleiding van de Eurostat-cijfers voor 2012	13
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	18
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg tussen de Vlaamse Regering en Europees Commissaris Michel Barnier betreffende het Oosterweeldossier	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg tussen de Vlaamse Regering en Europees Commissaris Michel Barnier betreffende het Oosterweeldossier	18
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	23
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het overleg betreffende het concurrentiepact op het Overlegcomité van 6 november 2013	
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het overleg betreffende het competitiviteits- en werkgelegenheidspact op het Overlegcomité van 6 november 2013	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het overleg betreffende de relancemaatregelen op het Overlegcomité van 6 november 2013	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot de relancemaatregelen en het concurrentiepact	24

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de diversiteit van het Vlaamse medialandschap naar aanleiding van de aangekondigde ontslagen bij Mediahuis	31
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de visie van de Vlaamse Regering ten aanzien van de financiële problemen van de lokale besturen, naar aanleiding van de open brief van een parlementslid van de meerderheid en de reactie van minister Bourgeois	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de problematische gemeentefinanciën	36
ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het toezicht op de intercommunale TMVW	
ACTUELE VRAAG van de heer Veli Yüksel tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het toezicht op gewestgrensoverschrijdende intercommunales, naar aanleiding van de berichtgeving met betrekking tot TMVW	
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de berichtgeving met betrekking tot TMVW	41
ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de voorlopige stopzetting van interlandelijke adopties uit Marokko	48
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	51
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	56
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen	
– 2142 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	56
Artikelsgewijze bespreking	56
ONTWERP VAN DECREET houdende het stimuleren, het coördineren en het subsidiëren van de tewerkstelling in de sportsector	
– 2161 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	56
Artikelsgewijze bespreking	57

ONTWERP VAN DECREET betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector – 2166 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	57
Artikelsgewijze bespreking	57
ONTWERP VAN DECREET betreffende de lokale diensteneconomie – 2168 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	58
Artikelsgewijze bespreking	61
ACTUALITEITSDEBAT over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	89
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen – 2142 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	90
ONTWERP VAN DECREET houdende het stimuleren, het coördineren en het subsidiëren van de tewerkstelling in de sportsector – 2161 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	90
ONTWERP VAN DECREET betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector – 2166 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3	
Aangehouden stemmingsen	90
Hoofdelijke stemming	91
ONTWERP VAN DECREET betreffende de lokale diensteneconomie – 2168 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	92
MOTIE van de dames Lydia Peeters, Patricia Ceysens en Fientje Moerman en de heren Egbert Lachaert en Bart Tommelein tot besluit van de op 10 oktober 2013 door mevrouw Lydia Peeters en de heer Chris Janssens in commissie gehouden interpellaties tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, respectievelijk over de werking van de VDAB, en over de kritiek op de werking van de VDAB – 2207 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	92
MOTIE van mevrouw Marijke Dillen en de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete tot besluit van de op 15 oktober 2013 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen 'Een nieuwe Vlaamse diplomatie in een veranderende wereld: naar een efficiënt buitenlands netwerk' – 2209 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	93

MOTIE van mevrouw Ulla Werbrouck tot besluit van de op 17 oktober 2013 door de heer Peter Gysbrechts in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stilstand in het realiseren van nieuwe sportinfrastructuur – 2211 (2013-2014) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	93
MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Wim Wienen, Chris Janssens en Pieter Huybrechts tot besluit van de op 17 oktober 2013 door de heer Peter Gysbrechts in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stilstand in het realiseren van nieuwe sportinfrastructuur – 2245 (2013-2014) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	94
MOTIE van de heren Jan Penris, Joris Van Hauthem, Wim Wienen en Pieter Huybrechts en de dames Marijke Dillen en Marleen Van den Eynde tot besluit van het op 6 november 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken – 2269 (2013-2014) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	94
MOTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Egbert Lachaert en Marino Keulen tot besluit van het op 6 november 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken – 2270 (2013-2014) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	95
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	95
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	98
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	98

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.03 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Lies Jans, Chris Janssens, Jurgen Vanlerberghe: ambtsverplichtingen;

Patricia De Waele, Dirk Peeters: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 60/6)

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voorstel van de VDAB-topman om jongeren die schoolmoe zijn te laten begeleiden door de VDAB

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Voorzitter, minister, collega's, de voorbije dagen hebben we inderdaad kunnen kennismaken van het voorstel van VDAB-topman Fons Leroy, die stelt dat hij vanuit de VDAB bereid is om een beroepsopleiding in te richten voor jongeren die schoolmoe zijn.

We hebben in het parlement al meerdere malen gesproken over onderwijs en over de trajecten die we aanbieden aan jongeren, niet alleen aan jongeren die schoolmoe zijn, maar aan alle jongeren. We trachten om schoolmoeheid te voorkomen. Dit is een nieuw voorstel. We hebben in het verleden al wel gesteld dat het belangrijk is om samen te werken met de VDAB en om het onderwijs goed af te stemmen op de VDAB, maar hier gaat men nog een stap verder. De topman stelt immers voor om de beroepsopleiding vanuit de VDAB aan de jongeren aan te bieden.

Ik heb me daarbij direct de vraag gesteld wat uw visie daarop is. In het masterplan hervorming secundair onderwijs stellen we wel dat werkplekleren heel belangrijk is, maar dit voorstel komt niet aan bod in het masterplan. Ook als we kijken naar de andere plannen inzake vroegtijdig schoolverlaten, moeten we vaststellen dat dit concrete voorstel er niet in is opgenomen.

Vandaar, minister, mijn vraag wat uw houding is ten aanzien van dit nieuwe voorstel.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, dames en heren, op 27 september 2013 heeft de Vlaamse Regering het actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten goedgekeurd. Het actieplan kwam er na heel wat intensief overleg met onderwijsverstrekkers, onderwijsactoren, maar ook met de verschillende interprofessionele sociale partners, de vakbonden, SYNTRA, de VDAB, de

Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), kortom met iedereen die iets te maken heeft met onderwijs en arbeidsmarktbeleid.

Er werd een heel plan opgesteld, een continuüm van acties, heel concrete acties. Ze betreffen identificatie, monitoring, coördinatie, interventie, preventie en compensatie om het vroegtijdig schoolverlaten op te lossen. Een van de acties daarin is dat arbeidsmarktinstrumenten binnen de schoolse context kunnen worden ingezet, uiteraard in overleg met de VDAB, het onderwijs en de arbeidsmarkt samen. Het voorstel dat de VDAB-topman nu heeft gedaan, past in dat kader.

Op zich is het voorstel niet zo nieuw. U weet dat we al een aantal succesvolle projecten hebben gedaan met de VDAB, waarbij volwassenen die de school vroegtijdig verlaten hebben, toch via de onderwijskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT) een diploma secundair onderwijs kunnen halen. Ze kunnen daarvoor terecht bij zowel het volwassenenonderwijs als bij de VDAB. Dit is een ietwat afwijkend voorstel. Het is nog niet rijp. Het is nog niet afgerond. Er moet nog verder overleg over gebeuren, maar ik ben principieel niet tegen zolang het ingebed wordt in de afspraken van het actieplan Voortijdig Schoolverlaten en het in samenspraak gebeurt met het onderwijs en de VDAB. Uiteraard moet, wanneer een dergelijk aanbod wordt ontwikkeld, de VDAB het ook aankunnen wat middelen, personeel en centra betreft. Maar het principe dat arbeidsmarktinstrumenten kunnen worden ingezet in een schoolse context, is goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 27 september 2013.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, dank u voor het antwoord. Ik heb enkele bedenkingen. U zegt dat er acties zijn opgenomen in het actieplan Vroegtijdig schoolverlaten. Dat klopt, maar datgene wat nu als voorstel wordt gelanceerd, is toch van een andere aard. Er is heel duidelijk gesteld dat het belangrijk is dat er een samenwerking is, en dat het onderwijs bekijkt of de instrumenten die de VDAB gebruikt geschikt zijn om binnen het onderwijs in te zetten. Dat vind ik zeer positief. Ik vind het ook zeer positief dat de VDAB daarover op een constructieve manier nadenkt. Maar ik heb toch begrepen dat de VDAB met dit voorstel de volledige beroepsopleiding in handen zou nemen. Dat is een stap verder. Ik stel mij daarbij de vraag hoe de onderwijspartners daarover denken. Dat verschilt toch van wat in het actieplan wordt voorgesteld? U verwijst naar de momenteel lopende projecten van de VDAB. Maar ze realiseren deze projecten met +18-jarigen, met volwassenen. Dat is iets anders dan aan de slag gaan met jonge mensen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Dat is een cruciaal verschil. We moeten ons realiseren dat voor -18-jarigen de algemeen maatschappelijke vorming van cruciaal belang is, naast de vorming in de richting van een beroep.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het gaat de goede richting uit. Dit is het goede forum om nog eens te zeggen hoe belangrijk Leren en Werken kan zijn om ongekwalificeerde uitstroom tegen te gaan of in te perken. We hadden het er al over in het verleden. Dit voorstel van de VDAB gaat vrij ver. Het is het onderzoeken waard. U hebt zelf al de voorbeelden aangehaald.

Algemene vorming is en blijft belangrijk. Dat moet op school blijven gebeuren. De technische en praktische opleiding is ook belangrijk. Het is misschien wel de moeite waard om die twee te combineren. Als dat niet altijd lukt op school, vooral doordat de leerling schoolmoe is, is dit misschien wel een optie. Er zijn ook nog andere manieren: Syntra, de regionaal technologische centra (RTC's), ACTA, bedrijven die al heel intensief samenwerken. De 72 urenregel hebt u nog niet vermeld. Wij wachten op de evaluatie van Leren en Werken. Misschien is ook deze piste het onderzoeken waard.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Eerst en vooral: mijn felicitaties voor de heer Leroy. Hij is een topambtenaar die heel creatief denkt. Hij durft met out-of-the-boxideeën af te komen. Ik

ben het eens met mevrouw Helsen, die zegt dat het wel wat verder gaat dan een actieplan. Maar in het algemeen zegt LDD al jaren dat de schoolplicht tot 18 jaar, zoals die nu bestaat, moet worden herzien. Er zijn veel jongeren van tussen de 16 en de 18 jaar schoolmoe, maar daarom niet arbeidsmoe. Je moet hun de gelegenheid geven om zich op de arbeidsmarkt te integreren. Wij krijgen met dit standpunt gelijk. Via de VDAB kunnen die jongeren worden gerecupereerd en in de arbeidsmarkt betrokken. Wij moeten inderdaad verder gaan op de piste die hier wordt geopend. Wij moeten de schoolplicht tot 18 jaar herzien. Tussen 16 en 18 jaar moet er een coachingperiode komen voor jongeren die schoolmoe zijn.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, ik had uit de woorden van Fons Leroy begrepen dat het, zoals mevrouw Helsen zegt, verder ging dan wat op dit moment in de actieplannen is voorzien. Als de VDAB met een dergelijk idee komt – wat we absoluut niet ongenegen zijn, want de collega's hebben er al op gewezen wat de problemen zijn –, dan heeft dit natuurlijk ook repercussies op de inzet van middelen van de VDAB, die dan aangestuurd worden door de minister van Werk. Minister, u bent dit idee blijkbaar genegen. U zegt dat u dat eigenlijk al doet. Maar volgens mij wil Fons Leroy verder gaan. In hoeverre betreft u minister Muylers bij dit overleg, want dit zal toch een impact hebben op de inzet van middelen en mensen binnen de VDAB?

Minister Pascal Smet: Ik heb gezegd dat het in de lijn ligt. Bij mijn weten, betekent dat niet 'hetzelfde'. Het betekent wel dat het binnen dezelfde filosofie past. Het klopt dat het verder gaat dan nu het geval is. Ik heb ook gezegd dat het idee nog niet rijp is.

Ik heb zelf verwezen naar de middelen van de VDAB. Uiteraard zal minister Muylers betrokken worden bij de verdere uitrol als die er komt, als het idee verder kan worden uitgewerkt en haalbaar is in een schoolse context.

Het is een goed idee, het ligt in de lijn van het actieplan. We hebben namelijk het algemene principe afgesproken dat arbeidsmarktinstrumenten kunnen worden gebruikt in een schoolse context. Dit is er een van. Het is niet omdat we dat doen bij de VDAB dat we de klemtoon niet meer zouden leggen op onderwijsgebonden algemene of maatschappelijke vormingen. Dat is uiteraard ook belangrijk. Het ene sluit het andere niet noodzakelijk uit.

We zullen de haalbaarheid van het voorstel onderzoeken samen met de VDAB, met minister Muylers en met de onderwijssector. Op basis daarvan zullen we het verder uitwerken.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, u wilt dit opnemen met de VDAB en de onderwijspartners. Ik vind het heel belangrijk om ook SYNTRA en de centra voor leren en werken daarbij te betrekken. Zij hebben bijzondere expertise in het werken met deze jongeren. Ze hebben heel veel ervaring. Ik vind het heel belangrijk om samen met SYNTRA en de Centra Leren en Werken te kijken naar hun mogelijkheden om deze jongeren andere trajecten aan te bieden. Dat kan in samenwerking met de VDAB. Binnen Onderwijs hebben we al krachtige centra met veel mogelijkheden om met deze jongeren aan de slag te gaan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toestroom van buitenlandse studenten aan de Vlaamse universiteiten

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, dames en heren, een internationale studentenpopulatie vinden de meeste universiteiten terecht belangrijk. Ook wij vinden dat Erasmusprojecten en uitwisselingsprogramma's moeten worden aangemoedigd.

Minister, wij constateren – en het heeft in de kranten gestaan – dat het nieuwe academiejaar opnieuw een recordjaar is betreffende buitenlandse studenten. Binnen Europa geldt uiteraard een niet-discriminatieverdrag. Dat brengt met zich mee dat Vlaanderen bijzonder aantrekkelijk is voor Nederlandse studenten. Begrijpelijk: bij ons bedraagt het inschrijvingsgeld 600 euro, in Nederland 1500 euro. Een jaar geleden is hierover gediscussieerd in de commissie Onderwijs. U hebt toen verwezen naar een overleg met uw Nederlandse collega, want er dreigt een onevenwicht te ontstaan: 65 procent van de buitenlandse bachelorstudenten in Gent zijn Nederlanders.

U weet dat een universiteitsstudent ongeveer 10.000 euro aan de samenleving kost, aan de belastingbetaler. Een vraag naar overleg met Nederland is dan ook logisch. Minister, wat is de stand van zaken ter zake?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Daar valt eigenlijk niet zoveel over te zeggen. Het klopt, er is een stijging. Van de 445 Nederlandse bachelorstudenten in Gent zijn er 173 ingeschreven in de diergeneeskunde omdat er in Nederland een numerus fixus op staat. Het inschrijvingsgeld is daar niet zo doorslaggevend, wel dat er minder studenten worden toegelaten.

U hebt zelf verwezen naar de Europese regelgeving. Die laat geen beperkingen toe, tenzij de instroom van buitenlandse studenten ervoor zou zorgen dat onvoldoende studenten afstuderen in eigen land, waardoor bijvoorbeeld de volksgezondheid in gevaar zou komen. Dat is hier niet het geval, ook niet in de diergeneeskunde.

Ik heb met mijn Nederlandse collega afgesproken dat we de cijfers zullen opvolgen. We sluiten de inschrijvingen elk jaar af op 31 oktober. Op dat moment kennen we de aantallen, die worden nu verwerkt. In de loop van november krijgen we een duidelijk zicht op het aantal Nederlanders dat bij ons studeert en op het aantal Vlamingen dat in Nederland studeert. Die zijn er uiteraard ook.

Er is nog een reden waarom in die bacheloropleidingen vooral Nederlandse studenten zitten: het overgrote deel van onze bacheloropleidingen is in het Nederlands. Dat is niet meteen de meest verspreide taal. Het is niet zo evident dat er naast de Nederlanders veel studenten op af komen, tenzij uit enkele gebieden waar men Nederlands spreekt.

Het is dus vrij logisch dat het aantal Nederlanders dat bacheloropleidingen volgt die door nogal wat buitenlandse studenten worden gevolgd, vrij hoog is.

Ik vat samen. Wij monitoren de cijfers. Deze maand zullen wij de definitieve cijfers krijgen, en ook mijn collega zal die krijgen. Op dit ogenblik heb ik geen aanwijzingen dat ik het standpunt dat vorig jaar is genomen, zou moeten veranderen.

De heer Jos De Meyer: Ten dele volg ik u, minister. U verwijst zeer terecht naar de opleiding diergeneeskunde. Maar dat is uitgerekend een van de faculteiten met de grootste opleidingskosten. Gezien de financiële situatie van ons onderwijs en van onze universiteiten, moeten er daarover misschien bilaterale afspraken met Nederland worden gemaakt. Daarom ben ik ook blij dat onze minister van Financiën hier aanwezig is. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Misschien moet dan worden nagedacht over de hoogte van sommige inschrijvingsgelden.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, minister, collega's, Nederlandse studenten stellen minder problemen, want Nederlanders en Vlamingen delen hetzelfde taalgebied en dezelfde cultuurruimte. Wel is het zo dat de grote instroom van buitenlandse studenten in het algemeen een probleem zou kunnen worden. Dat debat wordt ook in andere Europese landen gevoerd, soms op vraag van de universiteiten zelf. De rector van de Universiteit Antwerpen, de heer Verschoren, heeft vorig jaar nog gezegd dat buitenlandse universiteiten

buitenlandse studenten aantrekken omdat zij hen als een goedkope inkomstenbron zien. Hij waarschuwde voor kwaliteitsverlies. Wij moeten dat gevaar voorkomen. In dat kader moet een debat over een beperking mogelijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, minister, collega's, ik heb in het verleden hierover al vragen gesteld. Zo heb ik een jaar geleden erop gewezen dat in Nederland voor bepaalde richtingen een numerus fixus is ingevoerd. Dat is onder meer voor psychologie het geval. Hebt u zelf cijfers? Wat betreft die 440 van Gent, waarvan de helft de richting veeartsenijkunde volgt, vraag ik me af of de stijging bij de buitenlandse bachelors in de psychologische wetenschappen groot is. En hoeveel Vlaamse studenten studeren er in Nederland? Ik zou het afkeurenswaardig vinden, mochten wij in dit Europa, met zijn open grenzen, met een echte kruideniersmentaliteit elkaar elk jaar rekeningen gaan voorleggen over wie hoeveel buitenlanders opleidt. Ook het argument van het kwaliteitsverlies lijkt mij niet ter zake: buitenlandse studenten zijn een verrijking.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer De Meyer. Als men het inschrijvingsgeld zou verlagen – gesteld dat dit kan – schrikt men studenten wel op financieel vlak af, maar niet inhoudelijk. De vraag blijft of men geschikt is of er klaar voor is om aan de hogeschool of de universiteit te studeren. Ik dring er dus ook op aan dat u in het overleg met uw Nederlandse collega dat in ogenschouw neemt en in de mate van het mogelijke het beleid op elkaar afstemt.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister, collega's, u spreekt over een bilateraal akkoord met Nederland. Kunt u daarover meer uitleg verschaffen? Voor zover ik weet, is er een vrij verkeer van studenten in Europa. Het argument dat men een buitenlandse student een hoger inschrijvingsgeld mag vragen omdat hij of zij geen belastingen betaalt, telt niet volgens de Europese rechtspraak. Ik vraag mij dus af hoe men de zaak via een bilaterale overeenkomst zou kunnen aanpakken.

Uiteindelijk denk ik dat u in de zure appel zult moeten bijten, minister. U zult een verhoging van het inschrijvingsgeld op de agenda moeten plaatsen.

De kwaliteit van ons universitair onderwijs is enorm veel verbeterd. Er zijn veel meer professoren. Ik geef een voorbeeld uit de private sector. Wanneer je een bed and breakfast uitbaat en je gaat beter ontbijt serveren, is het normaal dat je een hogere prijs vraagt. Hetzelfde geldt voor de universiteiten. De kwaliteit is erg verbeterd, dus mag je ook hoger inschrijvingsgeld vragen. Ik denk dat je daarover moet discussiëren. Het probleem van de buitenlandse studenten wordt dan veel minder acuut.

Minister Pascal Smet: Mijnheer Bouckaert, ik weet dat u al heel lang de studenten meer wilt laten betalen om te studeren. U vindt blijkbaar dat er wat meer drempels moeten worden opgeworpen. Wij delen die mening niet. Ik blijf erbij dat die mening niet moet worden gevolgd.

Mijnheer Bouckaert, ik heb niet gesproken over een bilateraal verdrag met Nederland. Het was de heer De Meyer die vroeg of het niet mogelijk was om afspraken te maken met Nederland.

Voor alle duidelijkheid: het debat over een beperking in de context van de Europese Unie is niet mogelijk. Er is een vrij verkeer van personen. We hebben daarin een verdrag goedgekeurd. We zijn er altijd een groot voorstander van geweest. Het Europees Hof heeft de regels daarover bepaald. In bepaalde gevallen kun je beperkingen opleggen wanneer er buitenlandse studenten komen, namelijk wanneer de volksgezondheid of andere zaken onder

druk komen te staan omdat er te veel buitenlandse studenten komen en die de binnenlandse studenten verdrukken. Dat is de enige reden – kort door de bocht – die je kunt inroepen. Andere redenen kun je voor EU-onderdanen en voor diegenen die met de Europese Economische Ruimte (EER) geassocieerd zijn, niet invoeren.

Nu, ik zou ook niet willen instappen in een systeem van een weegschaal. Het is belangrijk dat buitenlandse studenten naar ons willen komen. Overal in de wereld is dat de nieuwe tendens. Als wij ons nu willen afsluiten in onze ‘splendid isolation’, moeten we dat maar doen. Ik vrees echter dat we dan binnen tien, twintig of dertig jaar wel een ernstig welvaartprobleem zullen hebben. Ik zou veel liever zien dat er wat meer Vlaamse studenten in het buitenland studeren, niet alleen in Nederland, maar ook in andere landen, zoals Brazilië, waar ze merkwaardig genoeg gevraagd hebben om lessen Nederlands te organiseren. Dus kijk, er is nog hoop voor het Nederlands.

Ik heb de cijfers voor de bachelors in de psychologie nog niet. We ronden de cijfers af op 31 oktober. We zullen dus in de loop van de maand november over de juiste cijfers beschikken en die kunnen meedelen.

Mijnheer De Meyer, ik ben het met u eens dat we het inschrijvingsgeld niet kunnen verhogen voor onderdanen van de Europese Unie of voor diegenen die met de EER geassocieerd zijn. Je kunt het echter wel verhogen voor diegenen die niet behoren tot de Europese Unie of tot de EER. Daar ben ik wel voorstander van. Daar heb ik dus geen problemen mee. Ik heb de universiteiten enige tijd geleden trouwens ook gevraagd om een voorstel uit te werken. Zij hebben dat nog niet gedaan. Wat mij betreft mag het inschrijvingsgeld worden verhoogd voor niet-Belgen, niet-EU'ers, niet-EER'ers. Dat is op zich geen probleem als je dat vergelijkt met de rest in het buitenland. Daar ligt een – weliswaar beperkte – piste die hanteerbaar is.

Voorzitter, de cijfers stijgen wellicht lichtjes. We zullen dat pas definitief weten op het einde van deze maand. De stijging is nog niet van dien aard dat ze zeer problematisch is. Ik heb vorig jaar ook de cijfers gegeven van het aantal Vlamingen die in Nederland studeren. Ik ken ze nu niet uit het hoofd, maar het zijn er toch ook wel wat. Ik meen me te herinneren dat we, in functie van het bevolkingsaantal, break-even zitten. Je kunt dus niet zeggen dat er zo'n groot probleem is.

De belangrijkste reden dat er verleden jaar ongerustheid was ontstaan, was dat Nederland wegens besparingen in het hoger onderwijs over een aantal maatregelen had beslist. De vrees bestond dat die, als men ze zou invoeren, aanleiding zouden geven tot een verhoogde instroom van Nederlandse studenten bij ons. Welnu, de Nederlandse regering heeft afgezien van die besparingsmaatregelen in het hoger onderwijs, waardoor die externe pushfactor zich niet heeft gerealiseerd, met als gevolg dat de angst of de bezorgdheid wat is afgenomen. We zullen de definitieve cijfers afwachten. We blijven in contact met mijn Nederlandse collega. Je kunt daar geen akkoorden over sluiten, dat is heel duidelijk.

Heel het debat over waar die buitenlandse studenten komen, zal de komende jaren fundamenteel veranderen. Je merkt dat er op de grote, maar ook op de minder grote universiteiten met de digitale revolutie, met de ‘massive open online courses’, andere methodes van lesgeven, een hele verschuiving aan het plaatsvinden is die toch grote gevolgen zal hebben, niet alleen op de mobiliteit van studenten, maar ook op die van professoren en op de manier waarop kennis wordt overgedragen.

Dit debat is dus eigenlijk enigszins een inter-Europees debat: het beperkt zich tot Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk en Wallonië, en dat is het dan ook. Bij andere Europese landen speelt dit veel minder.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw Moerman, voor alle duidelijkheid wil ik toch eens herhalen dat ik ben begonnen met heel duidelijk te stellen dat we een internationale studentenpopulatie belangrijk vinden, dat we Erasmus moeten aanmoedigen. Kijken we echter naar de kostprijs van bepaalde beleidsmaatregelen in andere landen en de

consequenties ervan voor ons land, dan lijkt het me vrij normaal dat we de minister vragen dat hij, als hij opnieuw zijn gesprek heeft met zijn Nederlandse collega, zoals hij hier vorig jaar aankondigde, ons zou blijven informeren over de opvolging die hieraan wordt gegeven.

Minister, u hebt hier ook eens aangekondigd een beroep te zullen doen op uw Nederlandse collega om het Antwerpse lerarentekort te helpen oplossen. Misschien kunt u ons daar naderhand ook eens verder over informeren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de berichtgeving inzake allochtonen op de arbeidsmarkt, naar aanleiding van de analyses van Eurostat

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de kritiek op het beleid inzake de bestrijding van discriminatie op de werkvloer, naar aanleiding van de Eurostat-cijfers voor 2012

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, minister, geachte leden, de reeks van De Standaard heeft me diep geraakt, gewoon omdat ik ook weet wat racisme en discriminatie met een mens doen. Ik heb het zelf meegemaakt, ik heb het in mijn zeer nabije omgeving gezien en ik hoor er ook elke dag van. De Standaard heeft er cijfers van Eurostat bij gehaald: 62 procent van de niet in de EU geboren burgers in België zijn niet-actief, in vergelijking met 27 procent van de burgers die in de EU zijn geboren. Minister, dat verrast ons uiteraard niet. We hebben het hier al meermaals gehad daarover. Ook is er het OESO-rapport. Jaar na jaar wordt België met de vinger gewezen omdat we het niet goed doen als het gaat over onze werknemers van vreemde origine.

Ik heb net met plezier collega's horen zeggen dat buitenlandse studenten een verrijking zijn. Ook deze werknemers zijn een verrijking. Er werd een onderzoek van Universiteit Gent uitgevoerd, waaruit blijkt dat 9 procent van alle werknemers in ieder bedrijf eigenlijk van allochtone origine zou moeten zijn, als men een weerspiegeling wil van de maatschappij. Grotere bedrijven en overheidsbedrijven scoren 'relatief' goed, maar de kmo's scoren heel slecht. Ik ben de eerste om op de barricaden te staan en aan de Vlaamse overheid te zeggen dat ze er alles aan moet doen om haar kmo's, de draaiende motor van onze economie, te versterken, met flankerende maatregelen, met rechtstreekse subsidies. Deze kmo's mogen ook worden aangesproken over wat ze doen om ook hun allochtone medeburgers gelijke kansen te geven.

Minister, welke acties zult u ondernemen om de kmo's te sensibiliseren om ook mensen van allochtone origine een kans te geven?

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, minister, geachte leden, ik ben blij dat ik deze vraag heb gesteld. Ik wil immers enkele nuances aanbrengen bij het verhaal van mijn – overigens sympathieke – Antwerpse collega Turan. Mijn betoog heeft een enigszins andere invalshoek. Ik was helemaal niet zo enthousiast over die artikelenreeks in De Standaard, want die schilderde onze ondernemers, onze kmo's, onze bedrijven opnieuw af als racistische, discriminerende instellingen, die allochtonen geen kansen geven. De realiteit is natuurlijk anders. Wie werkt, wie zijn best doet, wie moeite doet, die krijgt wel degelijk een baan.

Alleen moeten we af van het verhaal dat het allemaal de schuld is van het racisme, dat het allemaal de schuld is van derden, en dat allochtonen zelf nooit enige inspanning moeten doen.

De Vlaamse Regering heeft ondertussen diversiteitsplannen. Er is het project Jobkanaal. Er is het SES-decreet (Socio-Economische Status) als opvolger van het GOK-decreet (Gelijke Onderwijskansen), weliswaar voor onderwijs, maar het onderwijs leidt nu eenmaal toe naar jobs. Er is het Pact 2020, waar u met de sociale partners en het middenveld allerlei inspanningen doet om die tewerkstelling van allochtonen te bevorderen.

Dat is te veel, naar mijn bescheiden mening. Te veel toegespitst op positieve actie, zeg maar positieve discriminatie, en te weinig op het responsabiliseren van de betrokken allochtonen. Mijn vraag is omgekeerd aan die van mevrouw Turan. Niet: wat gaat u doen om de positieve actie nog te versterken? Maar wel: wat gaat u doen om de bedrijven duidelijk te maken dat ze goed bezig zijn, dat ze geen racistische, discriminerende politiek voeren, maar hun best doen om ook de allochtonen die meedoen, die zelf inspanningen willen doen, te integreren en een job te geven? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik zal niet discussiëren over de cijfers. Dat is niet nodig. Het resultaat is altijd hetzelfde. Het aantal allochtone mensen die zijn tewerkgesteld, is lager dan het aantal autochtone mensen die zijn tewerkgesteld. Of de kmo's het wel of niet slechter doen, weet ik niet. Ik heb de studie niet gevonden. Ik heb nog even contact opgenomen met de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) om te vragen of ze bekend zijn met een studie die aangeeft dat kmo's slechter scoren dan grote bedrijven of de overheid, maar ze zijn daarvan niet op de hoogte.

Doen we er iets aan of doen we er niets aan? De twee actuele vragen tonen aan dat er een gedeelde verantwoordelijkheid is. Niemand ontkent dat. De allochtonen moeten zelf dingen doen, en de bedrijven moeten openstaan om mensen van een andere afkomst aan te werven.

Doen wij daar iets aan? Er zijn drie grote lijnen die een antwoord geven op de beide vragen, die heel tegenstrijdig zijn. Eerst hebben we het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD), waarover we het hadden in de laatste commissievergadering. Daar hebben we de zeventien rollende acties – we passen ze continu aan – besproken. Voor het eerst ooit hebben we in het ABAD sterke engagementen gekregen, vrijwillig uiteraard, van de VDAB en de inspectie, maar ook van de privésector – Federgon – en van de derdenorganisaties – het Vlaams Steunpunt Lokale Netwerken (SLN) – en de lokale sociaal-economische raden van de regio (SERR's) en de regionale sociaal-economische overlegcomités (RESOC's).

De tweede grote lijn is het geheel van de evenredige arbeidsdeelname, met acht maatregelen. U had het over Jobkanaal, mijnheer Dewinter. Daar gaat de aandacht specifiek naar het sensibiliseren van bedrijven. Zowel UNIZO, het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) als de social profit en het Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden (VKW) doen daaraan mee. Heel veel aandacht gaat naar de kmo's.

Mijnheer Dewinter, het gaat inderdaad heel vaak niet over discriminatie. Soms gaat men spontaan niet in de vijver vissen van de allochtonen om uit te zoeken of daar mensen bij zijn met talenten en competenties die ze in hun bedrijf kunnen gebruiken. Dat gebeurt vaak spontaan. Als er een plaats vrijkomt in een kmo, vragen ze aan hun werknemers of aan klanten in de buurt of ze iemand kennen die daar zou willen werken. Dan komt men niet automatisch bij allochtonen terecht. Dat is de sensibilisering van Jobkanaal: het vissen in een bredere vijver naar goede medewerkers.

Ik heb het project over evenredige arbeidsdeelname ingepast in een totaal humanresourcesbeleid, een loopbaanbeleid dat gericht is op talent en competenties van mensen en niet op huidskleur, afkomst of geslacht.

De derde grote maatregel is alles te verschuiven naar maatpak, waardoor je op maat van de werkloze nagaat wat hij of zij nodig heeft. Als er bijvoorbeeld een gebrek aan kennis van het Nederlands is, dan zullen we met specifieke instrumenten Nederlands met een voortraject bijbrengen na de school, of een opleiding geven op de werkvloer.

Men kan dat geheel nooit los zien van een arbeidsmigratiebeleid dat wordt gevoerd op federaal vlak. Op Vlaams vlak doen wij er met de beleidsmogelijkheden die wij hebben alles aan om op een eerlijke manier een arbeidsmarktbeleid te voeren op basis van talenten en competenties en niet op basis van ras of kleur.

Mevrouw Güler Turan: Minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten niemand individueel verantwoordelijk stellen, noch de individuele werknemer, noch de individuele werkgever. Daar ben ik het absoluut niet mee eens. We moeten ze ook niet tegen elkaar opzetten, want ze hebben dezelfde belangen.

Er zijn objectieve cijfers. Er is een systematisch probleem van tewerkstelling van de allochtone medemens in Vlaanderen en in België. Wij scoren keer op keer het slechtst van de klas in Europa. Minister, u zegt dat, wanneer er behoefte is aan Nederlands, wij die mensen een aanpak op maat kunnen aanbieden. Ik wil even enkele cijfers van de VDAB opsommen van eind oktober 2013. Van het totaal aantal allochtone werklozen zijn er 30.000 laaggeschoolden. Daarnaast zijn er 19.900 middelgeschoolden en bijna 8000 hooggeschoolden. Het is dus geen kwestie van integratie of taal, het is een systematisch probleem. Het gaat om een gedeelde aansprakelijkheid van ons allemaal. We moeten dit probleem aanpakken om niet drie keer te moeten verliezen, zowel bij de individuele werknemers al bij de gemeenschap. Die verliest daar ook bij wanneer we dit niet aanpakken.

De heer Filip Dewinter: Wie ben ik om iemand als mevrouw Turan te durven tegenspreken? Maar ik zal het toch proberen, al was het maar omdat ze geen gelijk heeft.

Er is geen probleem van discriminatie ten aanzien van allochtonen, er is een attitudeprobleem bij allochtonen. De overheid kan daarbij helpen. Het attitudeprobleem bij allochtonen bestaat erin dat zij zich wentelen in zelfbeklag dat gevoed wordt door de overheid, die telkens opnieuw meegaat in het verhaal van discriminatie en racisme bij de werkgever en van een gebrek aan kansen in het onderwijs. Dat is niet zo. Wij hebben een schitterend onderwijs ten aanzien van allochtonen. We hebben een beleid dat veel te ver gaat in de positieve actie en discriminatie van allochtonen, en daar moeten we van af. In plaats van het krullenbollenaaien moeten we ze nu en dan ook eens een stamp onder hun kont durven te geven. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: De artikels in De Standaard hebben mij ook geraakt. Spijtig dat zulke diepgaande journalistiek enkel wordt gebracht in komkommertijd. Ik roep alle media op om daar voortdurend over te berichten.

Minister, de maatschappij moet eerlijke kansen bieden aan allochtonen. Het moeten dan echte kansen zijn. En als die kansen niet worden gegrepen, dan moet daarop gewezen worden en moet de allochtone gemeenschap haar verantwoordelijkheid nemen. Wanneer er echter geen eerlijke kansen zijn, kan er ook geen verantwoordelijkheid worden genomen. Dat is wat ik hier duidelijk wil maken. Ik weet dat u heel wat onderneemt voor zogenoemd maatwerk enzovoort. Maar we moeten er allemaal van overtuigd zijn dat het eerlijke kansen zijn. Worden die kansen niet genomen, dan moet daar ook iets tegenover staan. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik sluit me aan bij mevrouw Zamouri. Zoals de minister heeft gezegd, gaat het hier om een verhaal van rechten en plichten.

De cijfers zijn niet zo goed, zeker niet in vergelijking met andere Europese landen. Het is in het belang van iedereen dat we de allochtonen aan het werk krijgen, onder meer voor de allochtonen zelf. Die cijfers tonen ook aan dat er door het falende integratiebeleid van de afgelopen twintig à dertig jaar een absoluut gebrek is aan sociale mobiliteit bij allochtonen die hier soms al twee of drie generaties zijn. En dat is ook een verantwoordelijkheid waarop moet worden gewezen.

Aan de andere kant is het ook zo dat we die allochtone werknemers absoluut nodig zullen hebben. Om maar één voorbeeld te geven: de chemiecluster in Antwerpen zal vanaf 2016 per jaar 2000 mensen nodig hebben. Ik denk dat we daarvoor een arbeidsreserve hebben die absoluut moet worden aangesproken. Het is dus zowel in het belang van die mensen zelf als in het belang van de maatschappij en de economie om er werk van te maken.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Het is tijd dat we het gezond verstand eens terugvinden. Ik stel 200 mensen tewerk, van 19 verschillende nationaliteiten. Is er een probleem bij de bedrijven? Neen. Is er een probleem bij de allochtonen die willen werken? Neen. Waar zit dan het probleem? In Duitsland en in de andere Europese lidstaten werkt er gemiddeld 73 procent van de allochtonen, bij ons is dat 62 procent. Alle partijen hadden allang werk moeten maken van het beperken van de werkloosheidsuitkering in de tijd. Dan is het oorkussen van de luiheid weg en zij die jong en gezond zijn, moeten dan wel werken want er is niets anders. Duitsland heeft ons de weg getoond. In 1989 was er in Frankrijk 5 procent werkloosheid en in Duitsland ook. Intussen is er in Duitsland minder werkloosheid, maar is de werkloosheid in Frankrijk verdubbeld. Dat toont aan welk beleid juist is. Het is trouwens Schröder, een SPD'er, die dat beleid heeft gevoerd. Dat zijn de maatregelen waarmee het probleem wordt opgelost. *(Applaus van de heer Boudewijn Bouckaert)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, minister, collega's, ook ik was geraakt door de reeks in De Standaard. Alhoewel ik van een andere generatie ben, ondervind ik ook wel eens wat racisme is. Mijn eigen slager verwonderde zich er een paar weken geleden nog over dat ik zo goed Nederlands sprak.

Minister, op 24 oktober hebben we er in de commissie uitgebreid over gesproken. U hebt er een actualisatie van het ABAD en een hele reeks andere acties gepresenteerd, maar naar mijn gevoel is de tijd van de goede intenties en de sensibilisering – en u hebt al een aantal 'verhardingen' in het ABAD doorgevoerd – echt wel definitief voorbij. Ik ga de cijfers niet herhalen maar we bengelen echt wel onderaan. Volgens mij is het tijd om het beleid over een andere boeg te gooien. We kunnen het niet meer hebben over afspraken en intenties, maar we moeten repressief optreden op het moment dat er discriminatie is. Dat gebeurt op dit moment veel te weinig. Het is een vrijblijvend engagement, en een heel grote groep mensen in deze maatschappij kan niet ten volle participeren.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, niemand zal ontkennen dat er veel discriminatie is. Het zal wel een utopie blijven om discriminatie volledig weg te werken. Het is uw taak om een beleid uit te stippelen, en dat doet u ook. Twee weken geleden hebben we in de commissie daarover nog gedebatteerd.

Maar zoals het ook in de De Tijd beschreven is – en u hebt het ook al gezegd –, is het een gedeelde verantwoordelijkheid van het individu, de samenleving en van de bedrijven. Deze problemen gaan verder dan uw beleidsdomein Werk. Het is belangrijk om integratie aan te pakken, om aandacht te hebben in het onderwijs voor discriminatie. Als de economie aanzwengelt, komen er nieuwe jobs en zal er meer tewerkstelling zijn bij de allochtonen.

Over onderwijs hebben we in de commissie ook al regelmatig gedebatteerd. Minister, zijn er speciale afspraken met minister Bourgeois, gericht op integratie?

Minister Philippe Muylers: Het is in elk geval zo dat er rond integratie en Nederlands als tweede taal acties worden ondernomen. Er wordt dus gewerkt aan inburgering en aan het leren van Nederlands aan mensen die instromen.

Ik ben het met u eens dat het veel ruimer is dan werk. Het gaat ook over onderwijs, integratie, migratiebeleid en de manier waarop dat migratiebeleid wordt gevoerd. Ik kan alleen maar vaststellen dat bij de nieuwkomers in Vlaanderen het aantal mensen dat naar hier komt om te werken, veel lager is dan in andere Europese landen. Dat speelt natuurlijk ook mee wanneer je die mensen wilt activeren. De enen komen om te werken, de anderen komen om andere redenen, misschien heel geldige redenen.

Mijnheer Rzoska, u en de heer Sabbe weten dat noch het beperken van de werkloosheid in tijd noch het grootste deel van de discriminatie-inspectie in mijn bevoegdheid liggen. Het enige dat ik kan nazien bij mijn arbeidsinspectie, is de discriminatie bij de uitzendkantoren. Maar ik ben het volledig eens met de heer Sabbe dat het verkeerd is om te spreken over ‘de bedrijven discrimineren’ en ‘de werknemers zijn lui’. Ik ben er heel zeker van dat je bij iedereen en overal, ook hier in het parlement, mensen hebt die verschillend zijn. Laat ons daar blij om zijn, want stel u voor dat we allemaal hetzelfde zouden denken, vinden of doen: dat zou toch saai zijn. Dat geldt ook voor die bedrijven en voor die allochtonen. Ik denk dat het verkeerd is om die allemaal over één kam te scheren.

Ik ben het eens met mevrouw Zamouri en uiteraard ook met de heer Diependaele. Het is heel juist wat ze zeggen: iedereen moet zijn kans krijgen op basis van de talenten en de competenties die iemand heeft. Dat is specifiek het beleid dat ik voer. Daarover ben ik het helemaal met u eens. Als iemand zijn talenten en zijn competenties niet kan en niet mag inzetten vanwege zijn huidskleur, geslacht of wat dan ook, dan zijn we verkeerd bezig. Dat is het beleid dat ik probeer te voeren. Daarom zeg ik heel specifiek dat ik niet zomaar voor diversiteitsplannen ben. Een goed diversiteitsplan past in een humanresourcesbeleid dat rekening houdt met elk talent en elke competentie. We zullen vandaag al en morgen nog meer, elk talent en elke competentie nodig hebben om de vragen die er op de arbeidsmarkt bij de bedrijven zullen zijn, te kunnen invullen. De heer Diependaele sprak over 2000 jobs in de haven. Je kunt verder gaan: er gaan veel meer mensen op pensioen dan dat er nieuw op de arbeidsmarkt komen. Als we die willen opvangen, zullen we elk talent en elke competentie kunnen gebruiken. Dus, mevrouw Zamouri, ik ben het helemaal met u eens: iedereen moet zijn kans krijgen op een eerlijke manier.

Mijnheer Dewinter en mevrouw Turan, ik denk dat we niet kunnen zeggen dat de bedrijven discrimineren, ik denk dat we niet kunnen zeggen dat alle allochtonen een attitudeprobleem hebben. Die voorstelling is te zwart-wit. Ik ben het er wel mee eens dat iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft, zoals u hebt gezegd, mevrouw Turan. Ook de bedrijven hebben een verantwoordelijkheid, zeker en vast. Ze moeten openstaan en durven om bij het aanwerven van mensen eens ergens anders te gaan vissen dan normaal. Ik ben het niet eens met de heer Rzoska, die zegt dat de tijd van sensibiliseren voorbij is. Neen, ik denk dat dat een actie is die moet blijven. Er gebeurt misschien wel discriminatie op een onbewuste manier. Dat moeten we maximaal voorkomen.

Mevrouw Güler Turan: Om niet te verliezen, drie maal, zowel bij de individuele werknemer, als bij de werkgever als bij de maatschappij, moeten wij daar versterkt op inzetten. Het grote probleem dat we vandaag hebben, is geen probleem van migratie, is geen probleem van integratie. Ik zeg het hier objectief, op basis van de cijfers van de VDAB: het gaat over 30.000 middengeschoolde en hooggeschoolde mensen van allochtone origine.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, laat mij tot slot proberen om het debat weer enigszins in evenwicht te brengen na de eenzijdige artikelenreeks van De Standaard – hadden we anders

verwacht? Ik denk dat een lans moet worden gebroken voor werkgevers, voor kmo-leiders, voor bedrijfsleiders die hun nek uitsteken en die recht hebben op vrije keuze. Die moeten niet bij het handje worden genomen bij het aanwerven van medewerkers, van arbeiders en bedienden, maar moeten zelf kunnen kiezen, niet op basis van ras of van huidskleur of van afkomst, noch in de ene richting, wat de positieve discriminatie betreft, noch in de andere richting wat racisme betreft. We moeten kunnen kiezen, eerlijk en oprecht, op basis van competentie en bekwaamheid. Dat gebeurt steeds minder omdat die positieve discriminatie hen verplicht om de allochtoon aan te nemen en niet degene die Vlaming is of behoort tot ons eigen volk. Ook dat mag en moet hier eens gezegd kunnen worden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering omdat de minister-president nog niet aanwezig is.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.52 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.53 uur.*

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg tussen de Vlaamse Regering en Europees Commissaris Michel Barnier betreffende het Oosterweeldossier

ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg tussen de Vlaamse Regering en Europees Commissaris Michel Barnier betreffende het Oosterweeldossier

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Minister-president, u bent begin deze week bij Europees commissaris Barnier geweest om tekst en uitleg te vragen bij het dossier dat ons al lang aanbelangt, dat van het Oosterweelgebeuren. Ik had het gevoel dat u met een dubbele bedoeling naar die vergadering bent gegaan. Enerzijds wou u te weten komen of BAM in rechte kon worden opgevolgd door de nv Liefkenshoektunnel. Daar hebt u blijkbaar een positief antwoord op gekregen. U kunt dat vandaag bevestigen of tegenspreken.

Anderzijds wou u weten of de tijdelijke constructie Noriant zou mogen uitvoeren wat er nog uit te voeren is in dit dossier. Er zal geen brug over de Schelde worden gebouwd. Er worden ook geen grote brugconstructies gebouwd. In het beste geval wordt er een tunnel aangelegd in de zate die door BAM en uzelf was gepland. U wou van de Europese commissaris weten of Noriant mocht uitvoeren wat u hun al halvelings gegund had. Daar hebt u, meen ik, nul op het rekest gekregen. U mag mij tegenspreken als het niet klopt.

Wat ik weet, weet ik van de televisie en de uitspraken die u daarover zelf gedaan hebt. Ik hoor het graag uit uw mond. Wij zijn immers de controlerende instantie en ik denk dat wij u hier ter verantwoording mogen en moeten roepen. U zult ons nu bevestigen hoe het staat met dit dossier.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik zal het over het tweede luik hebben, minister-president. U bent bij de heer Barnier geweest. De kogel is door de kerk. Er is gewoon beslist om voorlopig niet te beslissen. Ik heb mij laten vertellen dat het op uw uitdrukkelijke vraag was, wat ons bij de volgende episode in het Oosterweelverhaal brengt. U hebt zich al kunnen verschuilen achter actiegroepen, oppositiepartijen, de stad Antwerpen, het plan-MER, de Commissie zelf en noem maar op.

Uiteindelijk doet u dat om de aandacht af te leiden van waar het werkelijk om gaat. Achter wie u zich allemaal verschuilt, is voor mij niet relevant. Voor mij is relevant wat u als Vlaamse Regering zelf kunt doen en wat u vooral nalaat om zelf te doen. Ik heb vernomen dat u nu aan het communiceren bent over 33 maatregelen die u wilt treffen. Blijkbaar is er net een vergadering geweest.

Ik hoor dat het onder andere gaat over spitsstroken die worden aangelegd naar de E19 en E17. Een goede zaak, maar het geeft mij het wrange gevoel van 'too little, too late'. Het is zo'n beetje de verkiezingscampagnemodus die de kop opsteekt. Nu begint u te communiceren, maar er zijn veel maatregelen die u al vier jaar had kunnen nemen, maar die u hebt nagelaten te nemen.

Ik zal u helpen. We hebben tangenten in het Waasland, de verbindingsweg E17-E49 richting Liefkenshoek, zodat het verkeer niet meer via de Antwerpse ring moet, we hebben een schaduwtoel, waarbij de Vlaamse Regering een deeltje van die tol in de spitsuren voorlopig op zich zou kunnen nemen, we hebben opnieuw noodbruggen op de Singel. Dat zijn allerlei maatregelen die u kunt nemen, die haalbaar en betaalbaar zijn, maar die u bewust nalaat te nemen, en dat in tijden dat bedrijven Antwerpen verlaten, net vanwege die files.

Minister-president, we kennen ondertussen het relaas van uw gesprek met Europees commissaris Barnier. Waarom laat u bewust na, goed wetende wat dit betekent, maatregelen te treffen die het fileelend in de Antwerpse regio kunnen verminderen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik begrijp de vragen van de heer Penris volledig. Hij vervult zijn rol als parlements lid perfect. Hij vraagt zich af hoe bepaalde zaken in elkaar zitten. Ik heb wat minder begrip voor de vragen van mevrouw De Ridder en voor de toon waarop die vragen zijn gesteld. Ik ken haar echter al langer. Ik weet hoe zij vragen formuleert. (*Opmerkingen*)

Ik zal een inhoudelijk antwoord geven. We hebben Europees commissaris Barnier twee vragen voorgelegd. De eerste vraag betreft de overdracht van de concessie van BAM aan de nv Liefkenshoektunnel. Moeten we hiervoor opnieuw een overheidsopdracht uitschrijven of kunnen we dat onderhands, zonder veel bijkomende procedures, regelen? Aan de tweede vraag is al meer aandacht besteed. Hoewel die tweede vraag ook belangrijk is, wil ik erop wijzen dat de eerste vraag in feite nog belangrijker is. De tweede vraag heeft betrekking op de staatssteun en op de gedeeltelijke toewijzing aan Noriant. Kunnen we op die manier verder?

Wat de eerste vraag betreft, heeft de heer Penris gelijk. Volgens Europees commissaris Barnier zijn er geen problemen. Hij heeft het licht op groen gezet. Daarstraks hebben we tijdens een interministerieel comité praktische afspraken gemaakt. We zijn nagegaan hoe dit verder moet worden uitgewerkt en wat de consequenties zijn voor BAM en voor de nv Liefkenshoektunnel. Minister Crevits is bevoegd voor de verdere uitwerking.

Wat de tweede vraag betreft, hebben de technici uitvoerige gesprekken gevoerd. Europees commissaris Barnier en ik hebben ook uitvoerig gesproken over de vraag hoe we dit binnen het Europees juridisch kader moeten of kunnen aanpakken.

Het MER vormt natuurlijk een belangrijk element. Het MER zal komende vrijdag worden ingediend. Daarna zal de adviesprocedure worden doorlopen. We hopen dat de MER-cel het MER in januari 2014 definitief kan goedkeuren

Heel wat overwegingen zijn hierbij aan bod gekomen. De vraag is of we op de resultaten van het MER vooruit kunnen lopen. Europees commissaris Barnier en ikzelf zijn tot de conclusie gekomen dat het aangewezen is op een definitief MER te wachten. Pas dan kunnen hier duidelijke conclusies uit worden getrokken.

Samengevat zijn twee vragen gesteld. Wat de eerste vraag betreft, is het licht volledig op groen gezet. Wat de tweede vraag betreft, is het licht in zekere zin op oranje gezet. We hebben afgesproken dat voorlopig niet wordt getrancheerd. We zullen hier in de loop van januari 2014, zodra we over een duidelijk MER beschikken, op terugkomen.

De heer Jan Penris: Minister-president, met betrekking tot uw eerste vraag, de overname van BAM door de nv Liefkenshoektunnel, is het licht op groen gezet. Dat wisten we eigenlijk al. Dat stond in feite in de sterren geschreven. Ik wens u hiervoor proficiat.

Met betrekking tot de tweede vraag wisten we echter ook al wat het antwoord zou worden. U hebt geen enkel resultaat mee naar huis kunnen brengen. U dacht en hoopte misschien dat een aanmelding bij de Europese Commissie zou volstaan. U hebt uw minister van Openbare Werken in de bevoegde commissies voorzichtig laten suggereren dat een overname van het project door Noriant misschien een uitweg zou bieden. Die uitweg is er niet.

Europees commissaris Barnier is duidelijk geweest. Hij heeft gesteld dat we het in Vlaanderen zelf moeten oplossen en dat we onze eigen regels moeten toepassen.

U hebt uw regels, u hebt uw MER-procedure, durf u ernaar te schikken! U had dat kunnen weten, minister-president. Waarom hebt u dat niet gedaan? Waarom hebt u die show nog willen opvoeren, goed wetende dat het helemaal verkeerd zou aflopen?

Mevrouw Annick De Ridder: Minister-president, in alle eerlijkheid, u bent zowel regisseur, acteur, souffleur als geluidstechnicus in hetzelfde slechte toneelstuk waar we ondertussen allemaal het script van kennen. U draait aan alle knoppen, op elk niveau en toch komt u hier altijd met hetzelfde dedain, lichtjes achterovergeleund en met de gebruikelijke glimlach om de lippen, verklaren dat het iedereen schuld is, behalve die van de Vlaamse Regering. Wel, u bent uw geloofwaardigheid kwijt.

Parkeer dat, zet het opzij, dan hebben we het er niet meer over. Ik wil het met u hebben over de maatregel die deze Vlaamse Regering kan treffen, maar niet treft. U hebt daarnet gewoon mijn vragen laten passeren, u bent er weer fijntjes niet op ingegaan. U kunt allerlei zaken doen. U kunt noodbruggen plaatsen, daar hebt u Europa niet voor nodig. U kunt er alles aan doen om de tangenten mogelijk te maken, de verbindingsweg richting Liefkenshoek. Waarom doet u dat niet? U moet niet antwoorden voor mijn mooie ogen, maar wel voor de Vlaming die dag in, dag uit in de file staat. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, minister, we weten allemaal hoe dit dossier enorm veel vertraging heeft opgelopen. Het is niet nodig om dat nog eens boven te halen, maar ik wil wel de indruk tegenspreken die sommige media hebben gewekt dat dit opnieuw voor extra vertraging zou zorgen, want dat is heel duidelijk niet het geval. We moesten sowieso wachten op het plan-MER.

Voor ons is het voornamelijk van belang, dat hebben we de vorige keer ook gezegd en dat zullen we blijven zeggen, dat er in dit dossier knopen worden doorgelicht zodra het plan-MER er is. En dat is dus nog voor het einde van deze legislatuur.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister-president, u hebt op 2 oktober, toen we hier dezelfde actuele vraag hebben gesteld – en toen stond ik samen vooraan met dezelfde vraagstellers – gevraagd om u te helpen. Welnu, ik kan u helpen en ik ben van plan om dat te doen. Ik doe dat niet alleen, we zullen het samen doen met minister Crevits.

Ik stel voor dat u de processie van Echternach blijft voortdoen met Barnier en consoorten en dat we ondertussen met minister Crevits de volgende zaken doen. We kunnen de Liefkenhoektunnel tolvrij maken, dat kunnen we onmiddellijk doen. U verliest uw ESR-norm (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) voor een project dat mogelijkwijze ten vroegste over tien jaar zal worden gerealiseerd. Die ESR-norm is dus niet zo belangrijk, we maken de Liefkenshoektunnel tolvrij. Aan de T102 begint u onmiddellijk. Aan de R11 bent u al bezig, maar daar zetten we spoed achter. Van de N49 maken we eindelijk vanaf Knokke tot in Antwerpen een echte autosnelweg, en dus moeten alle op- en afritten weg.

En ‘last but not least’: van de R4 maken we een autosnelweg – dat stond al in uw meerjarenplan van illo tempore – zodat alle verkeer van Gent en de haven van Gent onmiddellijk de Liefkenshoektunnel binnenrijdt. Dat kunt u realiseren binnen de twee jaar en voor minder dan 500 miljoen euro. Dit is positieve oppositie. We doen het samen met minister Crevits.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister-president, het feit dat u net voor u het halfroond binnenkomt eerst buiten communiceert, geeft degenen die de opmerking maken dat u eigenlijk niets hebt thuisgehaald, voor 100 procent gelijk. U moest toch nog iets kunnen aankondigen om de poppenkast waar we nu al een aantal jaren in spelen, nog een extra slecht bedrijf te bezorgen.

Wat ik van u concreet wil weten, is het volgende. Die poppenkast blijft natuurlijk nog bestaan tot aan de verkiezingen, want u wilt uw gezicht niet verliezen. Uw kabinet communiceert zelfs: “met een ja of met een neen, we kunnen er sowieso mee weggeraken”. Vandaag staat in De Tijd een heel interessant interview met Christian Leysen. Hij zegt dat we een stap achteruit moeten zetten, dat we waar we verkeerd zijn gelopen, opnieuw moeten bekijken wat we kunnen doen. Christian Leysen is geen groene jongen, het is een topman van een bedrijf waar we regelmatig met dit parlement naar gaan kijken. Ik zou graag willen weten wat uw reactie is op zijn uitspraak.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Collega’s, het is nu duidelijk dat er duidelijkheid komt in plaats van blauwe mist. Sommigen wisten al dat het antwoord van Europa ‘neen’ ging zijn. Zij hebben ons hier de vorige keer met een debatje een tijdje bezig gehouden. Wij hebben hier ook, in de plenaire vergadering van 12 juni 2013, een resolutie goedgekeurd die stelt dat we volop moeten inzetten op de verbetering van de doorstroom. En welke partij weigerde de files aan te pakken en die resolutie mee goed te keuren? Open Vld. Minister-president, ik ben dus bijzonder tevreden en ik hoop dat u een nadere toelichting kunt geven over welke doorstromingsmaatregelen kunnen worden getroffen om de Antwerpse mobiliteitsknooppunten op korte termijn te verbeteren en de veiligheid te verhogen.

Minister-president Kris Peeters: Zowel de stad Antwerpen als BAM als de Vlaamse Regering en zeker de bevoegde minister van Openbare Werken willen absoluut in dit dossier vooruitgang boeken. Er is daarnet een interministerieel comité geweest, mijnheer Rzoska, waar 33 maatregelen werden voorgesteld. Dat heeft dus niets te maken met de uitspraken die u daarnet hebt gedaan, maar die ik voor uw rekening laat. Het toont aan op welk niveau soms debatten worden gevoerd en vragen gesteld. Minister Crevits zal graag tekst en uitleg geven bij die 33 quick wins. Het is belangrijk dat ze in overleg met de stad Antwerpen werden besproken en dat ze nu zo snel mogelijk worden uitgevoerd.

Mevrouw De Ridder, u zult daarin een aantal van uw maatregelen terugvinden. Andere maatregelen die u voorstelt, vereisen een MER, waaraan u misschien samen met Rzoska uw voeten wilt vegeen, zonder er rekening mee te houden. (*Opmerkingen van mevrouw Annick De Ridder*)

De 33 maatregelen zullen worden toegelicht. Ik denk niet dat dit nu in uw actuele vraag zat. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord. Ik pas gewoon het reglement toe, punt.

Minister-president Kris Peeters: De 33 maatregelen kunnen worden gecommuniceerd. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Dat is niet ongehoord, mijnheer Van Mechelen. Deze beslissing wordt genomen door de bevoegde minister. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Ik heb voor de camera's niets gezegd. *(Opmerkingen van de heren Bart Tommelein en Dirk Van Mechelen)*

Over die 33 maatregelen kan worden gesproken met de bevoegde minister.

Collega's, ik wil nog eens onderstrepen dat we in dit dossier vooruitgang boeken. We hebben heel wat quick wins goedgekeurd en er zullen er nog andere volgen, op basis van onderzoek en van bijkomende elementen, en niet op basis van krantenartikelen waar de een en de ander zijn licht laat schijnen. Dat is geen goed beleid. Het beleid moet zich daar niet op baseren.

Mijnheer Sabbe, u verwees naar bepaalde voorstellen die in uitvoering zijn. Er wordt hard aan gewerkt. Sommige voorstellen moeten nog eens verder in alle duidelijkheid worden bekeken. Het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel is geen oplossing voor bepaalde problemen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Eerst de heer Penris en dan mevrouw De Ridder. En dan krijgt u het woord bij ordemotie. Ik heb hier de orde van de vergadering. Ik geef eerst het woord aan de heer Penris.

De heer Jan Penris: Ik zit hier al achttien jaar in dit huis. Ik heb al veel ministers-presidenten meegemaakt. Minister-president, u was een van de meest sympathieke tot nu. Maar wat ik nu meemaak, heb ik bij de vorige nooit mogen meemaken. Minister-president, u hebt een 33 puntenplan, wij vragen om inzage te krijgen in dat plan in het kader van de vraagstelling die wij vandaag hebben. Minister-president, ik zou dus graag hebben dat u niet alleen hiernaast communiceert maar ook hier, in dit huis, waar het moet gebeuren. *(Applaus bij de oppositie)*

Ik zou willen dat u ons kennis geeft van de 33 punten die u aan het voorbereiden bent! *(Applaus bij het Vlaams Belang en Open Vld. Rumoer)*

Voorzitter, ik vraag een schorsing van de vergadering zodat we die 33 punten kunnen lezen. *(Applaus. Rumoer)*

Morgen daagt de minister ons uit om te debatteren over haar begroting. Ik neem aan dat die 33 punten een nieuw licht gaan werpen op de begroting die ze ons heeft voorgelegd. Ik ga ervan uit dat die 33 punten van essentieel belang zijn voor dat debat. Ik stel voor, voorzitter, dat u ons de gelegenheid geeft om het plan in te zien. *(Applaus bij de oppositie. Opmerkingen)*

Mevrouw Annick De Ridder: Ik sluit me daarbij aan. Dit is 'du jamais vu'. We zaten hier en moesten wachten op de minister-president. Hij was niet aanwezig omdat hij zat te communiceren over die 33 punten die hier niet eens aan bod komen.

Minister-president, u hebt gedurende heel uw antwoord overal rond gefietst en iedereen weer de schuld gegeven, behalve de Vlaamse Regering. U hebt niets gezegd over de inhoud of het statuut van het plan. Met wie is dat besproken? Is er een akkoord van de stad Antwerpen? Van de burgemeester van Antwerpen? Van alle coalitiepartners in Antwerpen? Het is ons niet

bekend. We zouden nu graag die actiepunten zien op papier. We zouden ze graag bezorgd krijgen.

Ik hoor u zeggen dat u een aantal stukken bij had, en dat u berekeningen gemaakt hebt. U komt niet verder voor de tangenten. Er was een akkoord van de Wase burgemeesters 2008. De plan-MER werd opgemaakt in 2011. Nu zegt uw administratie: verder onderzoek noodzakelijk. Het onderzoek wordt op dit moment gevoerd naar de parallelwegen langs de E34. U moet zich nog uitspreken over het voorkeursalternatief. U doet veel, u onderzoekt veel, maar u treft weinig werkelijke maatregelen. De tol afschaffen in de Liefkenshoektunnel komt neer op een bedrag van ocharmkes 4 miljoen euro per jaar, en dat enkel voor een file-uur 's morgens en 's middags. U doet het niet omdat u geen goesting hebt. Welnu, de Vlaming is het beu om in de file te staan. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Bart Tommelein bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik zal proberen een milde toon te gebruiken om de minister-president niet te schofferen.

Minister-president, u weet dat dit dossier een knelpunt is binnen uw regering. Uw lichaamstaal spreekt boekdelen. U weet dat het de achilleshiel is. U wist dat u deze namiddag vragen zou krijgen over de mobiliteit rond Antwerpen. Toch geeft u een persconferentie waar wij nadien pas iets over vernemen. Dit is ongehoord.

Voorzitter, ik vraag om een schorsing. Ik vraag dat u ons in de gelegenheid stelt om kennis te nemen van het 33 puntenplan van minister-president Peeters en minister Crevits. Ik wil dat ze het plan komen toelichten. Het parlement heeft daar recht op. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Een schorsing is een goed idee. De minister moet toelichting geven bij het plan. Dat zal de discussie ten goede komen.

De voorzitter: Ik ga daarmee akkoord, ik zou het plan ook graag willen zien.

Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.17 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.22 uur.*

De voorzitter: Collega's, ik heb overlegd met mevrouw Crevits. Zij bezorgt mij in de loop van deze namiddag het 33 puntenprogramma. U kunt er dan kennis van nemen en straks beslissen of u daarover een debat wilt voeren. Dat debat kan enkel worden gevoerd wanneer een meerderheid van het Vlaams Parlement het daarmee eens is, want dat is een vereiste voor het wijzigen van de agenda.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, wordt dat plan rondgedeeld?

De voorzitter: Dat plan zal worden vermenigvuldigd en hier uitgedeeld. U kunt er dan kennis van nemen en straks beslissen of u daarover een debat wilt voeren. Het parlement zal beslissen.

Is iedereen het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het overleg betreffende het concurrentiepakket op het Overlegcomité van 6 november 2013

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Houthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het overleg betreffende het competitiviteits- en werkgelegenheidspakket op het Overlegcomité van 6 november 2013

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het overleg betreffende de relancemaatregelen op het Overlegcomité van 6 november 2013

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot de relancemaatregelen en het concurrentiepakket

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister-president, collega's, het zoveelste cruciale dossier wordt behandeld, en wat ligt er op tafel? Niets. Vandaag is er inzake het concurrentiepakket niets beslist. Eerlijk gezegd, ik ben zelden zo ontgoocheld geweest: bijna even hard ontgoocheld als na de goedkeuring van de miserietaks. Dit concurrentiepakket is immers noodzakelijk voor de werkgelegenheid. Zeker in mijn provincie, Limburg, is dat nodig, zelfs nog meer dan het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK).

U hebt de verdienste, minister-president, om dit debat te hebben aangezwengeld. Dat gebeurde naar aanleiding van het feit dat twee bedrijven voor Nederlands Limburg hebben gekozen, enkel en alleen vanwege de loonkostenhandicap. U hebt toen gesteld dat er iets moet veranderen. Vandaag kwam dat Overlegcomité samen. Maar er is niets uit de bus gekomen. Ik vind dat een dramatische zaak.

De analyse is duidelijk: op dit ogenblik werkt er in de privésector maar een Vlaming of Belg op drie. Die een op drie moet zorgen voor de kinderen, de ouderen, de studenten, en ook, via de sociale premies, met plezier en in volle solidariteit, met de zieken, de werklozen, de gepensioneerden. Die basis is veel te smal. De werkenden kreunen onder een veel te hoge werklast en een veel te hoge fiscale druk. In dit halfroond zijn alle partijen het erover eens: de loonlasten moeten naar beneden.

U had aangekondigd dat het vandaag, op 6 november, zou gebeuren. Ik ging in uw gedachtegang mee, maar er ligt niets op tafel. Hoe moet het in godsnaam verder? Wat zult u ondernemen om nog voor het jaareinde met resultaten te komen, zodat de loonlasten verlagen en de tewerkstelling in onze regio wordt versterkt?

De voorzitter: De heer Van Houthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, op 9 oktober stonden we hier ook. Toen zei u dat het mini-relanceplan van de Federale Regering die naam eigenlijk niet waardig was. U zei dat het ruim onvoldoende was, maar dat we op 6 november zouden zien wat we zouden zien. Ik heb u toen nog gevraagd: “Wat als er op 6 november niets komt, zal het dan 10, 11, 18 november zijn?” U hebt toen gezegd: “Nee, nee, nee, ik zal er alles aan doen. Prik 6 november maar vast. Dan zult u zien wat u zult zien.” We zien wat we zien, namelijk inderdaad eigenlijk niets. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Nee, u bent begonnen met uw oproep op 19 april van dit jaar. We hebben in juni al discussie gevoerd naar aanleiding van de verklaringen van de grote baas van Volvo. Die hebben u ertoe aangezet te stellen dat de loonkost wel degelijk een probleem is, dat het cruciaal is dat die wordt verlaagd en dat de loonkosthandicap wordt weggewerkt om onze economie en onze bedrijven opnieuw ruimte en zuurstof te geven.

Maar wat nu? Waar zaten de blokkeringen? Op 9 oktober hebt u gezegd dat u in persoonlijke naam sprak, omdat u niet in de Federale Regering zit, maar wel in het Overlegcomité. Ik neem aan dat u daar niet als Kris Peeters van de CD&V hebt gesproken, maar wel als Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, en namens de hele Vlaamse Regering. Kunt u mij dan vertellen met welk standpunt de Vlaamse Regering naar dat overleg is gegaan? Waar zitten de knelpunten? Wat kan daar in godsnaam nog voor het einde van dit jaar aan worden gedaan?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister-president, wij gaan ervan uit dat een relanceplan noodzakelijk is. We zitten op dezelfde golfengete als u. We denken dat dit land en de economie dit nodig heeft en dat het relanceplan moet bestaan uit verschillende onderdelen: wat de Federale Regering kan doen en wat de Vlaamse Regering kan doen.

Vandaag is het vooral belangrijk wat wij kunnen doen. Wij zijn het er inderdaad mee eens dat die loonlasten moeten worden verlaagd. Ik denk dat zowat iedereen het er daarmee eens is. De vraag is alleen hoe snel dit kan. De Federale Regering heeft inspanningen gedaan. Er ligt een voorstel op tafel om de btw op elektriciteit te verlagen. Ik ben tevreden dat er vandaag een opening is gemaakt nadat dat toch wel wat weerwerk had gekregen. We zien wel wat er op 27 november uit de bus komt.

Minister-president, er zijn nog andere belangrijke punten. Niet alleen de loonkostenverlaging is belangrijk, maar we hebben ook een dringende ontvetting van de staat nodig. Dat is een van de punten die door de werkgeversorganisaties naar voren worden gebracht: een dringende ontvetting van de overheid, een slankere overheid. Ook daar, mijnheer Diependaele, heeft de Vlaamse Regering een voorbeeld te nemen.

Er moeten verder ook dalende energiekosten komen. Het gaat niet enkel om de btw-verlaging op elektriciteit. Op Vlaams niveau kunnen er ook zaken worden ondernomen op het vlak van energie.

Op het vlak van verlaging van de onroerende voorheffing, doen we iets met outillage en materiaal, namelijk 15 miljoen euro per jaar gedurende de volgende drie jaar. Er wordt iets gedaan, maar het zou meer kunnen zijn. Open Vld zou verder gegaan zijn. Maar goed, de Vlaamse Regering doet iets.

Het laatste belangrijke gegeven is het vegen voor de eigen deur: de infrastructuur. Daar zijn wij exclusief bevoegd voor. Minister-president, ik vind dat wij alles in het werk moeten stellen om het voorbeeld te tonen op het vlak van die infrastructuur en de mobiliteit waar wij zelf bevoegd voor zijn en waar het federale niveau niet in tussenbeide moet komen. We moeten er de komende maanden en jaren voor zorgen dat dat wordt rechtgetrokken. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister-president, 6 november was inderdaad een dag waar heel wat mensen naar uitkeken. Het competitiviteitspact zou er inderdaad toe moeten leiden dat de verschillende tekenen dat het stilaan wat beter gaat met de economie in ons land ook worden omgezet in een reële groei, maar vooral dat we ervoor zorgen dat die groei ook effectief leidt tot jobs. Heel wat mensen hebben hun job verloren. Jammer genoeg zullen nog heel wat andere mensen de komende weken en maanden geconfronteerd worden met werkloosheid. Ik denk dat het onze absolute ambitie moet zijn om ervoor te zorgen dat we die signalen omzetten, dat we een relance kunnen activeren en dat we mensen aan de slag helpen.

Het lijkt me daarbij uitermate belangrijk dat enerzijds de overheden samenwerken en anderzijds dat we ook goed beseffen dat we hier staan voor een volgehouden inspanning. Niemand mag de illusie hebben dat we in 2013 iets kunnen bereiken met een 'one shot'. We zullen een traject moeten uittekenen dat richting 2018,2020 gaat om ervoor te zorgen dat we de economie effectief krachtadiger maken en beter gewapend tegen de uitdagingen die zich voordoen.

Mijn partij heeft een aantal elementen van diverse maatregelen op tafel gelegd, delen van een puzzel die federaal zal moeten worden gelegd. De heer Tommelein heeft ernaar verwezen. Er is de verlaging van de btw op elektriciteit. In dit parlement is al herhaaldelijk gepleit voor aandacht voor laaggeschoolden en laaggeschoolde jongeren. We kunnen effectief zelf een aantal maatregelen nemen om hen aan de slag te helpen. Ik wil ook toch nog even benadrukken dat de beste manier om onze economie structureel te versterken, erin bestaat ervoor te zorgen dat we morgen nieuwe producten en diensten aanbieden. Heel het innovatieaspect is ons ter zake dus bijzonder dierbaar.

We hebben allemaal vernomen dat er vandaag nog geen akkoord is. Ik betreur dat ten zeerste, en mijn vragen zijn dan ook heel eenvoudig: kunt u duiding geven bij deze besprekingen, maar vooral, wat is nu het vervoltraject? Zal er voor het einde van het jaar daadwerkelijk een competitiviteitspact zijn?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, ik kan de ontgoocheling begrijpen over het feit dat er vandaag geen concurrentie- en werkgelegenheidspact is. Ik kan die zelfs delen. Ik had dat ook graag gehad. Vandaag heeft het Overlegcomité echter niet tot een dergelijk pact kunnen besluiten. Moeten we daardoor alle hoop opgeven? Neen. Mijnheer Vereeck, u hebt het ook heel duidelijk gesteld vanuit het Limburgse oogpunt: de toestand is ernstig, de 'sense of urgency' is zeer groot en als regeringen van dit land moeten we er alles aan doen om te bekijken wat mogelijk is om die problemen op te lossen.

In het verleden zijn er een aantal expertengroepen bijeengekomen. De volgende dagen zullen er nog verdere bijeenkomsten van expertengroepen plaatsvinden. We hebben afgesproken dat we op 27 november opnieuw bijeen zullen komen. Zal dat een succes worden? Zal dat op 27 november worden afgerond? Ik zou niet graag hebben dat u een tweede zware ontgoocheling oploopt. Ik weet het niet, maar ik zal er alles aan doen opdat op 27 november stappen voorwaarts worden gezet. Mijnheer Van Malderen, u hebt gelijk: als dat niet rond is tegen het einde van het jaar, dan moeten we met zijn allen constateren dat we misschien wel serieuze inspanningen hebben geleverd, maar dat het niet mogelijk is om een concurrentie- en werkgelegenheidspact af te sluiten.

We hebben het hier al meermaals gehad over de inhoudelijke elementen. Ik wil nogmaals onderstrepen dat het voor ons over een concurrentiepact gaat, dus dat het in eerste instantie gaat over concurrentieverlies, over het verlies van ons aandeel op buitenlandse markten. Dan heb ik het niet over China en andere verre oorden, maar wel over Nederland, Duitsland en een aantal andere landen die dicht bij ons liggen. Dat is een ernstig probleem. In het verleden hebben we ook al gezegd dat dit niet alleen ligt aan de loonkosten, maar ook aan de energiekosten, aan innovatie, aan de problematiek van de jeugdwerkloosheid enzovoort.

In het Overlegcomité heb ik de eerste vraag gesteld. Ik heb gevraagd of elke regering daar nog de wil had om tot een dergelijk concurrentiepact te komen. Het kan immers dat er één partij is die laat weten om diverse redenen niet meer de mogelijkheid te hebben om dat te realiseren. Het antwoord van alle regeringen luidde dat ze zo'n concurrentiepact willen. De tweede vraag luidde wat dan de inhoud van een dergelijk pact is. Wij vinden dat er, natuurlijk met respect voor de bevoegdheden, belangrijke stappen moeten worden gezet met betrekking tot bijvoorbeeld de loonkosten, maar ook op andere domeinen, als we die concurrentiepositie van onze bedrijven willen verbeteren. Er moeten belangrijke visies worden geselecteerd om dat probleem op te lossen. De loonkloof bestaat. De vraag rijst hoe groot die is en wanneer we die kunnen dichten, met welke cadans.

De Vlaamse Regering heeft 166 miljoen euro vrijgemaakt. We hebben het standpunt ingenomen dat we dat maximaal willen invullen, met respect voor wat de andere regeringen, en zeker de Federale Regering, doen. Daarom hebben we nog altijd niet heel concreet gezegd waaraan dat geld zoal zal worden besteed. We willen immers maximaal inzetten op de complementariteit van de maatregelen. Ik ga er echter ook van uit dat we natuurlijk ook niet eindeloos kunnen wachten. Tegen het einde van het jaar moeten we daar duidelijkheid over hebben, en we moeten er waarschijnlijk in dit parlement ook tekst en uitleg over geven.

We zullen daarover in de schoot van de regering verder van gedachten wisselen om uit te zoeken hoe we dit vanuit Vlaanderen, met de bevoegdheden die we hebben, kunnen invullen. We hopen in de komende weken complementair te zijn met wat op het federale niveau gebeurt.

Mijnheer Tommelein, u kunt er natuurlijk alles bijhalen – daar is ook niets op tegen –, maar inzake de ontvetting van de overheid heeft minister Bourgeois al veel initiatieven genomen en resultaten geboekt. De vraag is hoe we de concurrentiepositie van onze ondernemingen via een concurrentiepact kunnen verbeteren door de ontvetting van de overheid, en dat is een ander verhaal. Ik heb begrepen dat uw partij zegt dat er 54 procent overheidsbeslag moet worden teruggetrokken. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Mijnheer Tommelein, ik heb begrepen dat uw voorzitter dat had gezegd, maar dit laat ik even in het midden.

Ik heb ook geen enkel probleem met voor eigen deur vegen. We gaan onze verantwoordelijkheid niet uit de weg. We zullen maatregelen nemen. We hebben bijvoorbeeld een belangrijke stap gezet met de onroerende voorheffing, materieel en outillage. We zullen doen wat we moeten doen.

Het uitgangspunt was: de toestand is ernstig. Binnen onze bevoegdheden kunnen we niet alles oplossen. Er zijn ook federale bevoegdheden en we gaan ervan uit dat als we die samen complementair invullen, elk vanuit zijn invalshoek, we zo een sterker signaal sturen naar de bedrijven.

De ontwrichte economieën is nu het nieuwe element. Vanmorgen heb ik uitdrukkelijk gezegd dat wat Limburg betreft, de Vlaamse overheid, de provincie en de stad Genk initiatieven en engagementen hebben genomen. Van in het begin, van bij de sluiting van Ford hebben we gezegd dat we ook iets gaan doen aan de reconversiezones en -vennootschappen. Ook de federale overheid zal daar iets aan doen. Of men dat ontwrichte economieën noemt of iets anders, mij niet gelaten. Ook dat punt is op tafel gelegd om er stappen in vooruit te zetten.

De conclusie is dat we vandaag niet ver zijn opgeschoten, behalve dat iedereen rond de tafel heeft gezegd dat men nog voor het einde van het jaar iets uit de brand wil slepen. Er volgen nog bijkomende vergaderingen. Op 27 november zitten de regeringen opnieuw rond de tafel.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik deel uw bekommernis en waardeer uw inzet, maar ik ben er niet veel vrolijker op geworden. U hebt gelijk: elke regering moet haar eigen verantwoordelijkheid nemen. Voor Vlaanderen gaat het over het Bankenplan, het

vergunningenbeleid, mobiliteit, en voor wat Limburg betreft het Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK). Het is een hele reeks van maatregelen en maatregeltjes.

De essentie voor het creëren van werk op dit moment blijft de loonkost. Een loonlastenverlaging met 1 procent is goed voor 1,3 miljard euro. Dan begrijpt u dat de inzet van de Vlaamse Regering, 166 miljoen euro, waarvan slechts de helft, 83 miljoen euro, in betaalkredieten, maar een druppel op een hete plaat is.

We moeten terug naar het loonkostendebat. In die discussie liggen bepaalde zaken op tafel. We kennen het scenario van de btw-verlaging voor elektriciteit, maar er was ook een vijfde scenario dat het Planbureau had berekend. Ik heb die vijf scenario's aandachtig bekeken. Het gaat om een lastenverlaging met 0,25 procent van het bruto binnenlands product, via een lastenverhoging elders. Is dat het vijfde scenario, dat trouwens een positief effect heeft op het budgettaire saldo en onmiddellijk tot 6000 banen leidt, dat u mee ondersteunt? Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering wanneer het element loonlast op tafel ligt?

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u hebt in feite weinig gezegd. U hebt gezegd: het is mislukt, en ik hoop dat het nog lukt. Ik heb u gevraagd waar de knelpunten zaten. Dat hebt u niet gezegd. We weten ongeveer wel waar die zitten, maar wat is de positie van de een tegenover de ander? Wat was de positie en het standpunt van de Vlaamse Regering? Want u zit in het Overlegcomité namens de Vlaamse Regering en niet namens uw partij. Daar hebt u niet op geantwoord.

Het is bijzonder gênant dat het VBO twee dagen geleden bekendmaakt dat, indien er dit jaar niets meer gebeurt inzake de loonkosten, bedrijven wellicht zullen moeten overgaan tot ontslagen. Dat moeten we toch absoluut vermijden. Twee dagen nadien gaat u uiteen, zeggende dat men volgende maand nog eens zal kijken. Eigenlijk is dat onverantwoord, wie ook verantwoordelijk is.

De heer Tommelein heeft gelijk dat we ook voor eigen deur moeten durven te vegen. We moeten onze eigen bevoegdheden gebruiken. Ook daar faalt deze Vlaamse Regering. Infrastructuur en mobiliteit zijn belangrijk voor ons economisch gegeven in Vlaanderen en daar faalt deze Vlaamse Regering. Verder kan zij blijkbaar niet wegen op de federale besluitvorming.

De heer Bart Tommelein: Vergis u niet, minister-president, u hebt in ons een medestander om dat relanceplan te doen slagen. Ik denk dat de bevolking niet vraagt naar een gevecht tussen twee regeringen, wij moeten hier tonen dat wij met een samenwerkingsfederalisme heel ver kunnen geraken. U hebt in ons dus een medestander om een aantal van die zaken te realiseren.

Wij zijn trouwens ook medestander om een aantal zaken te realiseren op het Vlaamse niveau, ondanks het feit dat wij in de oppositie zitten. De vijf punten die ik heb opgesomd, zijn echter de vijf punten die Voka het belangrijkste vond. Een van die punten is een slankere overheid. Dat is belangrijk omdat men met een slankere overheid ook andere dingen kan doen en andere keuzes kan maken. Zo kan er een groeipad worden gerealiseerd voor onderzoek en ontwikkeling, kan de arbeidsmarkt mee worden gemotiveerd en gestimuleerd of kan het bankenplan worden geconcretiseerd. We moeten eerlijk zijn, dat infrastructuurfonds is er wel, maar hoeveel kleine en middelgrote ondernemingen hebben daarvan al een euro ontvangen?

U kunt ook iets doen aan energie. U weet dat u een energieplan moet opstellen, want de energiecificaten hangen als een strop rond de nek van de Vlaamse Regering. Daar moeten nieuwe beslissingen genomen worden. Verder blijf ik herhalen dat wij op het vlak van mobiliteit echt een serieuze tand moeten bijsteken.

De heer Bart Van Malderen: Minister-president, in al mijn oprechte teleurstelling zie ik twee lichtpunten. Het eerste is uw bevestiging en die van andere regeringsleiders dat er een wil tot samenwerking bestaat om ook complementair te werken en tot een

competitiviteitspact te komen. Het tweede, en dat leid ik af uit uw antwoord, is dat het ritme van de vergaderingen wordt opgedreven en dat de ambitie blijft om effectief tegen het einde van het jaar te landen.

Ik heb een bijkomende vraag. Naast loonkosten en energiekosten is een goed werkende arbeidsmarkt ook een heel belangrijke voorwaarde voor het herstel van onze economie.

Als ik goed ben ingelicht, stond er ook een hernieuwing van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening enerzijds en de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten anderzijds op de agenda. Dat akkoord zou ertoe moeten leiden dat in heel het land, in Vlaanderen, Brussel en Wallonië, jongeren ten laatste vanaf vier maanden effectief worden begeleid en dat vanaf zes maanden alle andere werklozen worden begeleid. Werd deze overeenkomst afgesloten? Als dat zo is, dan hebben we vandaag toch nog één bijkomend lichtpunt.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, u zei dat we hoop moesten hebben dat er toch iets zou komen. Ik denk dat het Mitterrand was die zei “Il faut donner du temps au temps”.

Ik heb een beetje het gevoel dat u in het Overlegcomité wordt uitgerookt. Het valt me zeer moeilijk om effectief nog hoop te hebben. Begrijp me niet verkeerd, wij blijven u steunen, want dat concurrentiepact is absoluut noodzakelijk. Daar zijn we het allemaal over eens. Het is niet te onderschatten. Heel wat bedrijven, en de heer Van Hauthem heeft verwezen naar de reactie van het VBO, kijken hiernaar en wachten hierop om beslissingen te nemen. Zeker vanuit buitenlandse hoofdkwartieren wordt daarnaar gekeken.

De Vlaamse Regering heeft haar deel op tafel gelegd. Daar kan ook over gediscussieerd worden. Mijnheer Tommelein, u mag de windhaan uithangen zoveel u wilt maar de centrale sleutel om dit plan te laten slagen ligt bij de loonkost. Hoe u het draait of keert, het centrale punt is de verlaging van de loonkost. Wat ik niet begrijp, is dat wij het daar in dit Vlaams Parlement unaniem over eens zijn maar dat dit er op federaal vlak niet doorgeraakt. Het federale niveau verzuimt hier aan zijn opdracht.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister-president, we weten inderdaad allemaal wat er moet gebeuren en we zijn het daar ook allemaal over eens. Onze concurrentiepositie moet worden versterkt en de loonlasten moeten naar beneden. We moeten iets doen aan onze loonhandicap.

Wat is nu de discussie vandaag? Waar zit de knoop? De knoop vandaag is het al dan niet verlagen van de btw op elektriciteit. Dat is schandalig, minister-president. Als we daarmee iets moeten doen aan de loonhandicap van ons land, dan is dat puur boerenbedrog. Europa, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling en economen zijn het erover eens dat we in Vlaanderen en in België een verschuiving van de lasten op arbeid nodig hebben naar een belasting op vervuiling en consumptie.

Wat ligt er nu voor? We gaan net het omgekeerde doen. We gaan eens net het omgekeerde doen van wat iedereen zegt. Minister-president, ik hoop dat u economisch inzicht zult hebben en iets zult doen aan dat wat echt nodig is, namelijk iets doen aan de loonkost. Ik hoop dat u bij de Federale Regering op tafel zult blijven slaan en dat er voor het eind van het jaar gebeurt wat nodig is en dat u zich niet met deze lapmiddeltjes laat opzweepen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik zie toch ook enkele lichtpunten. Iedereen is ervan overtuigd dat de loonkloof dicht moet, dat het urgent is en op korte termijn moet

worden aangepakt, nog voor het eind van het jaar als het kan of liever nog voor het eind van november. Dat is positief.

Wij staan achter alle positieve maatregelen en willen daarvoor een bijdrage leveren. We moeten wel hun effect op korte termijn bewaken en zeker op lange termijn. Hebben deze maatregelen een positief effect op de loonhandicap? Wat zeker moet gebeuren, is bewaken dat ze effectief zijn. Daarom is het voor ons belangrijk dat er voor de wet van 1996 een langetermijnpad wordt uitgewerkt en dat de loonkloof ten laatste tegen 2018 wordt dichtgereden. Niet alleen positieve maatregelen dus, maar ook bewaken dat ze effectief zijn.

Minister-president Kris Peeters: Om minstens de heer Van Malderen toch wat gelukkiger te maken, kan ik bevestigen dat het punt ‘arbeidsmarkt’ en de samenwerkingsovereenkomst waar collega De Coninck en collega Muylers aan hebben gewerkt, is goedgekeurd. We zijn dus een stap verder.

Nogmaals, ik begrijp de ontgoocheling van bepaalde collega’s, maar ik heb nog meer respect voor diegenen die hoop hebben, ook al is het niet evident om alsnog tot zo’n concurrentiepact te komen. Ik ga ervan uit dat dit een pact moet zijn met enige envergere – dat heb ik ook al in het verleden gezegd – en dat het niet zo is dat de btw-maatregel de oplossing zal zijn, mevrouw Meuleman. Het gaat erom hoe we de loonkloof op een verstandige wijze kunnen dichten, met respect voor de budgettaire mogelijkheden. Daar gaat verder over worden nagedacht, in eerste instantie door de Federale Regering die daarvoor bevoegd is, evenals over de wet van 1996 en de aanpassing waarover de Federale Regering in november 2012 al een beslissing heeft genomen. De volgende dagen zal dit verder worden onderzocht.

Sommige leden van de oppositie zeggen dat 166 miljoen euro niet veel is. Collega’s, ik wil nog eens onderstrepen dat we nog altijd een heel belangrijke investeringsregering zijn en gebleven zijn, ook in moeilijke tijden. Wij investeren miljarden euro en blijven dat onverkort doen. Wij zullen voor de bijkomende middelen van 166 miljoen euro nagaan hoe we die goed kunnen inzetten voor onderzoek en ontwikkeling. Een aantal voorstellen die daarnet aan bod zijn gekomen, kunnen worden overwogen.

Collega Vereeck, we hebben niet over scenario 5 gesproken omdat de eerste vraag is hoe we de loonkloof zullen dichten. We hebben die vraag gesteld en de Federale Regering moet daar een antwoord op geven zodat we het met de regio’s kunnen bespreken. Vanmorgen was het nog niet zo dat we een duidelijk standpunt konden innemen zodat we het konden bespreken.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, toen ik verwees naar de 166 miljoen euro, was het zeker niet om dat te minimaliseren. Ik wilde zeggen dat dat niet de kern van het debat is dat we hier moeten voeren. Het gaat niet over onze Vlaamse bevoegdheden. Het gaat over het Overlegcomité. Vandaag heeft Elio Di Rupo één tweet verstuurd, namelijk dat er een overeenkomst is binnen het Overlegcomité over het toezicht op de intergemeentelijke intercommunales. Sorry, maar daar liggen wij in Limburg op dit moment niet van wakker. Wij liggen wakker van werk. Werk betekent loonkostenverlaging en 1 procent betekent 1,3 miljard euro. In die grootteorde willen wij maatregelen zien. Ik hoop dat men scenario 5 nog eens goed bekijkt.

Collega’s, ik merk wel in dit halfroond een zeer grote consensus rond die loonlastenverlaging. Ik zou graag met alle collega’s van de andere partijen en met de fractievoorzitters in het bijzonder eens rond de tafel willen zitten om te kijken of we geen kamerbrede resolutie kunnen goedkeuren in dit Vlaams Parlement. Zodoende stapt de Vlaamse Regering niet alleen als Vlaamse Regering naar dat Overlegcomité, maar werkelijk met een mandaat vanuit dit hele Vlaams Parlement om daar voorstellen te steunen om die lasten te verlagen, zelfs als dat inspanningen vergt van de Vlaamse begroting.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, de boodschap is: blijf hopen. Punt. En we zien wat we zullen zien.

Ik stel twee dingen vast. Ten eerste, het samenwerkingsfederalisme werkt niet. Dat is vandaag opnieuw bewezen. Ten tweede, wij hebben niet de nodige bevoegdheden om zelf in die materie in te grijpen, want mochten we die hebben, dan zou hier al lang een consensus over bestaan. Met de zesde staats hervorming zullen we die nadien ook niet hebben. We zullen dus verder moeten blijven ploeteren in dat samenwerkingsfederalisme, dat de ene positief omschrijft maar waar ik van vaststel dat het niet werkt. Heel uw copernicaanse omwenteling is één grote bubbel geweest die nu doorprikt is. Mijnheer Diependaele, u hebt gelijk. U zegt: hoe is het mogelijk dat heel het Vlaams Parlement het ongeveer eens is over een aantal te nemen maatregelen en dat het federaal niet lukt. Inderdaad, ik stel dat vast, samen met u, mijnheer Diependaele. Ik stel vast dat hier een meerderheid zit, met de N-VA in de Vlaamse Regering, die er niet in slaagt om te wegen op de federale besluitvorming. *(Applaus van de heer Wim Wienen)*

De heer Bart Tommelein: Minister-president, ik herhaal dat wij een medestander blijven. Ik denk dat het overduidelijk is dat als het gaat over loonkosten- en lastenverlaging, de liberalen effectief mee aan de kar zullen trekken.

Ik stel alleen maar vast dat sommigen hier willen doen geloven dat er federaal niets wordt gedaan en van deze gelegenheid weer gebruik maken om er een boksmatch van te maken, mijnheer Diependaele. Ik doe niet smalend, over geen enkele euro. Als we 166 miljoen euro willen investeren om dat relanceplan mee te helpen realiseren, dan juich ik dat toe. Het mag voor mij zelfs meer zijn, want vandaag staat in de betaalkredieten maar 83 miljoen euro. Wij willen nog keuzes maken om dat nog te verhogen als dat moet. Maar als er ook op federaal niveau inspanningen geleverd worden en geleverd zijn, dan moeten we dat ook durven te zeggen. U doet net alsof het federale niveau nog niets heeft gedaan en wij alleen iets doen. Dat is niet de manier van werken, mijnheer Diependaele. Ofwel zoeken we samen een oplossing, redden we samen de economie, ofwel maakt u er weer een boksmatch van tussen het Vlaamse en het federale niveau, en daar passen wij voor! *(Applaus bij Open Vld en de sp.a)*

De heer Bart Van Malderen: Minister-president, wij delen uw voluntarisme om tot een oplossing te komen. Ook in deze donkere dagen zijn we blij met elk lichtpunt. Mijnheer Van Hauthem, het gaat niet over hopen. Het gaat ook niet over boksmatches. Het gaat over blijven werken aan verbeterpunten, het gaat over blijven inspanningen doen. Ik heb gezegd dat we een hele lange termijn zullen moeten inschatten om resultaten effectief en structureel te verankeren. Er liggen heel wat puzzelstukken op tafel. Als men echt van goede wil is, ben ik ervan overtuigd dat we tegen Kerstmis effectief een resultaat kunnen voorleggen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de diversiteit van het Vlaamse medialandschap naar aanleiding van de aangekondigde ontslagen bij Mediahuis

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, voor de zomer maakten Corelio en Concentra bekend dat ze niet alleen hun kranten in de toekomst samen gaan drukken, wat ze al deden, maar ook samen kranten gaan maken. De nieuwe vennootschap heet Mediahuis. Op basis van dit bericht stelde ik destijds een vraag in de commissie Media. Ik maakte me een beetje zorgen over de pluriformiteit in onze krantenwereld, want eigenlijk blijven er nu maar twee groepen over: De Persgroep aan de ene kant en Mediahuis aan de andere kant.

Minister, u stelde me toen min of meer gerust. U zei ten eerste dat de organisatie in Vlaamse handen blijft, dat maakte ons ook blij, en ten tweede dat de titels behouden blijven.

Vandaag krijgen we een kleine douche als we vernemen dat 205 mensen, 1 op de 5 werknemers, de laan worden uitgestuurd. Dan stel ik me opnieuw de vraag: kan men een dergelijke ingreep doen zonder dat dat gevolgen heeft voor de slagkracht van die verschillende redacties?

Daarom herhaal ik vandaag opnieuw mijn vraag aan u. We hebben dat immers in het verleden ook al gezien. Men kan dan wel de titels behouden, maar als enkel de voorpagina of het hoofdartikel nog verschillend is, zoals in de nadagen van De Gentenaar en Het Volk, die nog slechts doorslagjes van Het Nieuwsblad waren, is er toch wel sprake van een verschromping van het landschap.

Minister, welke garanties hebt u van Mediahuis gekregen dat die pluriformiteit toch blijft bestaan?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ook ik ben geschrokken toen ik vanmorgen werd ingelicht door het management over de consequenties van de fusie, vooral op het vlak van personeel. 205 mensen die hun job verliezen, dat is niet niks. Dat zijn 205 kostwinners. Dat zijn 205 mensen die in de journalistieke sector werken voor wie het een zoektocht zal zijn om in dezelfde sector werk te vinden. Ik ben bezorgd om het persoonlijke effect dat dit zal hebben voor die mensen.

De fusie is van een dusdanige grootte dat de wet-Renault van toepassing is. Deze aankondiging is dus de eerste stap. Er zal nu nog veelvuldig overleg zijn. Ik hoop dat alle partners dat overleg ernstig zullen voeren en zullen bekijken of er alternatieven zijn en of alle 205 ontslagen effectief nodig zijn.

Ik heb wel begrip voor het feit dat de context heel sterk wijzigt. Het mediagebruik wijzigt sterk, nieuwe technologieën doen hun intrede, de adverteerdersmarkt wijzigt. Al die aspecten komen samen en drukken meer en meer op de bestaande mediabedrijven. Men moet op zoek gaan naar oplossingen om die leefbaar te houden. In die zin heb ik er begrip voor dat men door die fusie in ieder geval probeert om het aandeelhouderschap in Vlaanderen te houden.

Men engageert zich ook duidelijk om die vier verschillende kranten te bewaren. Ik deel uw mening dat het bij de uitwerking daarvan belangrijk zal zijn in hoeverre de diversiteit ook effectief kan worden waargemaakt op het terrein, en in hoeverre de redacties onafhankelijk en sterk genoeg zullen zijn om vier verschillende kranten te maken.

De heer Wilfried Vandaele: Wij delen dus dezelfde bezorgdheid, minister. Wij moeten ons als parlement niet meteen inlaten met privébedrijven. Dat kan een eerste reactie zijn. Maar zoals u zelf zei, is er een belangrijk aspect van werkgelegenheid. Als overheid ondersteunen wij de perssector bovendien op verschillende manieren, en dus mogen wij minstens onze bezorgdheid uiten over deze gang van zaken.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, het verbaast mij dat u hiervan schrikt, want dit stond in de sterren geschreven. U kon misschien nog zeggen dat u minder ontslagen verwacht had. Maar u zult de volgende keren nog schrikken, als Sanoma een reorganisatie doorvoert, als de tv-zenders hun reorganisaties doorvoeren. Houd u al maar vast.

U hebt in deze legislatuur zwaar subsidiërend ingezet op journalistiek. U hebt in de commissie meermaals gezegd dat dat de kern van uw beleid is. Maar wat zien we? De mediagroepen trekken samen, we krijgen de ene optimalisatie en ontslaggolf na de andere. En dan zwijg ik nog over de regionale tv-zenders. Ik heb dus de indruk dat uw beleid faalt,

minister, en dat u, onderzoeksopdrachten en monitoring buiten beschouwing gelaten, vier jaar tijd verloren hebt om een groeiend en ondersteunend mediabeleid te voeren.

De evoluties in de Vlaamse mediamarkt tonen aan dat u amper invloed hebt en geen beleid voert waardoor Vlaamse mediagroei mogelijk is. Aangezien u met een grote subsidiepot zit voor ondersteuning aan de journalistiek en de geschreven pers – misschien het enige breekijzer dat u hebt om iets te doen – stel ik u nu de vraag of u de steunmaatregelen aan de schrijvende pers zult herbekijken. Of blijft het allemaal bij het oude, hoeveel mensen er ook ontslagen worden?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij wat de minister, de heer Vandaele en zelfs de heer Verstrepen hebben gezegd. We delen die bekommernis. Het mag echter iets krachtiger. Met slechts twee mediagroepen komen de pluriformiteit en de kwaliteit van onze pers onder druk te staan. Dat heeft de minister op een andere manier eigenlijk ook gezegd.

We moeten op een of andere manier maatregelen nemen of minstens het gesprek met de mediagroepen aangaan. Dat is mijn vraag. De mediagroepen moeten zich engageren. Ik stel voor dat we onze eigen financiële instrumenten en ook de federale instrumenten in die discussie betrekken. Momenteel ontvangen de kranten ongeveer 350 miljoen euro aan overheidssteun. Daar mag wat tegenover staan. Om de kwaliteit en de pluriformiteit van onze pers te garanderen, vind ik dat we die instrumenten in de weegschaal moeten leggen. Wie zegt dat dit titels zullen blijven bestaan? We kennen de geschiedenis.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Voorzitter, volgens mij is de actuele vraag van de heer Vandaele zeer terecht. Ik denk onder meer aan de sociale redenen. Meer dan 200 mensen is koudweg meegedeeld dat ze hun job verliezen. Dat is jammer.

De verschraling van het medialandschap is in de commissie al besproken. Namens onze fractie heeft de heer Yüksel uitgelegd dat CD&V zeer bezorgd is. Er is gemeld dat ook 67 journalisten, een belangrijk percentage van het journalistenheir in Vlaanderen, zullen worden ontslagen. Dit betekent zonder meer een zwarte dag voor de democratie in Vlaanderen. Hier wordt een zuiver economische wetmatigheid toegepast. We slagen er niet in de onafhankelijke redacties ook op financieel vlak voldoende autonomie te bezorgen om hun werk goed uit te voeren. Dit is essentieel voor een democratie.

We waarborgen de volledige onafhankelijkheid van de universiteiten. We verlenen een zware financiële ondersteuning. De komende weken en maanden moeten we nagaan hoe we dit ook voor de redacties kunnen doen.

Ik heb nog een concrete vraag. Zelfs de Europese Commissie beschouwt Limburg momenteel als een nieuw reconversiegebied. De winstgevende activiteiten van de Concentra Media Groep situeren zich in Limburg. De Gazet van Antwerpen is verlieslatend. In welke mate kunnen we ervoor zorgen dat de tewerkstelling door de Concentra Media Groep in Limburg wordt gehandhaafd? Volgens de logica die de Vlaamse Regering met het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) volgt, lijkt dit me essentieel.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik vind het antwoord van de minister een beetje braaf. Er is immers meer aan de hand. Er is gevraagd of die vier krantentitels zullen blijven bestaan. In de mededelingen van Mediahuis is duidelijk sprake van verregaande synergieën tussen de vier krantenredacties.

We weten wat er op ons afkomt. Die redacties zullen samenwerken en artikelen schrijven die in alle vier kranten terechtkomen. Dat zal tot een verschraling leiden. Hetzelfde geldt voor de sportredacties. Ik heb gelezen dat het de bedoeling is dat de sportredactie van Het Nieuwsblad

de sportverslaggeving voor de andere kranten zal verzorgen. Dit betekent een enorme verschraling.

Bovendien mogen we ons niet vastpinnen op de 205 jobs die zullen verdwijnen. Er zal nog een groter probleem ontstaan. Ik stel vast dat het de bedoeling is bepaalde regionale katernen van verschillende kranten te schrappen. Hierdoor zullen ook heel wat freelancers zonder job vallen.

Minister, hebt u al contact gehad met die mediagroepen? Dit lijkt me symbolisch voor uw beleid. U stelt iets vast. U bent bezorgd. U staat erbij en u kijkt ernaar. Dat is wat het mediabeleid de afgelopen jaren wat te veel is geweest.

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, de verklaringen van de uitgevers bevatten natuurlijk een bijzondere ongerijmdheid. Ik begrijp de bekommernis van de vorige sprekers. De ongerijmdheid bestaat erin dat de uitgevers 200 mensen, waaronder 67 redacteurs, zullen ontslaan, maar tegelijkertijd in de journalistiek beweren te investeren. Hoe kan iemand betere journalistieke producten, in dit geval kranten, maken en tegelijkertijd betekenisvol veel redacteurs ontslaan?

Dat leidt ons tot een andere vraag. We hebben vandaag acht dagbladen in Vlaanderen. Ik vraag me af of dit bedieningsgebied met zijn beperkt aantal lezers, dit kleine taalgebied, in staat is om acht volwaardige dagbladen te hebben – en het zijn vandaag trouwens niet allemaal volwaardige titels, we kennen het fenomeen van de persagentschapjournalistiek.

De hervorming van de perssteun is één zaak, ik durf iets anders te bepleiten, minister, en dat is dat we mensen, in het bijzonder jonge mensen, motiveren om kranten, hetzij op papier, hetzij digitaal, te lezen. Ik meen dat daar een belangrijke opdracht is weggelegd voor de Vlaamse Gemeenschap, daar moeten we een zekere ambitie tonen.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, dames en heren, we dragen de persvrijheid hoog in het vaandel. Dat betekent onder meer dat de overheid de kranten niet organiseert en dat de vrije markt en de persvrijheid hand in hand gaan.

Niettemin worden de kranten en de mediahuizen via verschillende kanalen uitvoerig gesubsidieerd. Dat klopt en daar heeft de heer Caron terecht op gewezen. We vinden het immers belangrijk in onze democratie.

We hebben er hier al regelmatig op gewezen dat de context waarbinnen onze mediahuizen en krantenredacties werken, fundamenteel wijzigt en dat is onmogelijk zonder dat er binnen die redacties en mediahuizen iets verandert. Daarom ook heb ik de voorbije jaren heel fel ingezet op dat veranderende landschap. We bundelen de krachten om oproepen te lanceren, er is een staten-generaal over samenwerking geweest, we hebben media-innovatiecentra opgericht en we hebben extra middelen vrijgemaakt voor de verschillende spelers in de media om de diverse uitdagingen het hoofd te bieden, om te bekijken hoe ze daarmee kunnen omgaan.

We doen dat zeker ook omdat we, zoals de heer De Coene zegt, een kleine taalgemeenschap zijn met een beperkte markt in vergelijking met andere landen. Het is niet gemakkelijk om als privaat mediahuis in zo'n beperkte markt te overleven. De druk is hier, zeker wegens de omstandigheden, nog groter.

Toch ben ik net als u bezorgd over hoe dit verder zal evolueren. In eerste instantie is het goed dat er samenwerking wordt gezocht, dat men minstens probeert om op die manier de bedrijven en de titels overeind te houden. Als men niets doet, is het risico op het verdwijnen van titels en op een verschraling van het landschap nog groter.

Het is goed dat initiatieven worden genomen, dat er samenwerking wordt gezocht, niet alleen om te saneren, maar vooral om te investeren, want dat is noodzakelijk en daar horen we vandaag misschien wat weinig over. Men moet investeren in het zich verder aanpassen aan de

lezers die hun gebruik wijzigen, aan de verdere digitalisering die veel kosten met zich meebrengt.

Investeren is noodzakelijk, maar ik ben het ook eens met degenen die zeggen dat we vandaag de garantie krijgen van het management van Mediahuis dat de vier titels behouden blijven. Die garantie is natuurlijk niet ad aeternum, een dergelijke garantie kan geen enkel bedrijf geven, maar vandaag werd me nog eens duidelijk bevestigd, en het staat ook in het persbericht, dat de vier titels behouden blijven.

Waar wij ons dan allemaal zorgen over maken, is over hoe dit in de praktijk zal worden ingevuld. We weten immers dat gezocht zal worden naar synergieën, dat bepaalde items zullen worden voorbereid en gecoverd voor de hele groep en dat een groot aantal ontslagen vallen bij mensen die nu op de redactie werken. We maken ons zorgen en daarom is het heel belangrijk dat de onafhankelijkheid van de redacties en de redactiestatuten heel sterk bewaakt wordt, want anders zal de diversiteit moeilijk te handhaven zijn.

Ik zal blijven proberen om daar meer garanties voor te krijgen. Ik heb de voorbije weken regelmatig overleg gehad met Mediahuis. Voordat de mededingingsautoriteit uitspraak had gedaan, hebben ze geen inzage gegeven in wat het gevolg van die fusie zou zijn. Dat hebben ze wel deze voormiddag gedaan. Ik heb samen met jullie vastgesteld dat dit heel wat consequenties met zich meebrengt. Vanuit democratisch standpunt zijn wij daar bezorgd over.

Ik deel dus die bezorgdheden en ik zal er verder naar handelen. We kunnen in de commissie zeker en vast verder bekijken hoe we daarmee omgaan.

Ik heb deze voormiddag een uitvoerige rapportering gekregen over de inhoud van de maatregelen. Maar men heeft mij ook gezegd dat men nu niet in detail kan zeggen waar die ontslagen zullen vallen omdat dit voor een deel onderwerp uitmaakt enerzijds van het verder operationaliseren van de principes die men nu goedkeurt en anderzijds van het overleg, zowel collectief binnen de ondernemingsraden als individueel met de betrokken medewerkers. Mijnheer Sauwens, ik kan u daarop dus nog geen antwoord geven. Men heeft mij wel duidelijk gemaakt dat men zal blijven investeren in de redacties van Het Nieuwsblad en van De Gazet Van Antwerpen, dat Het Belang Van Limburg in Limburg blijft, dat men de uniciteit van die krant verder zal uitbouwen, en dat ook De Standaard verder zal worden uitgebouwd als kwaliteitskrant. Wat dit in concreto betekent, zullen we allemaal samen verder moeten opvolgen. We zullen de vinger aan de pols moeten houden. Ik zal daar zeker en vast mijn rol in spelen. Ik ben ook bereid om samen met de collega's in de commissie verder de monitoring te doen en te bekijken welke stappen wij kunnen zetten om daarop, vanuit een democratisch oogpunt, te blijven wegen.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, dank u voor uw antwoord. De collega's wezen er al op dat er vanuit de overheid een aanzienlijke steun gaat naar de schrijvende pers. Maar de persgroepen doen natuurlijk meer dan kranten en tijdschriften uitgeven. Zij zijn ook spelers op het audiovisuele forum, met radio, televisie en regionale televisie. Voor die sectoren heeft dit parlement nog heel recent belangrijke ondersteunende maatregelen genomen en er zijn er in de nabije toekomst nog een paar op komst. Dit alles samen moet ons toch een flink breekijzer geven om bij die groepen hard te pleiten voor het behoud van de diversiteit die ons na aan het hart ligt. Misschien moeten we zelfs meer doen dan hard pleiten, misschien moeten wij ook garanties eisen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de visie van de Vlaamse Regering ten aanzien van de financiële problemen van de lokale besturen, naar aanleiding van de open brief van een parlementslid van de meerderheid en de reactie van minister Bourgeois

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de problematische gemeentefinanciën

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Bourgeois.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister Bourgeois, ik had mijn vraag graag gesteld aan de minister-president omdat het tenslotte over zijn regeringspartners gaat. Ik herinner mij nog uw reactie op de radio enkele weken geleden, toen u zei dat de intermenselijke verhoudingen binnen de Vlaamse meerderheid uitstekend waren. *(Opmerkingen van minister Geert Bourgeois)*

Binnen de regering? Dus die regering steunt niet op de meerderheid in het parlement?

Minister, wij stellen vast dat die intermenselijke verhoudingen absoluut niet prima zijn want er is opnieuw ruzie tussen twee coalitiepartners, sp.a en de N-VA. Na het onderwijs, de echtscheidingstaks, de teflon en het beton, en de smeerlappen krijgen we hier nog eens een ruzie die grotesk wordt genoemd door de ene en waar de persoonlijke aanvallen en aanvallen onder de gordel door beiden niet uit de lucht zijn.

Minister, wij denken dat het goed is dat het Gemeentefonds met 3,5 procent blijft stijgen en dat deze regering dat ook heeft gehonoreerd. Ik heb de minister-president in september horen zeggen: “We kiezen voor een sterk lokaal niveau met de nodige financiële ruimte.” Maar ik stel nu vast dat coalitiepartner sp.a het, bij monde van de heer De Loor, niet eens is met het beleid dat u voert.

Ik had mijn vraag willen stellen aan de minister-president, maar ik richt me tot een van de spelers, al had ik gehoopt de scheidsrechter te kunnen ondervragen. Minister, wat vindt u van deze situatie? Hoe kijkt u ertegenaan dat uw coalitiepartner – bij monde van de heer De Loor – het niet eens is met uw beleid op het vlak van de fiscaliteit en financiële toestand van de gemeenten?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, voorzitter, de VVSG-enquête (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) die gisteren bekend geraakte, zegt dat ruim een derde van de gemeenten overweegt om de belastingen te verhogen, dat er in meer dan de helft van de gemeenten personeel afvloeit, en dat de dienstverlening aan de burger ernstig in het gedrang komt. Vooral de investeringen baren veel zorgen. De gemeenten zijn samen de grootste investeerder van openbare werken en als zodanig een grote werkgever. Ze verbeteren de leefkwaliteit in steden en gemeenten. Als dit alles onder druk komt te staan, is dat een bitter ernstige zaak.

Een tweede thema dat ik wil aankaarten, is dat van de pensioenlast voor de gemeenten voor de statutaire ambtenaren. De lokale besturen zijn de enige overheid in Vlaanderen die hun pensioenlast zelf betalen, Vlaanderen doet dat niet eens.

Minister, we kunnen dit niet zomaar laten passeren. Stel dat Vlaanderen zou beslissen om de belastingen te verhogen, de dienstverlening te verlagen en de investeringen te verminderen. Zouden we dat oké vinden? Ik neem aan van niet. Dat is wel wat er gebeurt bij de lokale

besturen. Zowat alle Vlaamse gemeenten doen nu al ernstige inspanningen om hun begroting op orde te krijgen. Er ligt niet overal evenveel vet op de soep. Het probleem is aanzienlijk. Wat is uw standpunt?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik ben het eens met de heer Caron. Ik heb het altijd gezegd, we herhalen dit debat zo om de twee, drie maanden. De toestand van de gemeentelijke financiën is ernstig. Ik heb het van bij het begin van deze regeerperiode gezegd, ik heb niet gewacht tot vandaag, ik heb niet gewacht op de invoering van de beleids- en beheerscyclus (BBC). U kunt er mijn woorden op nalezen, ik heb de gemeenten van bij het begin opgeroepen om de tering naar de nering te zetten, om efficiëntieoefeningen te doen, om het voorbeeld van de Vlaamse Regering te volgen en toch te blijven investeren. Dat is niet nieuw.

U kent de cijfers. In de periode 2006-2012 zijn de inkomsten van de gemeenten gedaald met gemiddeld 0,2 procent per jaar, de reële uitgaven zijn gestegen met gemiddeld 1,2 procent per jaar. De personeels- en de werkingskosten voor het OCMW zijn gestegen met meer dan 2 procent per jaar.

De enquête van de VVSG bevestigt die situatie. Ik had die enquête niet nodig om de ernst van de situatie in te zien.

We kunnen de resultaten van de enquête op twee manieren bekijken. Ik bekijk ze als positief. Ik lees erin dat de gemeenten allemaal bezig zijn met inspanningen te doen en daar echt werk van maken om tot een structureel evenwicht te komen. Ze conformeren zich aan de BBC-regeling, we hebben dat ook vastgesteld bij de bespreking met de VVSG. Iedereen maakt op zijn manier werk van efficiëntie-oefeningen. Ik zie er weinig die blinde besparingen doen. Er is minder personeel, minder auto's, kleinere werkruimtes enzovoort. Wij ondersteunen dat beleid.

Ik ben blij dat u het zegt, mijnheer Tommelein, wij zijn het Gemeentefonds blijven spijzen met 3,5 procent per jaar. Wij geven raamcontracten waar steeds meer gemeenten op intekenen met grote kostenbesparingen. We maken het mogelijk dat gemeenten en OCMW's samenwerken. Meer dan één derde van de gemeenten doet dat al. Ik bezoek gemeenten en hoor dat burgemeesters en schepenen daar enorme efficiëntiewinsten mee maken of zullen maken. Er zijn schitterende voorbeelden van. Dit gebeurt massaal op dit ogenblik. In het concurrentiepact hebben we een bepaling opgenomen om de problemen van de gemeentelijke investeringen mee te ondersteunen, we gaan dat bekijken.

Natuurlijk zijn er problemen. Ik zie de enquête niet als een aanval op de Vlaamse Regering. Ze maken melding van een aantal kostendrijvers die hoofdzakelijk federaal zijn: politie, brandweer en de pensioenen.

Ik zei al in de commissie, onder meer in een antwoord op een vraag van de heer van Rouveroi en anderen, dat wij met de VVSG aan tafel zitten om een monitoring af te spreken. De Vlaamse Regering heeft beslist dat dit moet. Ondertussen heb ik bredere afspraken gemaakt. Wij hebben al vier keer vergaderd. De gemeenten vragen prognoses voor het Gemeentefonds voor een periode van zes jaar, aangezien wij een planning voor de komende zes jaar vragen. Wij hebben die geleverd. De gemeenten hebben ook gevraagd om de regels voor de beleids- en beheerscyclus (BBC) aan te passen. In bepaalde omstandigheden mogen bepaalde reserves worden aangewend om tot een structureel evenwicht te komen.

Er is ook afgesproken om gezamenlijk een methodiek te ontwikkelen om de evolutie van de gemeentelijke financiën te monitoren. De VVSG wil met de vakministers over het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) en over de rioleringen aan tafel gaan zitten. Er zijn werkgroepen die al hebben vergaderd. Binnenkort zullen wij,

met de ministers en de vertegenwoordigers van de VVSG, aan tafel zitten. Mijnheer Tommelein, het hoeft geen betoog dat wat ik hier verwoord, de visie van de hele regering is.

De heer Bart Tommelein: Minister, het is een van uw coalitiepartners die bij monde van de heer De Loor die brief heeft geschreven. Als dat niet was gebeurd, dan stond ik hier niet. Ik sta hier om u en de bevolking duidelijk te maken dat de meerderheid het daarover niet eens is. Ik wil u nog een vraag voorleggen. Volgens de heer De Loor hebt u in juni beloofd dat er in reserves zou worden voorzien voor gemeenten die de afspraken nakomen. U zou hen ter hulp komen. Maar zo-even zei u dat daartoe een bedrag in de begroting en in de pot van 166 miljoen euro ten bate van het concurrentiepact zou kunnen worden opzijgezet. Maar u zegt niet hoeveel, en evenmin hoe de gemeenten van dat geld kunnen gebruikmaken. Goed bestuur vereist dat de gemeenten, bij de opmaak van hun begroting, zeer goed moeten weten aan welke voorwaarden zij moeten voldoen om daarvan gebruik te kunnen maken. Ik denk dat met de gemeenten een fiscaal pact moet worden afgesloten. Maar vandaag moeten zij weten wat zij moeten doen en wat zij niet mogen doen. Zo niet bestaat het gevaar van een echte belastingverhoging, en als dat gebeurt, zal het ook de fout van de Vlaamse Regering zijn. Dat zal leiden tot stilvallende investeringen, en tot paniek bij de gemeenten, zoals het geval is in de gemeente van de heer De Loor.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, bij de voorstelling van de Septemberverklaring zei de minister-president zo ongeveer dat hij niet wil dat de investeringen in Vlaanderen stilvallen. Gemeenten zijn belangrijke investeerders in de kwaliteit van het leven, in wegen en fietspaden, enzovoort. Ik denk dat de Vlaamse Regering een inspanning moet leveren. Ik voel heel duidelijk dat u in uw antwoord een opening laat.

In uw antwoord mis ik iets over de pensioenlasten. Dat kunt u niet op het conto van de gemeenten op zich schrijven. De beleidscultuur inzake personeel is gewijzigd: vroeger werkte men met statutair personeel, vandaag met contractuelen. Dat veroorzaakt enorme kosten.

Ik wil ten slotte een voorbeeld geven van een efficiëntieoefening waar gemeenten zich aan wagen. Deze week verscheen een studie van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD) waaruit blijkt dat ongeveer de helft van de gemeenten al een daling van de werkings- en personeelskosten heeft gerealiseerd. Vandaag stond in sommige kranten al te lezen dat de mensen het in de groenzorg en de vrijetijdsector voor het eerst zullen voelen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister, collega's, elke overheid – de Vlaamse en federale overheid, en de gemeenten – moet naar het bord kijken. De gemeenten staan voor immense uitdagingen inzake pensioenlasten en andere dossiers. Iedereen weet dat. Ik denk wel dat de gemeenten zelf nog efficiëntieverbeterende maatregelen kunnen nemen en besparingen kunnen doorvoeren zonder dat de investeringen daaronder lijden. Iedereen weet ook dat in de tweede helft van de bestuursperiode meer wordt geïnvesteerd dan in de eerste helft.

Het zal sommigen misschien verwonderen dat ik dit zeg, maar de minister is in dezen de engagementen ten opzichte van de lokale besturen naar administratieve vereenvoudigingen en extra financiën toe nagekomen. Minister, dat kan niet worden gezegd van de provincies. De 3,5 procent is erbij gekomen voor de gemeenten. Rond de provincies zijn er wel een aantal zaken gebeurd die niet vooraf waren afgesproken.

Ik vind het dan ook zeer jammer dat een collega in dit parlement zulke uitspraken doet. Voor een aantal politici is het blijkbaar veel gemakkelijker om geld uit te geven dan om synergieën te zoeken en besparingen te doen. Ik denk dat men in Zottegem ook een keer moet trachten daar een goed beleid in te voeren. (*Applaus van de heren Matthias Diependaele en Kris Van Dijck*)

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mijnheer Verfaillie, wie mij kent, weet dat ik altijd eerst voor eigen deur veeg. Ik heb dat ook gedaan. Ik nodig jullie allemaal uit naar het OCMW van Zottegem, waar wij efficiëntieoefeningen en optimalisaties hebben gedaan, absoluut niet ten koste van de kwaliteit.

Mijnheer Tommelein, het verwondert mij wat dat u onrechtstreeks een pleidooi houdt om parlementsleden monddood te maken.

De problematische financiële toestand van gemeenten en OCMW's en de gevolgen daarvan zijn absoluut geen sciencefiction. Ik verwijs naar de enquête die de VVSG heeft gehouden. Daarin komt aan bod dat lokale besturen voor eigen deur moeten vegen, maar ook dat die efficiëntiewinsten lang niet genoeg zullen zijn om het gat dicht te rijden. Er moeten dus bijkomende maatregelen worden genomen die voelbaar zullen zijn voor de ondernemingen, maar ook voor de inwoners en voor het verenigingsleven. De enquête werd niet ondertekend door mij. Er zijn een aantal contactpersonen die tot alle meerderheidspartijen behoren. Zij vragen een erkenning van de problematiek. Ze vragen dat de centrale overheden de signalen niet langer negeren. Het is ook een oproep om samen aan die problemen te werken. Dat heb ik ook gedaan in mijn open brief, net als in de commissie en in de plenaire vergadering.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: De heer Tommelein verwijst naar de open brief van de heer De Loor. Ik beschouw die brief als een Tobbackiaanse reactie. Daarmee heb ik al veel gezegd. Het desbetreffende gemeentebestuur heeft blijkbaar al openlijk afstand genomen van de open brief. Dat zegt ook al heel wat. 'Gouverner, c'est prévoir.' Je verwacht van mensen die jaren besturen toch dat ze ook de vertaling van het tweede werkwoord kennen. Tot daar wat betreft die open brief.

Je verwacht van steden en gemeenten ook dat ze keuzes kunnen maken. Het zijn moeilijke keuzes, dat weten we. En inderdaad, veel gemeenten vegen al voor eigen deur. Ik treed de heer Verfaillie bij dat daar nog mogelijkheden zijn. Ik zie dat de regering inspanningen doet. Het Gemeentefonds blijft stijgen. Ik lees in de enquête dat 57 procent van de gemeenten kiest voor een samenwerking met de andere gemeenten om te zoeken naar efficiëntiewinsten en dat 66 procent van de OCMW's samenwerking zoekt met andere OCMW's om de kosten te drukken. Met andere woorden, er is overleg, zoals de minister zegt, maar we moeten inderdaad eerst voor eigen deur vegen, vooraleer we zomaar bepaalde zaken de wereld insturen. *(Opmerkingen van de heer Kurt De Loor)*

Minister Geert Bourgeois: Collega's, u stelt de vraag om de gemeenten te laten weten waaraan ze zich moeten houden. De gemeenten weten natuurlijk perfect waaraan ze zich moeten houden. Er zijn regels met betrekking tot het begrotingsevenwicht en er is de nieuwe BBC-regeling die nu overal wordt geïmplementeerd. Er waren pilootprojecten. De gemeenten komen nu op kruissnelheid. Vanaf 2014 zal iedereen op meerjarige termijn moeten aantonen dat men in het zesde jaar met een structureel evenwicht zit. Collega's, dat is overigens niet onbelangrijk in het licht van het debat over het ESR-vorderingensaldo (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen). Ik kom daar nog op terug.

Mijnheer Caron, het is ook mijn zorg – dat heb ik van meet af aan gezegd – dat er minder zou worden geïnvesteerd door de lokale overheid. Vandaar die passus in het concurrentieplan dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Vandaar verder ook mijn oproep aan de gemeenten om niet te beknibbelen, te bezuinigen op de investeringen. De schulduitgaven maken maar 12% van de uitgaven gewone dienst uit. De grote bulk zit bij het personeel, bij de werkingskosten.

Collega's, er is een dip in de investeringen. Iedereen onder u die actief is in het gemeentelijke leven weet dat er elke keer, elk eerste jaar van elke bestuursperiode, een dip is.

Akkoord, die is nooit zo groot geweest als nu, dit valt samen met de crisis, maar elk eerste jaar van de bestuursperiode zakken die publieke investeringen. Dat moet mee in overweging worden genomen. Nu is de daling echter groter, en dat is ook mijn zorg, vandaar mijn oproep om te blijven investeren. De Vlaamse Regering zal van haar kant doen wat mogelijk is op dat vlak.

Mijnheer Caron, u kaart opnieuw het pensioenprobleem aan. U maakt natuurlijk een grote denkfout. Het is niet omdat er meer contractuelen zijn dat de pensioenkosten groter zijn. Integendeel, die zijn lager daardoor. Dat is een van de redenen waarom men overschakelt naar contractuelen. Was er nog sprake geweest van 100 procent statutairen, dan zouden die pensioenen van die statutairen vandaag even zwaar wegen op die gemeentebegrotingen. Alleen zou dit per eenheid, per statutair persoon na de komma minder zwaar doorwegen, maar dat bedrag zou in absolute cijfers net zo zwaar zijn. Contractuelen zijn op dat punt goedkoper: dat is duidelijk. Naarmate er minder statutairen zijn, zal de verhouding tussen het loon voor de statutairen die in dienst zijn en het pensioen dat moet worden betaald, natuurlijk nog zwaarder gaan doorwegen. Dat is nu al zo en zal nog stijgen: we zullen een punt bereiken waarop er net zo veel statutairen in dienst zijn bij de gemeenten als er statutaire gepensioneerden zijn, met zware pensioenen. Dat heeft echter niets te maken met de evolutie contractueel-statutair. Integendeel, hoe meer contractuelen er zijn, hoe minder zwaar die statutaire pensioenlast op termijn wordt.

Mijnheer Verfaillie, ik ben het met u eens: men moet naar het bord kijken. Mijnheer De Loor, ik ben toch al blij dat u niet meer de verwarring maakt met het ESR-vorderingensaldo. De gemeentelijke begrotingen zijn in evenwicht. Geen enkele begroting passeert zonder in evenwicht te zijn. Als we het hebben over het vorderingensaldo, dan moeten we alles in rekening brengen. We hebben daar vandaag opnieuw over vergaderd in het Overlegcomité. De Nationale Bank heeft zijn huiswerk niet gemaakt. De Hoge Raad van Financiën gaat dat nu doen. Een van de punten die ook meespelen voor 2013, is dat van de inkohieringen van de personenbelasting, die niet of zeer laat zijn gebeurd, waardoor bij de gemeenten het ESR-vorderingensaldo zwaar aantikt, en dat natuurlijk ten voordele van een positiever saldo op federaal vlak. Dat alles maakt echter het voorwerp uit van een onderzoek door de Hoge Raad van Financiën.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer De Loor, ik ben helemaal niet het type parlementslid dat zegt dat parlementsliden monddood moeten worden gemaakt, maar u moet natuurlijk zelf wel eerlijk toegeven dat u de confrontatie zoekt door rechtstreeks een open brief te schrijven aan een van uw eigen ministers, uit uw regering, van een meerderheid waarvan u zelf deel uitmaakt. Dat is natuurlijk heel wat anders dan op een bepaald moment een vrije tribune schrijven met uw mening, zonder dat u daarom de minister aanvalt. Dat hebt u wel degelijk gedaan. Dat is dus een groot verschil. Ik merk trouwens dat er nog altijd onenigheid is tussen u en de N-VA over de vraag of het gemeentebestuur zich daarvoor persoonlijk heeft verontschuldigd. U zegt dat dit niet zo is, de N-VA zegt dat het wel zo is.

Minister, dat concurrentiepact is goed. U weet dat we daarachter staan, dat we dat willen realiseren. Ik heb daarnet echter de minister-president horen zeggen dat dat bedrag van 166 miljoen euro nog niet is toegewezen, nog niet is vastgelegd. Als er geen concurrentiepact komt of wordt gerealiseerd, dan staat dat zelfs nog op de helling. Ik heb trouwens in de begroting gezien dat daar qua betalingskredieten maar 83 miljoen euro tegenover staat. Het lijkt me belangrijk dat de gemeenten weten hoeveel van dat geld van dat concurrentiepact aan hen zal kunnen worden toegewezen, en dat ze weten op welke manier ze daar eventueel aanspraak op kunnen maken. Ik herhaal dus mijn vraag dat er een pact zou worden afgesloten met de gemeenten die een inspanning leveren en doen wat ze moeten doen.

De heer Bart Caron: Collega's, in dit parlement neemt de discussie van de 'politique politicienne' soms heel groteske vormen aan. Mijnheer Meremans, niettemin wil ik er toch op wijzen dat de problemen ernstig zijn, en dat er ook ernstige inspanningen worden geleverd in

de gemeenten, zelfs in die gemeenten waar wij niet in de meerderheid zitten. Dat respecteer ik ook. De problemen zijn echter groot. Minister, ik verwacht van u dan ook een snel en duidelijk engagement over die investeringen in het kader van het concurrentiepact.

Misschien maak ik een denkfout over de pensioenen, maar wat ongetwijfeld ook zo is, is dat de kosten voor die gemeenten astronomisch groot worden en de draagkracht overschrijden. Ik verwacht dat de Vlaamse Gemeenschap de komende maanden ter zake een initiatief neemt.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het toezicht op de intercommunale TMVW

ACTUELE VRAAG van de heer Veli Yüksel tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het toezicht op gewestgrensoverschrijdende intercommunales, naar aanleiding van de berichtgeving met betrekking tot TMVW

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de berichtgeving met betrekking tot TMVW

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, je hebt als gemeente een oud voetbalveld en geen geld in kas, of je wilt een atletiekpiste of een tennisterrein, of je kunt het strooizout niet betalen, ja, wat doe je dan? Je belt even naar de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening (TMVW). Je zou zeggen, een drinkwatermaatschappij, maar slechts 35 procent van haar activiteit is drinkwater, de rest zijn andere zaken. Ze zijn makelaar in alles.

Minister, ik heb al heel veel gezien van intercommunales, maar dit tart toch wel elke verbeelding. Je zou denken dat TMVW op een berg poen zit en dat allemaal gaat betalen. Maar die poen hebben ze niet, dus wat doen ze? Ze bellen even naar Belfius. Daar hebben ze een permanente kredietlijn van 400 miljoen euro. Dingen die Dexia vroeger politiek niet durfde, doet Belfius vandaag wel.

Minister, we hebben het over een buitenbalansstructuur. Daarstraks hadden we het erover dat begrotingen in evenwicht moeten zijn. Maar de voorbije zes jaar hebben een tiental gemeenten 736 miljoen euro buiten hun begrotingen kunnen houden via TMVW.

Gemeenteraden hebben daar heel weinig controle over. Met TMVW zitten we weer in de discussie van de gewestoverschrijdende intercommunale. Daar zal binnenkort wel verandering in komen. Minister, vindt u dat de gemeenteraden van de betrokken gemeenten voldoende democratisch controlerecht hebben op die trucs, die er toch zullen toe leiden dat ooit iemand die facturen moet betalen, en dat we dit via de autofinancieringsmarge en de beleids- en beheerscyclus (BBC) niet zullen kunnen spotten?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, bent u al eens gaan kijken op de website van TMVW? Het motto luidt: water is wat ons drijft. Ik kan begrijpen dat gemeenten voor rioleringswerken of

waterleidingen aankloppen bij TMVW, maar je kunt daar ook terecht voor voetbalstadions, velden en ook zwembaden.

Tientallen gemeenten gingen de voorbije jaren constructies aan met TMVW om miljoenen euro's schulden door te schuiven naar de intercommunale om zo hun balans op te smukken. Volgens De Tijd, die het verhaal naar buiten bracht, gaat het in de periode 2008-2013 over een bedrag van meer dan 700 miljoen euro. Het straffe is dat TMVW daarvoor zelf een lening is aangegaan van 400 miljoen euro.

Jan Leroy van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft daarop gezegd dat er een reëel risico is verbonden aan de manier waarop TMVW de schulden op de eigen balans neemt. Als het verkeerd loopt met die financiering, dan komt de factuur terecht bij de gemeenten en dus bij de belastingbetaler.

Omdat TMVW ook in enkele Waalse gemeenten actief is, ontsnapt ze aan de Vlaamse wetgeving op intercommunales. Minister, als reactie op deze feiten zei u dat er meer controle moet komen op intercommunales zoals TMVW, en dat u daarvoor een plan hebt en dat u dat plan zult voorleggen op het Overlegcomité.

Minister, wat heeft die bespreking opgeleverd? Hoe gaat u ervoor zorgen dat de Vlaamse overheid meer greep krijgt op intercommunales die in Vlaanderen actief zijn?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: TMVW is inderdaad ontstaan als verdeler van drinkwater. Later liet ze zich ook in met gemeentelijke waterzuiveringsdossiers, de aanleg van gemeentelijke rioleringen, de bouw en uitbating van zwembaden. Tot hier hebben we nog altijd met water te maken. Maar intussen gaat het veel verder. Men bouwt en beheert sportinfrastructuur, en zelfs wegen is erbij gekomen.

De laatste vijf jaar werd 736 miljoen euro geïnvesteerd. Dat is heel wat. De gemeenten doen daar een btw-voordeel mee. Dat is een van de redenen waarom de gemeenten daarin meestappen. Dat de uitgaven worden gespreid in de tijd, is ook meegenomen. Dat er op die manier iets minder controle mogelijk is door de gemeenteraad, is ook duidelijk. Dat er af en toe een aardig bezoldigd mandaatje aan te pas komt, dat lokaal voor de een of andere gegadigde aantrekkelijk kan zijn, is ook een van de motieven.

Af en toe krijgt de gemeente ook ondersteuning van TMVW op het technische vlak en dat is natuurlijk ook meegenomen.

Ik vraag me af waarom TMVW zich op die manier opblaast. Zo ontstaat er een enorme moloch. Het gaat inderdaad in de richting van de Gemeentelijke Holding. Waarom doet TMVW dat? Is dat om straks te koop te worden aangeboden op de markt? Sommigen fluisteren dat. Ik hoop van niet. Lopen de gemeenten hier op langere termijn risico? De Gemeentelijke Holding wordt dan genoemd. Misschien wel.

Minister, mijn vraag komt eigenlijk overeen met die van de collega's. Vindt u dat de gemeenten zich voldoende bewust zijn van de risico's? Vindt u dat daar voldoende controle op is vanuit de Vlaamse overheid?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik ben in deze eigenlijk slecht geplaatst om een antwoord te geven op al die vragen, precies omdat ik geen enkel toezicht kan uitoefenen op deze intercommunale omdat ze gewestgrensoverschrijdend is.

Zijn de gemeenten zich voldoende bewust? Is er voldoende transparantie? Hebben ze voldoende controle? Ik mag het hopen. Dit zijn intercommunales die zijn samengesteld met kapitaal van de gemeenten die hun vertegenwoordigers en bestuurder aanduiden. Het aantal bestuurders is al gereduceerd. Voor de 67 gemeenten, de regionale entiteiten inbegrepen, zijn

er 267 bestuurders. Centraal zijn er 37 bestuurders en 14 commissarissen. Elke gemeente die in die intercommunale zit, heeft dus ergens wel een, twee of drie bestuurders die conform het Gemeentedecreet geacht worden tweemaal per jaar te rapporteren, met name over de uitoefening van hun mandaat en over het beleid van die intercommunale.

Wat doen die gemeenten daarmee? In de veronderstelling dat men aan die bestuurders vraagt om te rapporteren of dat die bestuurders dat spontaan doen, neemt die gemeente haar verantwoordelijkheid op. Een beetje tegen de wil van een aantal communalisten in heb ik in het decreet ingeschreven dat er een bijzondere commissie moet zijn. Mijnheer Yüksel, ik heb begrepen dat die vandaag of morgen toevallig bijeenkomt in Gent. Die commissie heeft precies tot taak heeft om alle strategische beslissingen die worden genomen in de satellieten, de autonome gemeentebedrijven (AGB) en de intergemeentelijke samenwerking (IGS), te volgen en daarover te discussiëren. Dat is de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. Dat kunnen wij niet in hun plaats doen en dat wil dit parlement ook niet, want ook voor de intercommunales die wel onder ons toezicht staan, kijken wij alleen toe of zij de wet naleven en het algemeen belang niet schenden. Alle andere opportuniteiten en beslissingen over wat zij doen met het kapitaal en welke risico's zij nemen binnen een aantal perken, behoren tot hun autonomie. Ik mag dan ook hopen dat zij hun verantwoordelijkheid nemen.

De vraag inzake toezicht mag ons niet afleiden van de essentie van de zaak. Dit zijn gemeenten die zich verenigen, die kapitaal samenbrengen en die beslissen om samen dingen te doen. Zij moeten hun verantwoordelijkheid nemen.

Mijnheer Reekmans, ik spreek me niet uit over de constructies. Ik ken die niet en kan die ook niet kennen. Op zich is er niets illegaals aan dat gemeenten hetzij aan een AGB hetzij aan een IGS opdrachten toevertrouwen. Dat staat ook met zoveel woorden in de decreten. Men mag opdrachten delegeren en dus allerlei opdrachten doen samen met anderen. Daar zijn voordelen aan verbonden. De heer Vandaele heeft er een aantal opgesomd. Voor de meesten is er een btw-voordeel maar ook met specialisatie, vormen van synergie en dergelijke meer is er geen probleem. Er is al gesproken over twee caveats. Zo is er al gezegd dat de betrokkenheid van de gemeente natuurlijk een stuk moeilijker wordt. Als men een gemeentelijk sportcentrum laat uitbaten door een intercommunale, dan wordt die betrokkenheid kleiner. De taak van de gemeenteraad in zo'n geval is om alert te zijn en alle beslissingen, investeringen, risico's en waarborgen onder de loep te nemen. Of er genoeg zeggenschap is van de gemeenteraad, is een vraag die de gemeenteraad moet beantwoorden.

De tweede caveat is: zijn er financiële risico's? Ik heb ook de krantenartikels gelezen waarin men waarschuwt voor een zeepbel, waarin men een vergelijking maakt met andere toestanden. De schuldsituatie is natuurlijk belangrijk en moet in het oog worden gehouden. Trouwens, ook als ze niet onder mijn toezicht vallen, zijn de gewestgrensoverschrijdende intercommunales wel onderworpen aan de wet op de handelsvennootschappen. Bijvoorbeeld de regel in verband met het dalen van het nettoactief onder de helft van het maatschappelijk kapitaal, is aanleiding tot de alarmprocedure enzovoort. Een aantal gemeenschappelijke regels zijn wel van toepassing, ook op deze intercommunales die niet onder ons decreet vallen. Ik kan enkel zeggen: wees waakzaam, kijk naar de schuldsituatie, kijk inderdaad ook naar de financieringen op korte termijn. Er zijn voorbeelden dat dit slecht kan aflopen.

Collega's, ik heb in dezen geen bevoegdheid, niet op klacht, niet ambtshalve. Ik heb geen financieel toezicht en ik heb ook niet – wat we ingevoerd hebben in het laatste decreet – de rapportering die de andere intercommunales moeten doen in het kader van de EU-regels. In het kader van de ESR-regels vragen we dat de intercommunales rapporteringen doen, maar dit hebben we hier niet. Ik heb aan de pers meer gezegd dan wat hier wordt geciteerd. Ik heb in de eerste plaats gewezen op de gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar ik heb ook gezegd dat ik geen toezichtbevoegdheid heb en dat ik die wens te hebben. Collega's die de commissie volgen – en er is hier een hardnekkige vraagsteller in het halfroond –, weten dat ik er al vier jaar mee bezig ben. Vandaag is het punt eindelijk op het Overlegcomité gekomen.

Er is nog geen samenwerkingsakkoord, maar wel een akkoord over de principes waarmee de gewesten aan de slag zullen gaan. Die principes leiden ertoe dat in dit geval ons decreet van toepassing zal zijn, zodra het samenwerkingsakkoord van kracht zal zijn. We hebben gezegd dat we een samenwerkingsakkoord sluiten waarbij de regels van toepassing zijn van dat gewest waar het grootste publieke aandeelhouderschap is, tenzij er nog meer private distributieafnemers zijn dan het publieke aandeelhouderschap. Dit leidt er concreet toe dat Vivaqua onder het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zal vallen, dat TECTEO onder Waals toezicht zal vallen, dat TMVW en Sibelgas onder het Vlaamse toezicht zullen vallen. Dit zijn de principes die zijn afgesproken. Het heeft lang geduurd, want u weet dat er zware discussie was over de principes. Dit moet nu worden uitgewerkt in een samenwerkingsakkoord dat, neem ik aan, bij decreet aan het parlement zal worden voorgelegd.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat u niet bevoegd bent, maar ik zal u dadelijk zeggen hoe u er wel bevoegd voor kunt zijn.

Ik wil nog een belangrijke opmerking maken over de bijzondere gemeenteraadcommissies. U hebt alle controle over de bijzondere gemeenteraadcommissies. Ik ga niet de gemeenteraad van Gent naspelen, maar ik stel vast dat men eerst lanceert dat het gaat over 6,5 miljoen euro voor het voetbalstadion. Achteraf blijkt het 18 miljoen euro te zijn. Wat zegt de bevoegde schepen van Financiën, de heer Peeters van Open Vld? Hij zegt doodleuk dat men het hem niet heeft gevraagd in de gemeenteraad of in de commissie voor Financiën en dat hij het dus niet moet vertellen. Ik ben zelf schepen van Financiën. Ik kan me niet inbeelden dat als ik 18,3 miljoen euro besteed, via welke structuur ook, ik het niet aan de gemeenteraad zou vertellen. Dit tart elke verbeelding. En wat zou die man het dan gaan vertellen in de bijzondere gemeenteraadcommissie.

Minister, het gaat over een buitenbalansstructuur. Zou u de BBC niet willen of kunnen aanpassen zodat ook deze constructies worden opgenomen in het totale schuldenpatrimonium van de gemeentebesturen? Ik denk dat er dan een oplossing is voor dit probleem en dat er geen verrassing van schulden op lange termijn meer mogelijk is.

De heer Veli Yüksel: Minister, de lokale controle moet uiteraard door de bestuurders en de gemeenteraad gebeuren. Het debat zullen we ook in de gemeenteraad van Gent voeren.

Ik heb twee bemerkingen. Transparantie is absoluut noodzakelijk als het gaat over degelijk bestuur, ook op lokaal niveau. Wat de werking van TMVW betreft, kan ik alleen maar zeggen dat er een totaal gebrek aan transparantie is. Dat wordt duidelijk met het verhaal van het voetbalstadion in Gent. Er komen nieuwe elementen, rekeningen naar boven. Als de gemeenten in financiële moeilijkheden komen, dan wordt de zaak doorgeschoven naar het lokale niveau en dan bent u wel bevoegd als minister van Binnenlands Bestuur. Het debat van daarnet ging daar voor een stuk over. Mijn vraag is of u in dit kader iets kunt ondernemen.

Intercommunales kunnen meervoudige opdrachten en doelstellingen nastreven en vooropstellen, maar waar ligt de grens in het geval van TMVW? Wat is de link tussen een stadion, een sporthal en water? Vindt u niet dat we op dat punt de zaken weer op orde moeten stellen? Twee maanden geleden bijvoorbeeld werd in Wallonië L'Avenir, een krant, overgenomen door een intercommunale. Gaan we die toer op?

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik heb altijd gevonden dat een bedrijf zich het best zo nauw mogelijk bij de kerntaken houdt. Ik heb dat hier al eerder gezegd ter gelegenheid van andere debatten. Hoe ver je af kunt drijven van een kerntaak, toont TMVW aan in het geval van Ghelamco. De Ghelamco Arena in Gent is al genoemd, waar TMVW 18,5 miljoen euro in investeert. Dat staat heel ver af van de oorspronkelijke kerntaken.

Minister, u hebt het gehad over het toezicht en dat daar de zaken ten goede keren na het Overlegcomité van deze ochtend. We weten dat TMVW een paar gemeenten in Henegouwen bedient, waardoor het eigenlijk een intergewestelijke constructie is geworden en ontsnapt aan de controle van Vlaanderen. Ik ben blij dat daar verbetering op komst is.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Voorzitter, minister, dat er vanavond een commissie in Gent samenkomt om hieromtrent een en ander te bespreken, heeft er eigenlijk niets mee te maken. Daarover zal de bespreking niet gaan. Het is een standaardbespreking.

Het gebrek aan transparantie zal via een interpellatie via mezelf en wellicht nog andere collega's – ik kijk naar de heer Yüksel – ook wel besproken worden. Als we spreken over een democratisch deficit, dan kan dit wel tellen. TMVW zorgt ervoor dat verschillende lokale besturen hun uitgaven kunnen verstoppen in afzonderlijke structuren. Ik vind dat dit dossier perfect weergeeft hoe lokale besturen hun verantwoordelijkheid kunnen verschuiven zonder enige echte democratische controle. Ik vind het persoonlijk een groot probleem dat ikzelf als Gents gemeenteraadslid bijvoorbeeld plots geconfronteerd wordt met beslissingen inzake het Gents voetbalstadion waar met miljoenen wordt gegoocheld waarover geen echte democratische controle is. Hoe is dit mogelijk? (*Opmerkingen van de voorzitter*)

Hoe dit mogelijk is, weten we allemaal. Het is daarnet geschetst. Mijn vraag is heel duidelijk: ik zou willen vragen aan de minister dat hij maatregelen zou willen nemen om aan deze schemerige beslissingszone een halt toe te roepen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, collega's, ik wil niet in herhaling vallen. We hebben de vraagstellers gehoord met alle motieven die ze hebben naar aanleiding van wat in de media is verschenen. De minister heeft al toelichting gegeven bij de bevoegdheden die hij als minister van Binnenlands Bestuur heeft om op te treden. De enige vraag die hier overblijft en die ik uitdrukkelijk aan de minister wil stellen, is: is de manier waarop TMVW investeringen op zich neemt van de gemeenten die deel uitmaken van het waterbedrijf, in overeenstemming met de principes van behoorlijk en zorgvuldig bestuur die elke overheid moet respecteren? Dat is hier de grote vraag.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, ik denk dat u met 'die hardnekkige vraagsteller' mij bedoelde. Inderdaad, ik heb u al verschillende keren bevraagd over het uitblijven van het samenwerkingsakkoord dat nodig is om ook op die gewestgrensoverschrijdende intercommunales toezicht te kunnen uitoefenen. Ik ben heel blij dat er rond de principes nu een akkoord is. Ik hoop dat dat samenwerkingsakkoord, dat een vertaling moet worden van die principes, er ook snel kan komen, want dat kan ook een aantal zaken demystifiëren. Ik heb toch de indruk dat hier nodeloos een scandalitissfeertje wordt opgeroepen over TMVW. Een eigen vermogen van 48 procent: de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) vindt het eigen vermogen van 33 procent ideaal voor onze energie-intercommunales. Dus zie ik niet in wat hier per definitie problematisch aan zou moeten zijn.

Het aantal mandaten is serieus gedaald. Men betaalt die mandaten evenveel uit als een zitpenning in andere intercommunales die wel onder ons toezicht vallen. We moeten geen scandalitissfeertje creëren waar dat niet nodig is.

Ik stel vast dat onze gemeenten via financieringsintercommunales participeren in hoogspanningslijnen voor de Amerikaanse oostkust en in gasnetwerken in Italië. Dan vind ik een participatie in een sportarena vlakbij je thuis eerlijk gezegd veel zinvoller dan die andere participaties, waar onze gemeenten vandaag blijkbaar zonder enig protest in participeren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het is absoluut niet aanvaardbaar dat een maatschappij die met water bezig is, investeert in voetbalstadions. Er moet eens duidelijkheid zijn over de missie en opdrachten van overheidsorganisaties.

Dat wij allen zo schrikken van het hoge bedrag voor de Ghelamco Arena, duidt op een onwezenlijk gebrek aan transparantie in openbare besturen. Ik hoop dat het samenwerkingsakkoord voor deze intergewestelijke intercommunales ertoe zal leiden dat minstens dezelfde rapportageverplichtingen ontstaan als voor andere intercommunales.

Meer zelfs, minister, ik neem aan dat we straks het decreet Intergemeentelijke Samenwerking zullen evalueren. Dat hebt u beloofd. Voor dit soort grote projecten moet er mijns inziens een regelmatige rapportage aan de gemeenteraden zijn, en niet alleen aan de schepencolleges, zodat we niet meer moeten schrikken van die verhalen, en zodat ook gemeenteraden kunnen zeggen: dit is niet de kerntaak van de intercommunale waar wij al dan niet lid van zijn.

Tot slot denk ik dat de toezichthoudende overheid, uw administratie, ook vragen zou hebben gesteld bij dit soort budgethouderij. Het is het afleiden van publieke kosten, het toedekken van een publieke kost, op een manier die in een democratie niet oké is.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, geen enkel stuk van gemeentelijk belang kan onttrokken worden aan het toezicht van de gemeenteraadsleden. Van alles wat de relatie tussen de stad of gemeente en de intercommunale betreft, kan op de gemeentelijke dienst opvraging gebeuren. Het gemeenteraadslid heeft recht op al die stukken. Komen die zaken niet op een gemeentelijke commissie, dan staat het elk gemeenteraadslid vrij om daarover te interpelleren en het punt toe te voegen aan de agenda.

Ik wijs erop dat in heel veel steden en gemeenten niet gebeurt wat in het decreet staat, namelijk dat bestuurders twee keer per jaar moeten rapporteren over de manier waarop ze hun mandaat uitoefenen en vooral over het beleid van de intercommunale. Men vraagt mij naar bijkomende middelen en maatregelen, maar er zijn dus al een aantal instrumenten.

We hebben in het decreet ook ingeschreven dat er een bijzondere commissie is. Of die werkt of niet, dat is de verantwoordelijkheid van de lokale mandatarissen. Die moeten hun taak uitoefenen. Je zult toch nooit vragen dat een minister de democratische controle gaat uitoefenen in de plaats van de lokaal gelegitimeerde mensen, in plaats van de verkozenen? Dat is hun taak en hun verantwoordelijkheid. Ik neem aan dat er ook geen meerderheid voor zal zijn om die te veranderen.

Moeten er aan ons decreet nog bijkomende wijzigingen gebeuren? Ik neem aan van wel. Er is een werkgroep die dat overloopt. Die komt eind dit jaar met een aantal voorstellen, bijvoorbeeld het invoeren van de beleids- en beheerscyclus (BBC), om te bekijken of alles past binnen de normen die we aan de gemeenten opleggen. Ik denk dat dat een goede zaak is, maar ik loop niet vooruit op de resultaten van de werkgroep en op wat daar politiek over beslist wordt. Er zijn een aantal punten die daar zeker aandacht zullen krijgen en die ook aandacht verdienen.

Ik heb hier op geen enkele manier een voor- of afkeur uitgesproken, collega's, over wat deze concrete intercommunale doet. Ik heb persoonlijk wel een aantal vragen bij uitlatingen en verhalen die ik in de pers zie opduiken, maar als minister heb ik er geen zicht op en zal ik me er dus ook niet over uitspreken. Dat is de zaak van de gemeenten die daarbij betrokken zijn. Het is de zaak en de verantwoordelijkheid van de bestuurders die beslissingen nemen.

De vraag is of alles nog zou kunnen als de intercommunale onder ons decreet zou vallen. Ik heb er geen stukken voor, maar mijn aanvoelen is dat die intercommunale opdrachthoudende en dienstverlenende activiteiten vermengt. Dat kan niet met ons decreet. Je kunt diverse opdrachten toevertrouwen aan één intercommunale. Dat kan 'multi-utility' zijn, dat kunnen meervoudige opdrachten zijn. Maar opdrachten en dienstverlening samen kunnen niet. Dat creëert ook een groot risico op onduidelijkheid over de financiering: wat wordt waarmee betaald?

Ik herhaal dat ik niet over stukken beschik. Ik wil me daar dan ook niet over uitspreken.

Ik heb in de kranten bepaalde zaken gelezen die het gevoel oproepen dat die taken niet compatibel met ons decreet zijn. Het onderscheid tussen opdrachthoudende en dienstverlenende intercommunales wordt duidelijk gemaakt. Dit betekent niet dat dergelijke opdrachten niet aan een intercommunale kunnen worden gegeven. Dat is een keuze die de gemeenten moeten maken. Ze kunnen die opdracht binnen de eigen gemeente houden of aan een intercommunale geven. Ik heb de voor- en nadelen geschetst.

Tenzij het Vlaams Parlement zou beslissen hier een einde aan te stellen, moeten de gemeenten die beslissing nemen. Ik denk niet dat er hier een meerderheid is die wil beslissen dat dergelijke opdrachten niet langer aan intercommunales mogen worden gegeven.

Ik heb tevens horen suggereren dat ik toezicht moet uitoefenen. Ik wil erop wijzen dat er in het Vlaams Parlement altijd een grote reticentie ontstaat wanneer we aanscherpingen voorstellen. Ik verwijst naar de discussie over de bijzondere gemeentelijke commissie. De vraag is dan steeds of het wel hoeft. Dit wordt als een betutteling van de gemeenten beschouwd.

Als communalist spreek ik toch met enige ervaring. Ik wik mijn woorden. Volgens mij hechten veel gemeentebesturen veel te weinig belang aan de grote beslissingen die door de intercommunales worden genomen. Dit staat te ver van hun bed. Dit passeert te vaak als een formaliteit.

Ik herinner me de discussie over de verplichte rapportering van de intercommunales. We willen die rapporten aan de Europese Commissie kunnen voorleggen in het kader van de ESR-rapportering. Er is toen steeds gesteld dat dit geen lasten met zich mag meebrengen en geen bijkomende controle mag vormen. Uiteindelijk is het goedgekeurd.

We moeten weten wat we willen. We kunnen alles van hieruit dirigeren of we kunnen het bij de gemeentelijke autonomie houden. De gemeentelijke autonomie vormt de basis van al onze regelgeving. Dit geldt ook met betrekking tot de intercommunales, die aan het decreet zijn onderworpen. De enige wijze waarop ik kan optreden, is de uitoefening van het toezicht bij een schending van een wet of een decreet of bij een schending van het algemeen belang.

Al de rest is niet aan mijn oordeel onderworpen. Het kan gaan om opportuniteiten en om discussies over eventuele investeringen. Een intercommunale kan beslissen kantoorruimte te huren zonder te weten wat ermee aan te vangen. We kunnen dat een slechte beslissing vinden. Tenzij het verband met een schending van de wet of van het algemeen belang kan worden gelegd, worden al die beslissingen lokaal genomen. Dergelijke investeringen en uitgaven behoren tot de volle verantwoordelijkheid van de gemeenten en van de intercommunales. Dat is de wil van de decreetgever geweest.

Ik ben bereid alle vragen te beantwoorden. De heer Martens is een hardnekkig vraagsteller. Ik hoop op korte termijn tot een akkoord te komen. Ik ben blij dat we eindelijk een akkoord over de principes hebben bereikt. Dit zal al veel oplossen.

Er is hier onder meer verwezen naar Vers L'Avenir en naar Tecteo. Niemand oefent toezicht of controle uit. Ik hoop dat we hieruit geraken. Dit mag ons echter niet afleiden van de basisidee, namelijk de gemeentelijke autonomie en de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Dat zullen we niet veranderen. We moeten de verantwoordelijkheid leggen waar ze moet liggen.

De heer Peter Reekmans: Ik dank de minister voor zijn terecht positieve antwoord. Volgens mij delen enkele partijen in dit halfroond een mening hierover. De bijzondere gemeentelijke commissie is tot stand gekomen om een waarheidsgetrouw beeld van de gemeentelijke financiën te krijgen. Wat de TMVW doet, komt neer op een verkrachting van dit principe.

Ik begrijp niet waarom sp.a dit systeem blijft verdedigen. Misschien moet iemand het eens aan de heer De Loor uitleggen. Indien hij dit begrijpt, is zijn probleem van daarnet meteen opgelost.

Wat CD&V betreft, begrijp ik niet welke horzel hier heeft rondgevlogen. Plots is de partij in de richting van een kritische benadering van de intercommunales geschoven.

Ik wil Open Vld nog uitleggen waarom ik deze actuele vraag hier heb gesteld. Ik vind de vraag om toezicht zeer hypocriet. Het is net een schepen van Open Vld die deze problematiek aan het licht heeft gebracht door de gemeenteraad van Gent voor te liegen. Hij heeft met betrekking tot dit debat de doos van Pandora geopend. (*Opmerkingen*)

De heer Veli Yüksel: Ik wil nog een paar zaken aanhalen. Het samenwerkingsakkoord lijkt me een goede zaak en een belangrijke stap in de goede richting. Ik heb daarnet al het voorbeeld van Vers L'Avenir en Tecteo aangehaald. We moeten de activiteiten van de intercommunales van nabij opvolgen. Indien dat nodig zou blijken, moeten we duidelijke regels opstellen. Dat lijkt me zeer belangrijk.

Wat het concrete geval betreft, zal het debat in Gent gevoerd worden. Transparantie op alle niveaus is de uitdaging, ook voor lokale besturen.

Mijnheer Martens, u zegt dat wij een schandaalsfeer creëren over deze zaak. Vindt u het normaal dat de gemeenschap 12 miljoen euro meer moet betalen dan op voorhand in de rekeningen werd meegedeeld aan de lokale bestuurders? Ik vind dat erg. We creëren geen schandaalsfeer.

De heer Wilfried Vandaele: Mijnheer Martens, ook wij vinden het natuurlijk niet verantwoord dat gemeenten gaan investeren in het verre buitenland, laat dat duidelijk zijn. We vonden het evenmin verantwoord dat Dexia met middelen van bij ons risico's ging nemen in Frankrijk en in de VS, ook al ging het dan om overheidsinstellingen.

Het is zeker zo dat TMVW ook goede dingen doet voor de gemeenten, maar het kan volgens mij niet de bedoeling zijn dat de organisatie zich opblaast ver buiten de oorspronkelijke kerntaak en de gemeenten op een bepaald moment opzadelt – want daar blijf ik voor vrezend, minister, maar het is duidelijk niet uw verantwoordelijkheid – met de rekening, net zoals de Gemeentelijke Holding dat ook heeft gedaan. (*Applaus van de heer Matthias Diependaele*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de voorlopige stopzetting van interlandelijke adopties uit Marokko

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, collega's, het Adoptiedecreet bevat een aantal concrete doelstellingen, waarbij we vooral duidelijkheid en transparantie naar voren hebben gebracht. Zo heeft onder meer het kanaalonderzoek een heel concreet stramien gekregen met heel duidelijke afspraken over het onderzoeken van een mogelijk nieuw land, een mogelijk nieuw kanaal. Daarbij wordt vooral getoetst of de Vlaamse en federale adoptiewetgeving voldoende wordt gewaarborgd in het land van herkomst. Er gaat een hele onderzoeksperiode vooraf aan de beslissing van de Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie (VCA) om aan een adoptiedienst toe te staan om met een bepaald land samen te werken.

Een aantal signalen die me de laatste weken hebben bereikt, verontrusten me wel. Vooral de situatie van het proefland Marokko is onbegrijpelijk. Het gaat me zelfs niet om het land op zich, maar om het principe. Er gaat een hele procedure aan vooraf, kandidaat-ouders moeten een lange procedure doorlopen om geschikt te worden verklaard, maar er gaat ook een hele periode vooraf aan het moment dat een kindje wordt toegevoegd aan een gezin. In dit geval verblijft het kind al twee jaar bij het adoptiegezin in Vlaanderen. We stellen vast dat er in Wallonië en Brussel al een tachtigtal dossiers vanuit Marokko werden erkend, maar in

Vlaanderen slagen we er niet in om het eerste proefdossier rond te krijgen. Het gaat om de erkenning, om de beslissing van het hof van beroep in Gent.

Minister, ik heb een concrete vraag over de evaluatie. Hoe gaat men hiermee om? Zegt men dat een dossier positief is op het moment dat een kindje wordt toegekend aan een gezin? Of zegt men dat een dossier positief is op het moment dat een rechtbank het dossier erkent? Het is frappant om vast te stellen dat buitenlandse wetgeving wordt aanvaard door alle adoptieautoriteiten hier en door Buitenlandse Zaken, maar niet door de rechtbank.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, mevrouw De Wachter, het antwoord is eigenlijk vrij eenvoudig. Het openen van een nieuw kanaal wordt als consistent beschouwd wanneer vanuit het perspectief van het belang van het kind de zaken helemaal in orde zijn, dat is het criterium.

Het feit dat men in een aantal islamitische landen de adoptie niet kent, maar alleen een vorm van pleegvoogdij, betekent dat er in die landen een ander soort mechanisme aan de orde is in de interlandelijke adoptie. In een normale situatie is het de kandidaat-adoptant die de vraag stelt en wordt de adoptie uitgesproken in het land van herkomst. Hier is de situatie anders, eerst moeten we in het land van herkomst een beslissing hebben waarmee het kind in feite onttrokken wordt aan de voogdij van de ouders en dan moet een beslissing over de adoptie worden genomen in het land waar het kind naartoe gaat.

In dit geval heeft de VCA zeer zorgvuldig gehandeld. Een uitspraak van een rechtbank is uiteraard niet aanrekenbaar aan de Vlaamse administratie en de Vlaamse overheid. Op basis van het feit dat in deze situatie door de Belgische wet wel degelijk uitdrukkelijk is voorzien en dat daarin ook de randvoorwaarden voor de gewone adoptie zijn bepaald, gaat de VCA er inderdaad van uit dat het juridisch kader op het federale niveau beschikbaar is. Door het feit dat blijkbaar heel wat adopties in Wallonië en Brussel succesvol verlopen zijn, mocht men in alle redelijkheid veronderstellen dat dit juridisch consistent zou zijn. Nu blijkt dat dit niet zo is, of dat het hof van beroep in Oost- en West-Vlaanderen daar anders over denkt, is de conclusie van de VCA dat dit in het belang van dat kind en zijn nieuwe familie is, en van alle toekomstige kinderen die kunnen geadopteerd worden: we moeten afwachten hoe de uitspraak in cassatie zal zijn. Dan zullen we zien wat de ware draagwijdte is van de interpretatie van deze Belgische wet, die blijkbaar door de Belgische rechtbanken in meerdere situaties anders gebeurt.

Wij kunnen de houding van de VCA op dit moment alleen maar begrijpen. Dit doen wij in het belang van het kind. Dat kind is inderdaad al een tijd hier. Het heeft een gezin gevonden. Daar heeft de VCA ook met enige verbazing naar gekeken. De conclusie ervan en de definitieve uitkomst zijn cruciaal in de beoordeling van het kanaal.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, u geeft hier een zeer pertinent antwoord. U stelt zelf dat de procedures zijn gevolgd zoals het Adoptiedecreet en het federale luik het voorschrijven: alle autoriteiten die hiermee te maken hebben, zowel in het land van herkomst als hier, waren het erover eens dat voldaan was aan alle voorwaarden. Ondertussen is het kindje hier in het gezin verwelkomd, al meer dan twee jaar. Waar is dan het belang van het kind als de rechter beslist dat er op dit moment geen enkele juridische band kan worden beslist? Dat is toch heel straf.

Minister, ik wil u vragen, zoals u zelf hebt aangegeven, om samen met uw federale collega bevoegd voor de justitie rond de tafel te gaan zitten, want ik vrees echt dat, als dit op deze manier blijft voortgaan, het Adoptiedecreet wordt ondergraven door dit soort situaties. Er is zeer dringend nood aan een duidelijke afstemming tussen de adoptieprocedure en het Adoptiedecreet, en de gerechtelijke procedures om de juridische band vorm te geven.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij deze vraag van mevrouw De Wachter. Minister, zij roept u in haar repliek op om dringend samen te zitten met de federale minister van Justitie. Minister, het verbaast mij dat u geen gewag hebt gemaakt van een overleg dat al heeft plaatsgevonden, en wel op 27 juni 2012. Alle betrokken partijen zaten toen samen. Er werden toen een aantal afspraken gemaakt om te komen tot een nota die ervoor moest zorgen dat dergelijke incidenten zouden kunnen worden vermeden. Minister, mijn vraag is zeer concreet: wat hebben uw diensten na 27 juni 2012 concreet gedaan om hieraan tegemoet te komen?

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, wij zien hierin twee discussies. Er is enerzijds het juridisch-technische verhaal dat vandaag een adoptie van een Marokkaans kind door Vlaamse ouders onmogelijk maakt. Anderzijds is er het concrete verhaal van een Marokkaans kind dat ondertussen al meer dan twee jaar bij zijn adoptieouders woont maar wiens adoptie niet wordt erkend door het parket en het hof van beroep van Gent. Wat betreft het concrete verhaal van het kind is de N-VA duidelijk van mening dat het welzijn van het kind in kwestie de eerste en de enige bezorgdheid moet zijn van de overheid en het gerecht. Het welzijn van het kind wordt niet gediend door het ontbreken en het verder uitblijven van een juridische band tussen het kind en zijn adoptieouders. Het kind is in de goede handen van zorgzame en liefdevolle ouders. Een snelle en pragmatische oplossing die leidt tot een volledige adoptie is hier aangewezen. Wat betreft het juridisch-technische aspect is het aangewezen dat er dringend werk wordt gemaakt van overleg tussen de betrokken beleidsverantwoordelijken en de gerechtelijke instanties.

Het is ronduit absurd dat een adoptieprocedure die in Wallonië en Brussel bij wijze van spreken rimpelloos verloopt, compleet vastloopt in Vlaanderen. Op dit punt zullen wij minister Turtelboom nog ondervragen in de Senaat.

Minister Jo Vandeurzen: Laat ons de zaken niet op hun kop zetten. Er is absoluut geen manco aan de Vlaamse regelgeving of het decreet. Velen onder u hebben daar intensief aan meegewerkt. De Vlaamse overheid draagt geen enkele verantwoordelijkheid in deze kwestie.

Mevrouw Van der Borgh, u bent goed geïnformeerd over de contacten die er zouden zijn tussen de kabinetten. Dat is uitstekend.

Het eerste vonnis dateert van november 2012. Dat heeft de zaken geregeld. Op dat ogenblik was er geen enkel probleem meer. Het heeft zich geconformeerd met de bestaande Brusselse en Waalse regelgeving. Het probleem is pas ontstaan toen het openbaar ministerie in beroep ging. Dat behoort geenszins tot onze actieradius, mevrouw Van der Borgh. Daarop heeft het hof van beroep van Gent een uitspraak gedaan.

Als zou blijken dat de eenheid van de rechtspraak een issue is – en het ziet ernaar uit dat dat het geval is – dan zijn er twee mogelijkheden. Door de vraag aan het Hof van Cassatie te stellen, kan naar een eenheid in de rechtspraak worden gezocht. Daar dient het Hof van Cassatie uiteraard voor. Ik neem aan dat die mogelijkheid onderzocht moet worden. Als blijkt dat dit niet het heil brengt dat men verwacht, dan zijn het onze federale collega's en overheden die kunnen beslissen of ze de Belgische wetgeving moeten verduidelijken, omdat er door de interpretatiemogelijkheden opnieuw verschillen kunnen ontstaan. Dat is de toestand. Ik zal graag federale collega's attenderen op het fenomeen.

Het is een beetje kort door de bocht om te suggereren dat Vlaanderen hier aan zet zou zijn. De VCA heeft dat zeer zorgvuldig aangepakt. Ze hebben dat met de ouders goed besproken. Er werd vanuit het belang van het kind gehandeld. De kinderen zijn de kern van adoptie. Hoe moet worden omgegaan met deze nieuwe rechtspraak die in het hof van beroep van Gent ontstond? Nogmaals, het is niet aan mij om te oordelen over die rechtspraak: de rechter beslist.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, zoals u zegt: het belang van het kind primeert. Maar ik blijf verontrust. Waar is dat belang? Niet alleen van het kind, maar van het hele gezin. Na twee jaar is er nog altijd geen juridische zekerheid.

Mevrouw Van der Borght, misschien is er overleg geweest. Naar aanleiding van deze feiten moeten we kort op de bal spelen. We moeten contacten leggen met de federale collega's en aankaarten dat dit niet kan in het belang en het welzijn van het kind. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat we verder moeten gaan. Ik denk zelfs, minister, dat we in de commissie een oplijsting moeten maken van alle problemen op dat niveau. Dit is niet het enige. Laat dat duidelijk zijn.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Bart Tommelein bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik vraag het woord bij motie van orde om een aanvulling van de agenda te bepleiten. Wij willen debatteren over de 33 quick wins van minister Crevits, ondertussen beter bekend als de verfpotmaatregelen. Ik vraag dit debat omdat de gebeurtenis van vandaag getuigt van minachting voor het parlement. Dit is een kwalijke evolutie. Als de meerderheid aanvoelt dat ze in de problemen zal komen in het parlement, vanwege een achilleshiel zijnde het mobiliteitsprobleem, en dan vooral rond Antwerpen, neemt ze de vlucht vooruit en geeft een persconferentie vlak voor de plenaire vergadering. Nu gaat het over maatregelen die ze allang had kunnen nemen en waar we uiteraard niet tegen zijn, maar waar we wel bedenkingen bij hebben. Een debat is in dit parlement op zijn plaats.

Collega's van de meerderheid, dit is het moment waarop u kunt aantonen dat u niet monddood gemaakt wordt, dat het parlement ten volle zijn rol moet kunnen spelen in een democratie en dat u niet plooit voor de trucjes en spelletjes van uw regering. (*Applaus bij de oppositie*)

Ik vraag dan ook dat de meerderheid instemt met deze motie van orde, het Vlaams Parlement ten volle zijn rol laat spelen en zich niet laat fnuiken. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, collega's, ook ik vind dat het getuigt van dedain voor het Vlaams Parlement dat de minister-president een persconferentie geeft over een dossier dat al jaren aansleept en het voorwerp is van vragen in het parlement, zonder dat parlement in te lichten. Hij schudde 33 maatregeltjes uit zijn mouw die allemaal de budgettaire limieten zullen respecteren maar toch een toveroplossing voor het fileprobleem in en rond Antwerpen zullen bieden. Het gaat over likjes verf, het synchroniseren van verkeerslichten en de aanpassing van de signalisatie. Het zijn maatregelen die om te lachen zijn en het fileprobleem niet zullen oplossen. Ik vind dat het Vlaams Parlement ten minste het recht moet hebben om daarover ernstig te debatteren.

Het klopt dat er onmiddellijk maatregelen moeten worden genomen. Wij moeten niet wachten op aangekondigde megaprojecten die er wellicht toch niet zullen komen. Nu moet er iets gebeuren, maar het moeten wel goede, veilige, overtuigende maatregelen zijn. Vandaag is dat niet het geval. Als men 33 maatregelen voorstelt, dan wil ik daarover debatteren, om na te

gaan of het de juiste zijn. Ik wil weten wat de kostprijs is en of zij de veiligheid niet in het gedrang brengen. Ik wil ook weten of zij duurzaam zijn. Ik vraag dan ook dat wij daarover debatteren. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, collega's, namens mijn fractie sluit ik mij aan bij de vraag om hier een debat te houden over de maatregelen die de Vlaamse Regering samen met de burgemeester van Antwerpen heeft voorgesteld. (*Opmerkingen*)

Wel, soms is hij hier aanwezig.

Ik vind het ongehoord en het is zelden gezien dat op het ogenblik dat het Vlaams Parlement in plenaire vergadering bijeen is en een probleem op de agenda staat, de Vlaamse Regering persconferenties geeft over haar aanpak van dat probleem. Ik roep de meerderheid op om zich niet door de Vlaamse Regering te laten misbruiken en de bespreking van deze twee velletjes papier niet te verwijzen naar de commissie.

Ik wil ook verwijzen naar artikel 79 van het reglement over het actualiteitsdebat. In dat artikel staat heel duidelijk dat het Uitgebreid Bureau kan beslissen een actualiteitsdebat te houden. Als over een thema verschillende actuele vragen worden ingediend kan de voorzitter dat voorstellen aan het Uitgebreid Bureau of aan de plenaire vergadering, of op eigen initiatief beslissen om een actualiteitsdebat te houden.

In de praktijk is dit artikel vervangen door een gentleman's agreement: wanneer alle oppositiefracties die in het Uitgebreid Bureau zijn vertegenwoordigd een actualiteitsdebat over een bepaald onderwerp vragen, is dat ook automatisch goedgekeurd. In het reglement staat niet wanneer dat moet worden aangevraagd. Het gentleman's agreement sluit dus besluitvorming van het Uitgebreid Bureau in dezen uit. Dat is de realiteit, of men daar nu voor of tegen is. Het gentleman's agreement is door alle fracties van het Vlaams Parlement goedgekeurd.

Bijgevolg, voorzitter en collega's, als wij hier een voorstel doen om nu een actualiteitsdebat te houden en alle oppositiefracties staan daarachter – ik neem aan dat de collega-oppositiefractievoorzitters wel zullen volgen –, kan het parlement niet weigeren om dat nu, hic et nunc, te doen. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ook mijn fractie vindt de tijd rijp om hier vanavond een debat te voeren over die 33 maatregelen. Collega's, de zeven partijen die hier vertegenwoordigd zijn, gaan op een heel volwassen manier met elkaar om. Met het gentleman's agreement vrijwaren wij inderdaad de rechten van de oppositie, van de minderheid. Dat wil zeggen dat wanneer alle oppositiepartijen een debat vragen, dat niet meer wordt geweigerd. Die situatie doet zich nu voor. Ik vind wel dat we dit debat moeten starten met een verklaring van minister Crevits zelf. Het is duidelijk dat we daarnet aan een debat begonnen zijn terwijl we niet over de informatie beschikten die nodig was om dat debat op een correcte manier te voeren. Ik begrijp ook de wrevel of de eventuele tegenstrubbelingen van de meerderheid niet. Het is toch duidelijk dat de oppositie hier eigenlijk een kans biedt aan de minister en aan de Vlaamse Regering om haar beleid toe te lichten?

Nogmaals, in het parlement gaan we op een volwassen manier met elkaar om. De regering doet dat echter duidelijk nog niet met dit parlement. Daarom vraagt mijn fractie om een actualiteitsdebat. Voorzitter, als er daarvoor een stemming vereist is – ik vermoed van niet – dan graag een naamstemming. Maar nogmaals, binnen het gentleman's agreement is dat niet nodig, want we vragen het alle vier aan. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, het lijkt mij goed om een aantal zaken op een rijtje te zetten en de spektakelwaarden te demystifiëren. (*Rumoer*)

Mijnheer Tommelein, het respect voor het parlement begint bij het luisteren naar elkaar.

In ieder geval, waarover gaat het? Over 33 quick wins, snelle maatregelen die vanmiddag werden beslist tijdens een overleg tussen de Vlaamse Regering en het stadsbestuur Antwerpen, binnen het traditioneel BAM-overleg. Die maatregelen passen trouwens allemaal binnen de bevoegdheid van de betrokken minister van Openbare Werken, minister Crevits. De regering noch het parlement moet daar eigenlijk iets extra over zeggen. Meer spitsstroken, het optimaliseren van weefstroken, een aantal verbredingen: dat zijn zaken die elders in Vlaanderen werden ingevoerd zonder dat daarover een groot debat werd gevoerd in de plenaire vergadering. (*Opmerkingen*)

Ik heb het daarnet al gezegd: het respect begint bij het luisteren naar elkaar.

Maar, mijnheer Tommelein en collega's van de oppositie, voor alle duidelijkheid: het debat wordt niet geweigerd. De vraag is niet of het debat wordt aangegaan, maar wel wanneer het wordt aangegaan. Het voorstel is dat de minister van Openbare Werken morgennamiddag, in de commissie Openbare Werken, die 33 maatregelen op een deftige, degelijke manier kan toelichten in debat met u allen. Kom dus allen daarheen. Als we dit parlement willen respecteren, moeten we de spektakelwaarde naar beneden halen en het inhoudelijke debat voeren. (*Rumoer. Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Van den Heuvel. (*Opmerkingen*)

Niemand – laat dat duidelijk zijn – wil het debat zelf uit de weg gaan, integendeel zelfs. Wij willen daar een goed debat over voeren, zodat iedereen zich grondig en op een deftige manier kan voorbereiden. (*Rumoer*)

Ik denk dat ondertussen voldoende is aangetoond dat, zoals de heer Van den Heuvel zegt, het vooral de bedoeling is van de oppositie om nog eens een showtje te kunnen opvoeren. (*Rumoer*)

Ik meen niet dat we daarin moeten meegaan. Als we dit parlement ernstig willen nemen, dan zal het veel beter zijn dat we daar morgen een grondig debat over voeren. (*Opmerkingen*)

De heer Bart Tommelein: Ik begrijp er helemaal niets meer van. Mijn sympathieke collega's komen hier vertellen dat de heer De Wever, minister Crevits en de minister-president himself daarnet in feite voor niets een persconferentie hebben gegeven. Dit betekent immers niets, zo wordt gezegd, dit zijn maatregelen die altijd al zijn genomen in heel Vlaanderen. Mijnheer Van de Heuvel, mijnheer Diependaele, dan kunnen we ons afvragen waarom er per se een persconferentie moest worden gehouden. Precies om de spektakelwaarde van die quick wins in de verf te zetten en ervoor te zorgen dat de oppositie buitenspel werd gezet! (*Applaus bij de oppositie*)

De spektakelwaarde en de verantwoordelijkheid daarvoor liggen uitsluitend bij het drietal Peeters-Crevits-De Wever, en niet bij de oppositie! (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik had de vraag om hier een actualiteitsdebat te houden eigenlijk wel verwacht. De afgelopen week is er hier geen dag voorbijgegaan of mevrouw Meuleman vroeg een actualiteitsdebat over een of ander thema. (*Opmerkingen*)

Men heeft het hier over minachting, maar ik vind het ook wel minachting ten aanzien van de diverse instrumenten die bestaan, en ook ten opzichte van de minister, die onmiddellijk heeft aangeboden om morgen in de commissie in alle rust en transparantie uitleg te geven over dit dossier. (*Opmerkingen*)

Ik vind het hoegenaamd niet consequent dat men enerzijds in een tweet zegt dat dit met een waterpistool naar een bosbrand schieten is, terwijl men hier anderzijds grijpt naar het grootste en zwaarste middel, dat men de hoogdringendheid inroept, dat men grote woorden gebruikt, dat men zegt dat het parlement buitenspel wordt gezet. Nog even en de heer Tommelein heeft het hier over een dictatuur. Sorry, maar daar doen we niet aan mee. (*Rumoer*)

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, als de heer Van Malderen zo voortdoet, dan zitten we daar inderdaad bijna.

Mijnheer Van Malderen, mijnheer Van den Heuvel, collega's, het is inderdaad niet de oppositie die de spektakelwaarde heeft verzorgd. De spektakelwaarde, de show waarvan u dan naderhand komt zeggen dat die niets voorstelt, is inderdaad verzorgd door minister-president Peeters, de heer De Wever en minister Crevits. Nadien komt men dan hier zeggen dat het niets voorstelt en wil men het wegmoffelen in de commissie. Dat lijkt nergens naar.

Voorzitter, ik heb mijn voorstel gedaan. Hier moet eigenlijk niet worden gestemd over de vraag of er nu al dan niet een actualiteitsdebat komt. Als men het gentleman's agreement toepast zoals dat is afgesproken, dan moet er niet worden gestemd, en dan gaat het ook niet over een wijziging van de agenda. We hebben immers meer dan één keer ook op een woensdagochtend via e-mail en sms al beslist over het al dan niet houden van een actualiteitsdebat, zonder dat dit in de plenaire vergadering heeft moeten leiden tot een stemming over het wijzigen van de agenda. Als u nu als voorzitter dus gewoon vaststelt dat alle oppositiefracties nu een actualiteitsdebat vragen, dan kunt u niets anders doen dan dat vaststellen en dat organiseren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Tommelein: Mijnheer Van Malderen, ik werk graag collegiaal, en dan verwacht ik ook dat u correct bent en de ware toedracht vertelt. Sinds ik voorzitter ben van deze fractie is er hier amper één actualiteitsdebat geweest. Er zijn diverse vragen geweest van mijn collega's om hier een actualiteitsdebat te houden. De voorzitter is mijn getuige: ik ben daar niet in meegegaan. Ik vind dat we hier een debat moeten houden als het nodig is, en ik vind dat debat nu nodig.

Voorzitter, ik doe een ander voorstel. Mijn collega verwijst naar het gentleman's agreement. Ik vraag u om deze vergadering te schorsen en het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement bijeen te roepen. (*Applaus bij Open Vld en het Vlaams Belang*)

Ik doe dit om de spektakelwaarde naar beneden te brengen.

De heer Lode Vereeck: Ik heb daarstraks verwezen naar de volwassen manier waarop we in dit parlement, zeker in het laatste jaar, proberen met elkaar om te gaan. Mijnheer Van Malderen, het is precies wat u zegt. Er zijn de afgelopen weken voorstellen geweest van een of twee oppositiepartijen om een actualiteitsdebat te voeren. Het is net omdat die oppositiepartijen de nodige volwassenheid aan de dag legden, dat die er niet zijn gekomen. We vragen dat dus wel met mate. Maar nu is het moment gekomen en ik richt me tot u, voorzitter. U hebt hier een verenigde oppositie. Ik vraag de toepassing van het gentleman's agreement en ik vraag nu een actualiteitsdebat. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Het zal wellicht de gemoederen niet bedaren dat ik even iets zeg. (*Rumoer*)

Nee, het is niet mijn maidenspeech, ik zat hier ook al in de vorige legislatuur. Van twee zaken een: ik snap niet hoe je enerzijds kunt zeggen dat die maatregelen niets voorstellen en elders in Vlaanderen ook al worden genomen, zelfs zonder een persmededeling, laat staan een persconferentie, en anderzijds zeggen dat ze zo zwaarwichtig zijn dat het middel van een actualiteitsdebat voor de eerste keer moet worden ingezet. Ofwel zijn dit zeer zwaarwichtige maatregelen, die bijzonder veel voorstellen, en waarvoor de dekking van het parlement noodzakelijk is, en dan is een actualiteitsdebat gewettigd, ofwel zijn het verfpotmaatregelen

die niets voorstellen, en dan kun je zeggen dat je het niet kunt verdragen dat een minister een perscommunicatie doet over deze maatregelen. (*Rumoer*)

Eerlijk gezegd, ofwel gaat het over iets, ofwel over niets. Maar maak alstublieft de keuze, dat is enigszins intellectueel consequent.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer De Wever, het spijt me. Ik ben van u een bepaald niveau gewoon, maar dit is absoluut onder het niveau. U wist zeer goed, en ook uw partners in de regering wisten dat er vandaag op de agenda van het Vlaams Parlement actuele vragen stonden over de mobiliteit in Antwerpen, over de Oosterweekverbinding en over de noodzaak om een aantal dringende flankerende maatregelen te nemen. Dat wist u. U hebt heel doelbewust, net voor deze vergadering, een persconferentie gegeven of een persmededeling verstuurd – het zal me worst wezen –, u hebt gecommuniceerd net voor en tijdens het debat over de mobiliteit in Antwerpen. Dat is laag-bij-de-gronds, en het spijt me dat u dit durft te verdedigen. (*Applaus bij Open Vld en het Vlaams Belang*)

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Het zijn inderdaad maatregelen die niets voorstellen. Het probleem is dat de Vlaamse Regering deze maatregelen voorstelt alsof ze de oplossing zijn voor het fileprobleem. Zij doet alsof dit de bazooka is die de problemen in Antwerpen zal oplossen, terwijl het inderdaad waterpistoolmaatregeltjes zijn. Net dat is het probleem. Wij willen echte oplossingen, en we willen daar wel over debatteren omdat de Vlaamse Regering in gebreke blijft en geen oplossing heeft voor de mobiliteitsproblemen. Ik zie absoluut geen tegenspraak en geen reden om daar niet over te debatteren.

Bovendien moeten we niet verder discussiëren. De afspraken zijn de afspraken. Een gentleman's agreement is een gentleman's agreement. Ik begrijp niet waarom het nog zo lang duurt. Laat ons de beslissing nemen om het debat aan te gaan. Dat is de essentie. Voorzitter, ik verwijt u niets.

De voorzitter: Collega's, ik ga voor het hele parlement nog even zeggen wat de voorgeschiedenis is van het gentleman's agreement. Dat hebben we in het vorig parlementaire jaar ingevoerd op verzoek van de vier oppositiepartijen. We hebben het geëvalueerd en vastgesteld dat daar heel correct mee is omgegaan. Er is één actualiteitsdebat afgewezen.

Ik heb dan als voorzitter het initiatief genomen om de fractieleiders van de meerderheid en van de oppositie te zien. Ik heb voorgesteld om het gentleman's agreement tot eind november te verlengen en dan zouden we het evalueren. Het Bureau heeft toen eenparig beslist om het gentleman's agreement met twee maanden, dus tot eind november, te verlengen, "met die nuances dat een verzoek tot het organiseren van een actualiteitsdebat niet alleen door de initiële verzoeker, maar evenzeer door de fracties die het verzoek tot organisatie van het actualiteitsdebat steunen, grondig moet worden gemotiveerd".

Vroeger werd dat weleens gevraagd en verklaarden de andere partijen zich akkoord met dat voorstel. Iedereen heeft zich daar nu over bezonnen. Dit parlementair jaar is er eigenlijk nog geen debat aangevraagd.

Er is toen beslist dat, wanneer dit grondig gemotiveerd is, één oppositiefractie en één meerderheidsfractie beurtelings moeten interveniëren. Ik stel nu als voorzitter vast – en dat zal u misschien teleurstellen – dat dit eigenlijk gewoon een toepassing is van het gentleman's agreement zoals wij dat hebben afgesproken. De vier oppositiepartijen hebben hun verzoek trouwens ook duidelijk gemotiveerd, zij hebben dat niet zomaar 'olleke bolleke rebusolleke' gezegd. Dat betekent dus dat er nu een actualiteitsdebat over deze maatregelen kan worden gehouden. Daar komt het eigenlijk op neer. (*Applaus bij de oppositie*)

Ik stel voor dat wij een actualiteitsdebat houden over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken. Ik vraag dat minister-president Peeters en minister Crevits naar het parlement komen en dat wij over 10 minuten het debat aanvangen. Elke spreker krijgt 5 minuten spreektijd. (*Applaus bij de oppositie*)

Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.43 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 18 uur.*

■

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen

– 2142 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2142/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende het stimuleren, het coördineren en het subsidiëren van de tewerkstelling in de sportsector

– 2161 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende het stimuleren, het coördineren en het subsidiëren van de tewerkstelling in de sportsector.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Kindt, verslaggever, heeft het woord. Ze is niet aanwezig.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2161/1)

– *De artikelen 1 tot en met 31 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector

– 2166 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Voorzitter, collega's, wij hebben bij dit voorstel van decreet een amendement ingediend en ik zou dit even willen toelichten.

Wij vragen ons af waarom kandidaat-regeringscommissarissen die niet over de Belgische nationaliteit beschikken, geen recent uittreksel uit het strafregister, maar enkel een verklaring op erewoord, dienen voor te leggen. Het kan immers zijn dat ze strafbare feiten pleegden in België. Het amendement dat wij voorstellen neemt de discriminatie weg tussen kandidaten met de Belgische nationaliteit en kandidaten zonder Belgische nationaliteit. Ook de Raad van State maakte hier een opmerking over. Ik citeer uit het verslag van de Raad van State: "Het is niet duidelijk waarom de kandidaat met de Belgische nationaliteit en een uittreksel uit het strafregister en een verklaring op erewoord dat hij geen dergelijke veroordeling heeft opgelopen, dient voor te leggen".

Voorzitter, collega's, tijdens de bespreking gaf de minister aan dat indien het parlement deze wijziging wilde doorvoeren, hij hiermee geen enkel probleem zou hebben. Ik citeer uit het verslag: "Minister Geert Bourgeois heeft er geen probleem mee als het parlement zou voorstellen dat voor Belgen en niet-Belgen een verklaring op erewoord zou volstaan."

Collega's, ik zou dan ook willen vragen, gezien minister Bourgeois geen probleem heeft met deze aanpassing, om dit amendement straks goed te keuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2166/1)

– *De artikelen 1 tot en met 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 10. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2166/3)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 11 tot en met 33 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende de lokale diensteneconomie – 2168 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Voorzitter, CD&V is tevreden dat vandaag het Lokalediensteneconomiedecreet voorligt. Het is het tweede luik van de vereenvoudiging van de sociale economie. Een aantal weken geleden hebben wij het Maatwerkdecreet goedgekeurd, waar we zeer tevreden over waren. We slagen er daarmee in om heel de sector van de sociale economie te vereenvoudigen, zowel beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen als nu de lokale diensteneconomie. Het kader dat daarin wordt geschetst, is dat er een vereenvoudiging is van al die collectieve inschakelingen van personen die nood hebben aan een individueel passend of een competitief versterkend inschakelingstraject en een eigen kwaliteitsvolle begeleiding. Daarom zijn we ook erg tevreden dat er in een doorstroming wordt voorzien. Een medewerker kan maar vijf jaar in de lokale diensteneconomie tewerkgesteld worden, met eventueel een verlenging van twee jaar, zodat men na maximaal zeven jaar moet doorstromen naar het normale economische circuit. Daarom zullen wij met veel enthousiasme dit ontwerp van decreet goedkeuren.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij de positieve appreciatie van de vorige spreker. Ik moet mevrouw Claes echter op één puntje tegenspreken: dit ontwerp van decreet is niet het tweede maar het derde luik in een reeks van decreten die de sociale economie opnieuw vorm geeft, hervormt. Mevrouw Claes heeft het gehad over het Maatwerkdecreet. We hebben hier ook al het Ondersteuningsdecreet gehad. Nu hebben we het decreet op de lokale diensteneconomie. Dat zijn echt stuk voor stuk complementaire regelgevingen die staan voor werkvormen waar mensen op een zinvolle manier arbeid kunnen verrichten terwijl er ook voor wordt gezorgd dat bepaalde maatschappelijke noden die door het normale economische circuit niet worden ingevuld, toch kunnen worden gelenigd.

Net zoals bij de bespreking in commissie, wil ik van het moment gebruikmaken om hier aandacht te vragen voor de problematiek van de gemeentelijke financiën. Deze namiddag hebben we bij de behandeling van de actuele vragen het gehad over de precaire financiële toestand van steden en gemeenten. Het is uiteraard hun verantwoordelijkheid, dat zit niet stricto sensu in de bespreking van dit ontwerp van decreet, maar het moet mij van het hart. Heel wat initiatieven lokale diensteneconomie worden rechtstreeks of onrechtstreeks ondersteund door steden en gemeenten. Het is onze vrees of minstens onze bezorgdheid dat bij besparingsrondes in steden en gemeenten men deze initiatieven misschien zou viseren. Als je van een klaverblad een of twee blaadjes af haalt, sterft het plantje af. Het zou bijzonder jammer zijn mocht dat scenario zich realiseren, net nu we dit decreet hebben dat een nieuwe toekomst voor deze sector creëert. Ik hoop dan ook dat dat niet het geval is, maar ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om die bezorgdheid te uiten.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me namens mijn fractie aan bij de twee vorige sprekers. Ook onze fractie is tevreden met dit ontwerp van

decreet. Het is al het derde decreet tijdens deze legislatuur binnen de sociale economie. We hadden al het decreet met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen en het decreet met betrekking tot collectieve inschakeling. Het vormt één cluster met het ontwerp van decreet dat nu voorligt.

Het ontwerp van decreet draagt ook bij tot de vereenvoudiging en de transparantie van de sector, wat een goede zaak is voor iedereen die erbij betrokken is. We kunnen dat alleen maar toejuichen.

Er is ook een afstemming met het Maatwerkdecreet, zodat er niet volledig naast elkaar gewerkt wordt. Die afstemming is er op verschillende vlakken. Ook dat is prima. De VDAB bijvoorbeeld zal hier een belangrijke taak op zich nemen wat betreft toeleiding en evaluatie.

Centraal in dit ontwerp van decreet staat de individuele competentieversterking in de tewerkstelling voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er wordt tevens een kader gecreëerd dat doorgroeit en doorstroomt naar de reguliere arbeidsmarkt stimuleert. Dat betekent dat er wordt gekeken naar de competentieversterking en begeleiding van kansengroepen naar de reguliere arbeidsmarkt.

Activering en doorstroom zijn twee elementen die voor onze fractie heel belangrijk zijn in dit verhaal. Momenteel ligt die doorstroom in de lokale diensteconomie nog altijd onder de 10 procent. Misschien kan dat verhoogd worden met dit ontwerp van decreet. De mensen zullen na maximaal vijf jaar aangespoord worden om zich te integreren in de reguliere arbeidsmarkt. We zijn er ons van bewust dat sommigen inderdaad sneller zullen of kunnen doorstromen. Daarom wordt er in dit ontwerp van decreet ook aandacht gegeven aan de mogelijke tijdelijke terugkeer naar de lokale diensteconomie. Maar het uiteindelijke doel blijft de doorstroom.

Een belangrijk punt dat daar in dit ontwerp van decreet aan gekoppeld is, is de kwaliteitsvolle begeleiding. De doelgroepwerknemers worden op die manier ten volle ondersteund om zich voor te bereiden op de reguliere arbeidsmarkt. Zonder begeleiding zou dat niet lukken.

Het ontwerp van decreet biedt de lokale overheden ook de mogelijkheid om in te spelen op de lokale noden. Daarom is het belangrijk dat de lokale diensteconomieonderneming ingebed is in het lokale socio-economische weefsel en een aanbod creëert dat aanvullend is op het lokale aanbod. Het creëert immers ook bijkomende tewerkstelling.

Om die redenen, minister, collega's, steunt onze fractie dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, in tegenstelling tot de drie vorige sprekers staat onze fractie iets sceptischer tegenover dit ontwerp van decreet. Wij zijn uiteraard blij dat het ontwerp van decreet, dat lang geleden werd aangekondigd, er eindelijk is. Dat is sowieso een grote verdienste, en er zitten zeker een aantal positieve elementen in, maar het is in grote lijnen weer een kaderdecreet, en daarom vragen we de minister opnieuw met aandring om zo snel mogelijk voor de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten te zorgen. Dan pas kan dit volledig herwerkte systeem immers ten volle tot uitvoering komen.

Er zitten dus een aantal positieve elementen in, maar ik wil ook meegeven dat er een heel aantal grote vraagtekens te plaatsen zijn bij dit ontwerp van decreet. De drie voornaamste wil ik u hier meegeven. Ten eerste wordt er opnieuw een drempel ingebouwd voor de bedrijven in de sociale diensteconomie. Men zal straks verplicht zijn om vijf doelgroepwerknemers tewerk te stellen. Als we weten dat 75 procent van die organisaties vandaag minder dan vijf voltijdse equivalenten in dienst heeft, weten we dat men meteen zal moeten overgaan tot een schaalvergroting, wil men voldoen aan de voorwaarde in dit ontwerp van decreet. Wij denken dat dat een pijnpunt is.

Ten tweede zijn we wel tevreden dat het verhaal van het doorstroomobjectief effectief is opgenomen in dit ontwerp van decreet, maar vrezen we dat er nog een aantal addertjes onder

het gras zitten. Zo kan men nog altijd te allen tijde een verlenging van de inschakelingstrajecten vragen. Daarnaast zal de VDAB bij de beoordeling van een vraag tot doorstroming telkens ook rekening houden met de continuïteit van de onderneming. Waar wordt dan het meeste belang aan gegeven? Aan de onderneming of aan de persoon in kwestie die wil doorstromen? Bovendien zal men rekening houden met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer. Ook dat vinden wij een raar gegeven, als men dat zonder meer wil opnemen en als criterium inbouwen, vooraleer een doorstroming effectief kan.

Een derde grote, globale bemerking bij dit ontwerp van decreet houdt in dat opnieuw een aantal belangrijke taken aan de VDAB worden toebedeeld. We hebben tijdens plenaire vergaderingen en commissievergaderingen al meermaals aangehaald dat de VDAB bij de aanvang van deze legislatuur 23,5 miljoen euro heeft moeten besparen en de opdracht heeft gekregen tegen 2014 6 procent van zijn personeel in te leveren. Desondanks krijgt de VDAB steeds meer taken, niet enkel van de minister van Werk, maar ook van de minister van Sociale Economie. De VDAB krijgt steeds meer taken en cliënten en steeds minder middelen en personeel. We stellen ons opnieuw de vraag hoe dit alles definitief met elkaar zal worden gerijmd. Zullen de beschikbare middelen volstaan om de VDAB in staat te stellen zijn werk optimaal uit te voeren?

Concluderend kan ik melden dat we ons, zoals we in de commissie hebben aangekondigd, bij de stemming over dit ontwerp van decreet zullen onthouden. We zijn tevreden dat er een ontwerp van decreet is. Het glas is echter halfvol of halfleeg. Aangezien er nog veel werk moet worden verricht, zijn we sceptisch en zullen we ons onthouden.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik wil iedereen vooral voor de positieve commentaren bedanken. Dit is het derde onderdeel van een drieluik. Eerst hebben we het instrumentarium aangepast en hervormd. Dat is in februari 2012 goedgekeurd. Dan hebben we voor het zomerreces het maatwerk goedgekeurd. Nu volgt het laatste onderdeel, de lokale diensteneconomie.

Op deze manier wordt de sociale economie hervormd. De sociale economie heeft nu twee duidelijke pijlers, het maatwerk en de lokale diensteneconomie. Beide pijlers haken mooi op elkaar in.

Ik heb ook kritische geluiden gehoord. De vraag is dan of de VDAB dit aankan. We hebben met de VDAB afspraken gemaakt. De VDAB zal op 1 juli 2014 klaar zijn om de screening en de indicering op zich te nemen. Dit zal trouwens gebeuren aan de hand van het instrument dat voor het maatwerk is ontwikkeld. De screening, de indicering en de toeleiding zullen op dezelfde wijze verlopen.

Ik begrijp dat een aantal mensen zich nog afvragen of de doorstroming in de praktijk wel zal werken. Uit het ontwerp van decreet blijkt duidelijk dat de doorstroming de absolute finaliteit van de lokale diensteneconomie is. Dat is de centrale doelstelling. De ondersteuning in de trajecten wordt in functie van die doorstroming aangeboden.

Om iemand te laten doorstromen, is natuurlijk ook een vacature nodig. Dat kan ik niet altijd voorspellen. De absolute finaliteit van het ontwerp van decreet is evenwel de doorstroming. Op basis van het profiel van de betrokkenen, kan bij de aankomst al worden ingeschat of ze wellicht in staat zullen zijn na die werkervaring door te stromen. Er is geen enkele reden om te betwijfelen dat dit in de praktijk zal lukken.

Ik wil iedereen bedanken voor de positieve commentaar, voor de medewerking in de commissie, voor de kritische vragen en voor de constructieve voorstellen die ertoe hebben geleid dat dit een goed ontwerp van decreet is. Dit ontwerp van decreet zal aantonen dat de sociale economie een belangrijke rol in de Vlaamse economie te vervullen heeft.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2168/1)

– *De artikelen 1 tot en met 43 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ACTUALITEITSDEBAT over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsproblemen aan te pakken.

Het debat is geopend.

De heer Penris heeft het woord. (*Opmerkingen*)

De heer Jan Penris: Voorzitter, volgens mij zullen we in de loop van het debat een toelichting krijgen. We willen een aantal technische vragen stellen aan de leden van de Vlaamse Regering en dan in het bijzonder aan de minister-president, die de moeite heeft gedaan hier tijdens dit belangwekkend actualiteitsdebat aanwezig te zijn. (*Opmerkingen*)

In neem aan dat minister Crevits, de vakminister, meeluistert, of toch minstens haar administratie, naar de vragen die wij ter zake te stellen hebben.

Voorzitter, ik wil u als oprechte democraat bedanken voor de inspanning die u hebt gedaan vanmiddag. Ik vind het niet meer dan normaal dat u hebt gereageerd zoals u gereageerd hebt. Ik vind het niet meer dan normaal dat dit actualiteitsdebat vandaag plaatsvindt zoals het moet plaatsvinden.

Ik heb 5 minuten, minister-president, brengt u me niet van mijn stuk. Ik heb een aantal technische vragen aan u te stellen. Ik weet dat u mij wilt afleiden, maar ik zal u daartoe niet de gelegenheid geven.

Collega's, in de wandelgangen heeft dit besluit al een bijnaam gekregen, het is 'het verfpottenbesluit' geworden omdat er heel veel met verf gekliederd zal moeten worden om de 33 maatregelen uit te voeren. (*Rumoer*)

De voorzitter: Mag ik alstublieft om stilte verzoeken? De heer Penris heeft nu het woord en niemand anders.

De heer Jan Penris: Maar ik overstijg het rumoer, voorzitter, u hoeft daar niet ongerust over te zijn. (*Gelach*)

Collega's, ik overloop de maatregelen even met u.

"1 De A12 tussen Leuvenberg en Ekeren telt slecht 2x2 rijstroken met veel invoegend en uitvoegend verkeer". Dat is een vaststelling, proficiat. "De doorstroming verbetert door de pechstrook als rijstrook in te richten zodat de invoegstrook overgaat in de uitvoegstrook". Over hoeveel meter spreken we? Hoeveel verf hebben we daarvoor nodig, minister-president?

"2 De weefzone R1-A12 in Ekeren is een flessenhals. De rijstroken op de A12 worden verlengd waardoor deze flessenhals wordt weggenomen". Ook hier gaan we verf op de rijbaan aanbrengen, neem ik aan. Over hoeveel verf spreken we?

“3 De afrit A12-Ekeren kan op de Noorderlaan niet voldoende afgewikkeld worden. Dit kan verbeterd worden door een herbelijning op de Noorderlaan.” Ook hier gaan we herbelijnen. Ook hier zullen we extra verf nodig hebben. Over hoeveel verf spreken we, minister-president?

“4 Een van de aandachtspunten op de E313 is de oprit in Wommelgem richting Antwerpen. De weefzone is te kort en zal nu worden verlengd”. Met hoeveel meter gaan we die zone verlengen? Hoeveel verf is daarvoor nodig, minister-president?

“5 Bereikbaarheid van het centrum van Antwerpen vanaf de Spaghettiknoop.” Ook daar moeten we een en ander aan doen, naar het schijnt. “De toegang tot de Leien via de Bolivartunnel wordt ook toegankelijk voor het verkeer op de R1 uit het zuiden en het oosten.” Hoe gaan we dat doen, minister-president? Hoeveel verf hebben we daarvoor nodig?

“6 Rijstrookbelijning R1 binnenring naar E19 (zuid).” Wat betekent dat? Wat gaan we daarmee doen? Hebben we verf nodig om dit te realiseren? En zo ja, hoeveel verf?

“8 Het veiliger maken van het gebruik van de Kennedytunnel door het aanpassen van de oprit van de Blancefloerlaan op Linkeroever naar de Kennedytunnel.” Hoe gaan we dat realiseren, minister-president? Hoeveel verf hebben we daarvoor nodig?

“9 Rijstrookbelijning: bij het uitrijden van de Kennedytunnel richting E17 komt er een rijstrook rechts bij in plaats van links om de benutting van de extra rijstrook te verbeteren.” Minister-president, hoeveel verf hebben we daarvoor nodig?

“10 Om de doorstroming (...)”. Ik heb nog 47 seconden, mijn tijd is bijna om.

Mijn tijd is bijna om, minister-president, en ik ben alleen nog maar aan het opsommen wat u eventueel zou kunnen en willen realiseren, ik neem aan buiten de begroting, maar het gaat hier slechts om een aantal likjes verf die u links en rechts extra wilt aanbrengen.

En dan vraag ik mezelf af of dit nu uw antwoord is op het ontwarren van de verkeersknoop in Antwerpen. Hebt u geen betere, grondigere, fundamentele alternatieven aan te reiken? Ik denk het wel. Er zijn mensen uit uw omgeving die u wat dat betreft zelfs steunen. Grote industriëlen zoals de heer Leysen zeggen u: “Mijnheer Peeters, u kunt via een aantal kleine maatregelen de verkeersknoop in Antwerpen effectief ontwarren.”

Maak de Liefkenshoektunnel tolvrij. Zorg ervoor dat de Liefkenshoektunnel zowel op de Linkeroever als op de Rechteroever goed wordt aangesloten.

Zorg ervoor dat de oostelijke en de westelijke tangenten eindelijk worden aangelegd. Dan ben je er. En dan heb je die likjes verf, die u nu vandaag als alternatief aan ons probeert voor te stellen, helemaal niet meer nodig.

Minister-president, ik zou in u plaats verlegen zijn mocht ik dat aan het parlement hebben durven voorstellen. Ik weet dat er echte en grondige alternatieven zijn. (*Rumoer*)

U durft dat inderdaad. U kunt nu lachen maar u zult daarvoor door de kiezer ter verantwoording worden geroepen. Het gaat in Antwerpen over meer dan het aanbrengen van likjes verf op rijstroken. U hebt de politieke moed niet om de beslissingen te nemen die nodig zijn om de verkeersknoop te ontwarren. Dat betreur ik in uw plaats. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, minister-president, minister, de CD&V-fractie is zeer tevreden met de doorstromingsmaatregelen die de Vlaamse Regering en de stad Antwerpen vanmiddag voorstellen als antwoord op de fileproblematiek. Wij hebben in het verleden altijd gezegd dat wij voorstander zijn van structurele maatregelen. Wij blijven dus voorstander van de realisatie van de Oosterweelverbinding en van de bijkomende werken die in de ruime regio rond Antwerpen moeten worden gerealiseerd. We moeten verder bekijken hoe het nu zit

met de R11bis en de A102. Moet daar al dan niet een verdere ondertunneling toekomen? Het is ook goed – en dat hebben we ook in het verleden voorgesteld – dat tegelijkertijd, in afwachting de hele procedure die nog moet worden doorlopen, met deze doorstromingsmaatregelen uitwerking wordt gegeven aan de resolutie die we hier, in de plenaire vergadering, hebben goedgekeurd.

Als we nu zouden bouwen zonder een plan-MER, weten we dat we bouwen aan de vertraging, maar dan wel aan een vertraging in de rechtszalen. De procedure zal daar worden betwist. Daar zullen de discussies plaatsvinden.

Voor de resolutie kreeg de meerderheid de steun van Groen en het Vlaams Belang. Met die resolutie gaven wij aan dat wij het, om het fileleed te kunnen oplossen, ook van belang vinden om het bestaande wegennetwerk optimaal te benutten, en dat dat ook kan zonder grote bouwingrepen. In de resolutie pleitten we er ook voor dat dit moet worden onderzocht voor alle vervoersmodi: auto, bus en fiets. Dat moet allemaal in de denkoefening worden opgenomen. We vinden het dan ook goed dat de 33 maatregelen die werden overlegd met de stad Antwerpen en de Vlaamse Regering niet alleen van toepassing zijn op de wagen. Er wordt evengoed aandacht besteed aan de andere vervoersmodi, met verbeterde fietspaden en kruispuntinrichtingen aan de afritten van Stabroek.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Mijnheer de Kort, ik heb een simpele vraag. Waarom moet u wachten tot zes maanden voor de verkiezingen om met deze voor de hand liggende maatregelen te komen? Wat heeft u belet om daar de afgelopen vier en een half jaar werk van te maken? Niets kon u dat beletten. Geef mij daar nu eens een plausibele uitleg voor. *(Applaus bij de oppositie)*

De heer Dirk de Kort: Ik wil u daar een heel duidelijk antwoord op geven. De heer Van Mechelen zal ook weten dat wij in het verleden hebben gezegd dat wij de fileproblemen niet gaan oplossen met enkel de Oosterweelverbinding. Wij hebben er altijd voor gepleit om bijkomende doorstromingsmaatregelen op de bestaande infrastructuur te bekijken en om ook infrastructuurwerken in de ruimere regio te bekijken. De heer Van Mechelen zal ook weten dat ik het initiatief heb genomen om samen met de streekintercommunale Igean te bekijken welke maatregelen er op dat vlak moeten worden genomen. De heer Martens zal ook heel goed weten dat ik dat naar voren heb gebracht in de commissie Openbare Werken, waarin men zeer aangenaam verrast was toen ik voorstelde dat we ook andere maatregelen zouden moeten nemen in de regio en ook ten aanzien van andere vervoersmodi.

Ik vind het daarom zeer goed dat er een brede consensus is ontstaan om een resolutie goed te keuren die betere doorstromingsmaatregelen en een betere benutting van onze weginfrastructuur bepleit. Mijnheer Keulen, voorbeelden tonen aan dat dit werkt. De spitsstrook op de E313 vermindert het aantal file-uren daadwerkelijk. De heer Van Dijk bevestigt dat.

De heer Marino Keulen: De Vlaamse Regering is in verkiezingsmodus. Uw uitleg kan ik niet weerleggen. Maar u geeft geen antwoord op mijn duidelijke vraag: waarom moest u vierenhalf jaar wachten? Daarvoor hebt u toch geen resolutie nodig? Dit levert quick wins op. Men kan over de resultaten discussiëren. Maar waarom hebt u zo lang gewacht? Dat komt bijna neer op schuldig verzuim. U hebt tijd verloren. Wat u nu voorstelt, is wat elke stad en gemeente probeert te doen, in afwachting van structurele maatregelen: met dit soort van maatregelen de zwaarste noden te lenigen, in afwachting van een regeling ten gronde. Dat is een goed beleid, maar u komt daar zes maanden voor de verkiezingen mee op de proppen. Gedurende vierenhalf jaar had u alle teugels in handen om er iets aan te doen. *(Applaus bij de oppositie)*

De heer Dirk de Kort: U woont niet in Antwerpen. Vandaar wellicht dat u niet hebt kunnen merken dat er inmiddels al heel wat quick wins en ook grote infrastructuurwerken zijn

gerealiseerd. Ik zou u een lijstje van maatregelen kunnen geven die in mijn streek een betere doorstroming in de hand moeten werken, zoals het op- en afrittencomplex aan de E19, bij Brecht. Ook andere maatregelen mogen worden vermeld, zoals de werken aan het Albertkanaal. Heel recent is beslist om te werken met de pps-formule: 235 miljoen euro is vastgelegd om 25 bruggen te verhogen. Er is ook in de verbreding van het Albertkanaal voorzien.

De heer Marino Keulen: Om mij door het Albertkanaal te laten inspireren: u verdrinkt de vis in het water. U somt een aantal maatregelen op. Maar ik stel mijn vraag opnieuw: waarom moest u 4,5 jaar wachten om met die 33 maatregelen op de proppen te komen? Daarvoor hebt u toch geen resolutie nodig? Men moet geen ingenieur zijn om dat te weten.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Vooreerst wil ik u, voorzitter, bedanken omdat u de rechtlijnige beslissing nam om dit debat toe te staan. Voortbouwend op wat de heer Keulen zei, noteer ik dat u, mijnheer de Kort, zegt dat de Oosterweelverbinding het fileleed niet zal oplossen. Dat is een gevaarlijke uitspraak. Nochtans is dat volgens jullie dé oplossing. Een oplossing die op papier 1,85 miljard euro zal kosten, maar waarvan Karel Vinck zegt dat het 2 miljard euro zal worden. Nu zegt u dat de Oosterweelverbinding het fileleed zeker niet volledig zal oplossen.

Ik kijk met enige weemoed terug naar de eerste commissiebijeenkomst van augustus 2009. Toen reeds hebben verschillende commissieleden, waaronder ik, maatregelen opgesomd die al zouden kunnen worden genomen. Vandaag komt u met 33 maatregelen. Er zijn er een paar goede bij, maar het komt toch vooral neer op schilderwerk, zoals de heer Penris hier al zei. Nu zegt u dat de Oosterweelverbinding het fileleed niet zal wegwerken, en dat er nog andere maatregelen nodig zijn.

Eigenlijk zegt u dan zelf: is dat wel de goede oplossing? Men investeert 1,85 miljard euro. Dat is toch wel een van de grootste, zo niet de grootste investering in infrastructuur in Vlaanderen. U, lid van de meerderheid, zegt zelf dat dat het fileleed in feite niet zal oplossen. Daarmee geeft u eigenlijk zelf aan dat dit niet de juiste oplossing is, dat het niet de toekomstgerichte oplossing is die we nodig hebben voor de mobiliteit in Antwerpen en in bredere zin voor Vlaanderen en voor de Europese functie van de haven van Antwerpen voor de rest van onze 27 partners.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik ben redelijk verrast door de uitspraak van de heer de Kort dat hij bijzonder tevreden is met deze acties. In het voorjaar 2009 is de bouwvergunning ingediend voor de realisatie van de Oosterweelverbinding. Collega, normaal zouden we volgend jaar, in het najaar 2014, met de wagen over de nieuwe Oosterweelverbinding rijden en zouden u en ik en vele andere landgenoten bespaard blijven van dagelijks fileleed.

In 2010 hebben we hier een scherp debat over gevoerd. Ik kijk naar de minister-president, als u mij dat toelaat, mijnheer Van den Heuvel. De minister-president heeft toen gezegd dat de nieuwe procedures tot maximaal twee jaar vertraging zouden leiden. We zijn ondertussen november 2013. Er wordt nu gesproken over januari 2014. 4 april 2014, toevallig de datum voor het paasreces, is nu de magische datum. Ik heb ooit nog moeilijke beslissingen genomen op Goede Vrijdag. Vrijdag 4 april wordt nu dus naar voren geschoven. Na die datum wordt het parlement eigenlijk bijna ontbonden. Ik neem aan dat mijn fractieleider daar nog iets meer over zal zeggen. Mijnheer de Kort, deze legislatuur zal er niets beslist zijn in het dossier van de Oosterweelverbinding.

Zoals u wellicht gemerkt hebt, verschilt het perscommuniqué met de lijst van 33 punten. Het eerste punt van de lijst – ik verontschuldig mij ten opzichte van de niet-Antwerpse collega's – is de nagenoeg evidente maatregel waarvan men al vier jaar vraagt die te realiseren: van 150 meter pechstrook een rijstrook maken om de verweving van de op- en afrit van en naar de

A12 en naar de Noorderlaan mogelijk te maken. U noemt dat een doorbraak. Dat kunt u toch niet menen?

Het is juist dat er in het verleden al ingrepen gebeurd zijn, zoals de oprit in Brasschaat rechtstreeks aansluiten op de ring, maar dat zijn dan allemaal essentiële onderdelen van de bouwvergunning voor de hogesnelheidslijn die wij eertijds hebben genomen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister-president, ik heb hier uw blinkende brochure van inderhaast genomen maatregelen voor de etalage. U hebt het verkocht als 33 maatregelen, maar er zijn eigenlijk 13 quick wins uit te voeren in 2014. Aan de achterzijde staan de andere maatregelen, die technisch verder uit te werken zijn. Daar wordt bijvoorbeeld gesproken over de wenselijkheid om het een of ander te onderzoeken. Kortom, die maatregelen op de tweede bladzijde zijn eigenlijk geen maatregelen. Zoals de collega's zeggen, staan daar zaken tussen waarover er al jaren wordt gesproken. Mijnheer Van Mechelen heeft er de eerste maatregel uitgepikt, ik pik er de 26e uit, die dan nog eens staat bij 'technisch verder uit te werken en te onderzoeken': de herbelijning van het kruispunt N1-R11 in Mortsel. Daarvoor is men al minstens vijf jaar vragende partij. Nu komt u met een lijstje waarvan je zegt: het kan toch niet waar zijn dat men dat inderhaast probeert te presenteren als tijdelijke oplossingen voor een beslissing die er niet zal komen. Ik vind dat zeker een debat waard.

De heer Jan Penris: Ik wil een slechte indruk wegwerken. Mijnheer Sabbe, u moet niet ongerust zijn. Ik analyseer niet alleen wanneer er verf wordt gebruikt in dit verhaal. Deze regering heeft ook nog andere ambities. Ze zal nakijken, onderzoeken, de wenselijkheid van een aantal zaken meenemen, optimaliseren.

Ze gaat één keer echter heel concreet in Deurne een ongelijkvloerse kruising met de Ruggeveldlaan realiseren. Minister, een ongelijkvloerse kruising, dat is ofwel een tunnel ofwel een brug. Heeft men daarvoor de middelen in de begroting ingeschreven? Zo ja, over welk bedrag gaat het?

De heer Dirk de Kort: Er is de vraag of kleinere maatregelen nu zouden kunnen zorgen voor een betere doorstroming, en waarom men tot nu heeft gewacht. Wie de werkzaamheden kent van de commissie Openbare Werken, weet goed genoeg hoe de resolutie over de doorstroming tot stand is gekomen, na de toelichting en de bespreking met professor Chris Tampère. Die heeft duidelijk toegelicht en ons ervan overtuigd dat vele kleine maatregelen kunnen zorgen voor een betere doorstroming, en ook voor een gedeeltelijke oplossing voor de fileproblematiek. Mijnheer Sabbe, we hebben ook altijd gezegd dat dit voor ons een en-verhaal is. We zeggen niet dat enkel de tangenten kunnen worden gerealiseerd, of enkel de Oosterweelverbinding. We zeggen ook dat er qua wegeninfrastructuur daarnaast nog andere infrastructuurwerken nodig zijn in de regio. Er moet ook een beter gebruik worden gemaakt van die betere bestaande infrastructuur. Die moet optimaal kunnen worden gebruikt. U moet maar eens nagaan hoe er op dit moment in Nederland wordt gediscussieerd over de infrastructuur: daar vindt momenteel dezelfde discussie plaats, over de vraag of men de bestaande infrastructuur niet veel beter kan benutten en gebruik kan maken van nieuwe technieken, om zo het fileleed daadwerkelijk te verminderen.

Nu zijn sommigen kwaad omdat er maatregelen worden genomen. Een paar maanden geleden was men kwaad omdat er geen enkele actie werd ondernomen. Mijnheer Penris, nu gebeurt dat wel, met 33 doorstromingsmaatregelen. Het is heel duidelijk dat daarvan een aantal maatregelen onmiddellijk kunnen worden uitgevoerd. Er zijn er die nog wat studiewerk noodzaken en volgend jaar zullen worden uitgevoerd. We zouden ook nog een verdere opsomming kunnen maken van maatregelen die noodzakelijk zijn, in 2015 en verder. Ik ben ervan overtuigd dat we ook op dat vlak nog suggesties zouden kunnen doen over fietssnelwegen rond de stad Antwerpen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer de Kort, we zijn helemaal niet kwaad. We zijn niet kwaad omdat er maatregelen worden genomen. We beklemtonen hier vooral dat die maatregelen eerder hadden kunnen worden genomen. Nu komt men met een aantal zaken die in feite in het midden van een debat over de mobiliteitsproblematiek in Vlaanderen vallen. We zijn wél kwaad over de manier waarop dit gebeurt. Daarover gaat het. Het gaat erover dat hier vanmiddag in het parlement een debat was aangekondigd. We hebben zelfs geen debat gevraagd. We zijn een correcte oppositie. We volgen het gentleman's agreement. Er waren actuele vragen. Minister-president, u wist heel goed dat u daarop zou moeten antwoorden, en u hebt op dat moment nog heel vlug 33 quick wins en een persconferentie georganiseerd. Terwijl het debat hier bezig was, sijpelde dat hier binnen. Dat is de reden waarom we dit niet kunnen pikken. Het gaat er niet over dat u maatregelen neemt, maar wel dat u die te laat neemt, en over het feit dat de manier waarop u dat naar hier hebt gebracht, onverantwoord is, dat u het parlement buitenspel probeert te zetten. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer de Kort, u zegt dat het een en-enverhaal is, maar hebt u al eens nagedacht over de invulling daarvan? Er is enerzijds de realisatie van de Oosterweelverbinding. Iedereen in dit halfroond weet dat ter zake de eerstkomende zes jaar – minstens zes jaar – niets zal worden gerealiseerd. Er is de discussie met Europa en Barnier. Er is nog altijd het MER dat moet worden opgemaakt. Er zijn nog zoveel hindernissen te nemen dat er van die ene 'en' sowieso al de eerste vijf jaar niets in huis komt. Die tweede 'en' bestaat uit 33 maatregelen, die we even tegen het licht hebben gehouden. De eerste bladzijde bevat effectief 13 zeer kleine, beperkte schilderwerken en pechstrookregelingen. Dan is er één kruising, en de rest zijn allemaal studies.

De eerste 'en' van het en-enverhaal bestaat niet, want dat is de processie van Echternach met Europa, om dat gedeelte vooralsnog door Noriant te laten uitvoeren, en het andere gedeelte zijn dertien schilderwerken. Van dat en-enverhaal blijven er wat schilderwerken over en is er niet één 'en'. Straks zal ik een betoog houden over wat de werkelijke en-maatregelen zijn, die we vier jaar geleden al hadden kunnen initiëren.

De voorzitter: De heer D'Hulster heeft het woord.

De heer Steve D'Hulster: We moeten er niet onnozel over doen. Deze 33 maatregelen zullen er niet voor zorgen dat alle fileproblemen worden opgelost in de Antwerpse regio. Waar ze wel voor kunnen zorgen, is dat er een aantal ergernissen, die al een hele tijd meegaan, zoals onnodig tijdverlies op een aantal kruispunten, kunnen worden weggewerkt.

Mevrouw Meuleman heeft terecht verwezen naar punt 26. Daar wordt al jaren naar gevraagd. Het is goed dat er een checklist is om al die zaken, hopelijk snel, af te werken. Hoe limitatief is die lijst? Wat is het statuut ervan? Kunnen we nog toevoegingen doen? Ik heb enkele suggesties gehoord van de heer de Kort. Ik zou zelf ook nog enkele kruispunten kunnen bedenken waar wat extra verf of extra meters afslagstrook zinvol zouden kunnen zijn. Ik denk ook nog aan een fietsdeelproject dat we zouden kunnen uitbreiden. Hoe limitatief is de lijst? Kunnen we nog suggesties doen in de commissie? Bestaat er een e-mailadres waar we terecht kunnen? Of is dit de lijst en zal het daarbij blijven?

De heer Dirk de Kort: Mijnheer Sabbe, voor ons logisch verstand heb je eerst één en dan twee. Zo is dat ook met Oosterweel. Eerst moet je zorgen voor een plan-MER, dan kun je een beslissing nemen en verder vooruit gaan.

Mijnheer Van Mechelen, voornamelijk uw partij heeft respect gevraagd voor de beslissing van de Antwerpenaar dat er een wijziging kwam ten aanzien van het concept van het project, waardoor er toch belangrijke complicaties waren, en dat er een nieuw plan-MER moest worden opgesteld.

We zijn tevreden dat voor het zeer zware fileprobleem in Antwerpen en de regio, de grootste ergernissen nu kunnen worden aangepakt.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer de Kort, we gaan dus vijf jaar niets hebben gewijzigd. Om daar zwartepieten over uit te delen, sta ik achteraan in de rij. Ik voel me dus niet aangesproken. De vraag is of die 33 maatregelen het probleem zullen oplossen, wetende dat de eerstvolgende tien jaar geen enkele wagen of vrachtwagen over een nieuwe ring rond Antwerpen zal rijden. Daarover zijn we het eens.

De goedkeuring van het plan-MER volgt in het beste geval begin volgend jaar, maar zal aanleiding geven tot het opstarten van een nieuw gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan waarvoor je, gelet op de weerzin die er leeft in Antwerpen, minstens twee tot drie jaar procedures moet incalculeren voor je een nieuwe bouwaanvraag kunt indienen, laat staan de eerste schop in de grond steken.

De vraag is of we met deze 33 kruimelmaatregelen één stap vooruit zijn dan wel of we het geweer drastisch van schouder moeten veranderen. In de zomer van 2011 heb ik gepleit voor een andere strategie, dezelfde die we ooit hebben genomen voor de spoorweginvesteringen. We hebben de tweede spoorontsluiting van Antwerpen achteruitgeschoven en de bouw van de Liefkenshoekspoortunnel vooruitgeschoven. Volgend jaar kunnen we die tunnel wellicht openen en zal het vrachtverkeer worden ontwikkeld via het spoorwegvervoer.

Het staat nu vast dat we tien jaar zijn geblokkeerd. We hebben vijf jaar verloren. Moeten we nu geen drastische maatregelen nemen?

Ik had begrepen dat de stad Antwerpen bij monde van haar schepen van Mobiliteit de deur had opengezet voor wat we ooit hebben gedaan bij de renovatie van de ring rond Antwerpen. Daarbij hebben we op de ring tal van op- en afritten afgesloten en kon enkel het doorgaand vervoer naar de E313, de E19 en de E17, zijnde de drie grote infrastructuurassen, plaatsvinden. Alle stadsverkeer werd afgesloten van de ring door het bouwen van overbruggingen op de Singel. Dat kunt u morgen realiseren. En dan kunt u onmiddellijk beslissen om alle vrachtverkeer van de ring van Antwerpen tussen 6 uur en 10 uur 's morgens en tussen 16 uur en 22 uur of 20 uur 's avonds van de ring te halen en om te leiden naar de Liefkenshoektunnel. Dat zijn mammoetmaatregelen. Wat zijn we nu met deze maatregelen? Dat is de vraag die wij u stellen. *(Applaus bij de oppositie)*

De heer Dirk de Kort: U bent nogal pessimistisch gestart, maar dan hebt u zelf ook aangegeven dat de Liefkenshoekspoortunnel heel belangrijk is op het gebied van het spoorwegvervoer.

Ik wil het ook nog hebben over het Albertkanaal. Als wij er effectief in slagen om al die bruggen te verhogen, dan zal dat een ontzettende ontlasting betekenen van de kleine ring rond Antwerpen. Mevrouw Dillen, u moet maar eens een bezoek brengen aan de bedrijven die zich op dit moment vestigen langs het Albertkanaal. Dat zijn havenbedrijven die daar eigenlijk de goederen laten overslaan op een binnenschip. In de toekomst zal een verhoging van de containervaart van twee naar drie lagen een belangrijke optimalisering zijn. Dat zal een serieuze ontlasting betekenen van de kleine ring rond Antwerpen.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer de Kort, ik heb een zeer concrete vraag voor uw fractie. U bent gewezen burgemeester van een belangrijke gemeente in het noorden van Antwerpen. Het gaat niet alleen over het noorden van Antwerpen maar over de hele Kempen, over Vlaanderen, over de verbinding van Denemarken met Portugal. Wij staan stil, iedere dag, ieder uur, ieder moment, vakantie of geen vakantie.

We hebben bij de heraanleg van de ring een aantal draconische maatregelen genomen die bewezen hebben dat ze werken. Waarom zou men die morgen niet opnieuw nemen en alle op- en afritten op de ring ter hoogte van Antwerpen sluiten, de Singel beter uitrusten met overbruggingen wat nota bene de vorige burgemeester van Antwerpen niet wilde – nu is er een nieuwe burgemeester? De bedoeling is het verkeer minstens in de spitsuren, en wat mij betreft altijd, langs de Liefkenshoektunnel te sturen. What's the problem?

De heer Dirk de Kort: Mijnheer Van Mechelen, u hebt een toelichting gegeven bij de 33 maatregelen. (*Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen*)

In het persbericht van de minister dat ik heb gelezen en dat straks wellicht verder wordt toegelicht, is er ook opdracht gegeven aan de werkgroep Minder Hinder. Dat is dezelfde werkgroep die vroeger met de renovatiewerken op de ring rond Antwerpen de maatregelen heeft voorgesteld en uitgewerkt die u hebt opgesomd. Ik verwacht van die werkgroep nog bijkomende resultaten.

De heer Jan Penris: Mijnheer de Kort, ik volg uw redenering. We moeten inderdaad zo veel mogelijk verkeer afleiden naar de vaarweg. Maar dan word ik geconfronteerd met de punten 30 en 31 van deze lijst: aansluiting Albertkanaalbaan op N12 in Wijnegem enerzijds en aansluiting Vaartkaai op Groenendaallaan/Vosseschijnstraat in de omgeving van de Metropolis in Antwerpen anderzijds. U bent mee verslaggever in de opvolgingscommissies dus u weet dat ik daar elke zitting vragen over stel. Het was schrikwekkend dat eerst nog niemand wist wie voor die straat verantwoordelijk was. Was dat de provincie, de waterwegen? Minister, ik zou willen weten hoe u de Vaartkaai, en ik stel de vraag nog een keer heel uitdrukkelijk aan u, zult inrichten. Dat heeft zijn belang voor de verkeersafwikkeling in onze regio, en zeker voor de industrie die zich daar nog wil ontwikkelen.

Hoe gaat u de Vaartkaai in Antwerpen, Merksem, Schoten herinrichten, minister? Wie is daarvoor verantwoordelijk? Hoeveel hebt u daarvoor veil? Ik stel de vraag nu in het parlement, want ik heb op die vraag in het verleden in de commissies nooit een antwoord kunnen krijgen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister-president, ik ga niet te veel woorden vuil maken aan uw ‘verfpottenakkoord’ van deze middag. Wij zijn uiteraard blij met iedere maatregel die wordt getroffen om het fileleed te verlichten. Ik ga er ook niet flauw over doen: veel maatregelen zijn al jaren geleden door onze eigen fractie geopperd.

‘Lijnen trekken’. Ik stel me dan de vraag waarom dat niet sneller kon. Mijnheer Penris, ik ga ze niet overlopen, maar ik heb persoonlijk zeventien verfpotmaatregelen geteld. Voor de rest komen er fietspaden wat een goede zaak is, maar met die fietspaden krijg je natuurlijk geen containers in of uit de Antwerpse haven. Conclusie: too little, too late. U hebt een muis gebaard na een olifantendracht.

Laat ons terug naar de kern van de zaak gaan, naar uw twee blunderboeken: het Oosterweeldossier zelf en de flankerende maatregelen of beter gezegd het gebrek aan flankerende maatregelen. Voor wat het Oosterweeldossier betreft, hebben wij u in 2010 al gewaarschuwd voor uw politiek compromis. Wij hebben u al gezegd dat u het niet verkocht zou krijgen en dat de ongewijzigde aanbesteding niet zou lukken. U hebt ons steeds gezegd dat het in orde zou komen, dat we ons geen zorgen moesten maken en dat het maximum twee jaar vertraging zou betekenen. Intussen zitten we met de gebakken peren. De twee jaar zullen er waarschijnlijk tien worden. De MER-procedure heeft een tweetal jaar vertraging opgelopen. Wij moeten dat respecteren en voor alle duidelijkheid, wij staan achter die procedures. U blijft Europa opvoeren alhoewel men u al zo vaak heeft verteld dat u uw eigen zaakjes moet oplossen. Als de plan-MER er in januari zal zijn, is het verhaal nog niet ten einde, want dan moet er nog een RUP komen, een bouwvergunning en noem maar op. Normaal zouden we in 2014 over de brug denderen, het zal nu hopelijk door de tunnel zijn in 2024, met tien jaar vertraging.

U krijgt een herkansing, want u kunt flankerende maatregelen treffen. We reiken u de hand. Ik heb dat vanmiddag ook al gedaan. Ik heb u vier concrete maatregelen aangereikt die haalbaar zijn, betaalbaar zijn en een breed draagvlak kunnen vinden. U gaat er niet op in, maar ik ga ze toch nog even opsommen. Het zijn maatregelen die u zelf perfect als Vlaamse Regering kunt uitvoeren, zonder afhankelijk te zijn van Europa, van plan-MER’s enzovoort.

Er is de oostelijke tangent in het Waasland. In 2008 gingen de burgemeesters akkoord. De goedkeuring van het plan-MER dateert van het najaar 2011. Uw administratie omschrijft het momenteel als “Verder ontwerpend onderzoek is nog nodig. Noodzakelijke gegevens moeten nog worden opgevraagd. Voorschriften worden op dit moment afgerond.” Er zijn de parallelwegen E34, die ook in de pipeline zitten. Ik citeer opnieuw: “De Vlaamse Regering dient zich nog uit te spreken over het voorkeursalternatief. Beslissing wordt op dit ogenblik ambtelijk voorbereid.” We staan dus nog niet veel verder.

Dan heb ik eens een kleine rekenoefening gemaakt van het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel tijdens de spits. Ik baseer mij op cijfers van het Verkeerscentrum Vlaanderen dat zelf een berekening had gemaakt van wat het zou kosten om de Liefkenshoektunnel een uur per dag tolvrij te maken. Ik heb dat geëxtrapoleerd naar een uurtje 's morgens tijdens de spits en een uurtje 's avonds, twintig werkdagen per maand maal twaalf. Ik kom uit op een kostprijs van 4 miljoen euro. 4 miljoen euro om de Liefkenshoektunnel tijdelijk in file-uren tolvrij te maken, in afwachting van de volgende nieuwe oeververbinding. U doet dat niet. Hebt u geen zin? Hebt u geen draagvlak? U zult het mij zo dadelijk wel antwoorden.

De noodbruggen op de Singel zijn al aangehaald door mijn collega. Het was een zeer visionaire professor Claessens die al in 2005 zei: “Noodbruggen behouden is goedkoper. Haal ze niet weg. Laat ze staan. Ze zullen nog van pas komen.”

Op dat moment was 70 procent voorbehouden voor die noodbruggen. Ook daar heb ik een kleine rekenoefening gemaakt: 61.000 euro huurkosten per maand. Dat zou voor vijf bruggen 740.000 euro per jaar betekenen. Minister-president, waar wacht u op?

Ik concludeer. Eerst en vooral kondigde u op 4 april de definitieve beslissing aan. Voorzitter, ik ga ervan uit dat u in lijn met vandaag, dan ook het parlement in het paasreces zal bijeenroepen want het parlement is op dat moment al ontbonden. Dat gaan we toch niet laten gebeuren? (*Opmerkingen van de voorzitter*)

Algemene conclusie: Brussel en Antwerpen strijden qua aantal file-uren om de eerste plaats van alle Noord-Amerikaanse en Europese steden. We steken New York, Londen en Parijs voorbij. Bedrijven zoals dat van Wim Bosman en Corneel Geerts verlaten onze regio. Er zullen er nog volgen.

De Europese Commissie zegt in het kader van de budgetcontrole dat het fileprobleem een bijzonder zware belasting is voor de Belgische economie en een kostprijs heeft van maar liefst 2 procent van het bruto nationaal product: 6,8 miljard euro. De Vlaamse Regering kan dingen doen die haalbaar zijn, die betaalbaar zijn, die structureel zijn, en ze doet het niet. Niet enkel ik begrijp dat niet, maar de Vlaming begrijpt dat niet, de Vlaming die van dit alles het slachtoffer is en, voor alle duidelijkheid, in de file zal blijven staan de komende 10 jaar, zonder of met uw 33 maatregelen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister-president, minister, collega's, we hebben deze namiddag akte kunnen nemen van een lijst van 33 quick wins die minister Crevits kennelijk in overleg met de stad Antwerpen heeft voorgelegd aan het politieke stuurcomité. Het is een lijst die door de oppositie smalend wordt afgedaan als verfpotmaatregelen. Beste collega's, ik denk dat ook verfpotmaatregelen heel wat effect kunnen ressorteren. Als we kijken naar het effect dat de omwisseling van de pechstrook tot een spitsstrook bij het uitrijdend verkeer op de Antwerpse ring heeft tussen de Turnhoutse knoop en Wommelgem, dan zien we dat dat effectief heel wat file-uren heeft bespaard. Verpotmaatregelen kunnen dus ook hun effect hebben. Er zijn zelfs politieke partijen hier in dit halfroond die groot geworden zijn met verfpotmaatregelen, met het schilderen van zebrapaden en noem maar op.

We hebben hoe dan ook vragen bij die lijst van 33 projecten. Wat is nu de maturiteit van al die maatregelen? Zijn die doorgerekend op hun file-oplossend vermogen? Zijn die doorgerekend in verkeersmodellen van het Vlaams Verkeerscentrum? Wat is het effect van die individuele maatregelen? Die informatie hebben we wel nodig om een juiste beslissing te kunnen nemen. Minister, ik ga ervan uit dat u die maatregelen wel degelijk door het Vlaams Verkeerscentrum hebt laten doorrekenen. Het zou het democratische debat ten goede komen, mochten we die resultaten kunnen zien.

Hoe 'quick' is 'quick'? Hoe snel kunnen een aantal van die quick wins worden uitgevoerd? Minister, ik lees in uw persbericht dat een eerste reeks binnen de zes maanden kan worden uitgevoerd. Over welke reeks gaat het? Is dat de eerste pagina van de 33 maatregelen of zijn het andere maatregelen? Hoe zit het met adviezen die nog moeten worden gevraagd bij de gemeentelijke begeleidingscommissies, bij de provinciale veiligheidscomités, bij het provinciaal auditcomité? Welke rol gaat dat nog spelen? Kunt u een timing geven voor de realisatie van een aantal van die quick wins? Dat is niet onbelangrijk om hier een goed debat over te kunnen voeren.

Vereisen een aantal van die maatregelen een milieu-effectenrapport? Is voor een aantal van die maatregelen de toepassing van het besluit kleine werken noodzakelijk? Dat zijn vragen die bij ons zeker nog leven. Ten eerste zijn er vragen over de maturiteit, en ten tweede zijn er vragen over de volledigheid van de lijst.

De heer Marino Keulen: Mijnheer Martens, was de sp.a op de hoogte van deze maatregelenlijst? Waren uw ministers daarin gekend? U klinkt heel gereserveerd. U bent een technicus, u kent de materie. Was de sp.a op de hoogte van deze maatregelenlijst? Zijn uw ministers in de Vlaamse Regering geïnformeerd?

De heer Bart Martens: Wij zijn gisterenavond in kennis gesteld van de lijst, collega Keulen. En als ik lees dat die is opgesteld in overleg met het stadsbestuur van Antwerpen, ga ik ervan uit dat Open Vld al veel vroeger betrokken was bij het opmaken van de lijst van 33 maatregelen. *(Gelach. Applaus bij de meerderheid)*

De heer Dirk Van Mechelen: Voor een correcte lezing van de teksten: Open Vld is daar deze middag van in kennis gesteld.

De heer Bart Martens: Ik heb daarnet ook de correcte lezing gegeven van het feit dat wij, als regeringspartner, daar gisterenavond van in kennis zijn gesteld. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

We hebben daar vandaag akte van genomen, collega. Als u het persbericht van minister Crevits leest, zult u vaststellen dat dit een voorstel is dat de minister aan het politieke bestuurscomité heeft voorgelegd. Dat is het statuut van de tekst.

De heer Marino Keulen: Gaat het hier over een voorstel of over een beslissing? Daar moet de regering nu duidelijkheid over geven.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, elk jaar stel ik binnen mijn bevoegdheid als minister van Openbare Werken investeringsprogramma's op in elke provincie. Dat wordt ook aan het parlement meegedeeld, uiterlijk bij de stemming over de begroting in de commissie Openbare Werken. Dat zal nu op dezelfde manier gebeuren.

Voor geen enkele van de maatregelen uit die lijst heb ik de Vlaamse Regering nodig. Ik vond het wel van belang om daar met de stad Antwerpen, en meer bepaald met de schepen van Openbare Werken, een bilateraal gesprek over te hebben. Er is heel veel over en weer gesproken over wat kan en wat niet. We hebben ook veel geleerd uit ingrepen die de voorbije jaren op andere plaatsen in Vlaanderen gebeurd zijn.

Ik kan elk van die maatregelen nemen binnen mijn bevoegdheid. Ik heb daarvoor geen beslissing van de Vlaamse Regering nodig. Het zijn zaken die op een investeringsprogramma komen en die dan hun gang gaan. De Provinciale Commissie Verkeersveiligheid wordt daarvoor geraadpleegd. Het is een lijst die in beweging is, maar het zou goed zijn dat we zo snel mogelijk overgaan tot de uitvoering.

De heer Marino Keulen: Minister, in de beleidsbrief wordt op geen enkele manier gewag gemaakt van deze mobiliteitsmaatregelen.

Minister Hilde Crevits: Ik herhaal: in de beleidsbrief worden een heel pak zaken opgesomd, maar de investeringsprogramma's per provincie worden aan het parlement overgemaakt uiterlijk op het ogenblik dat in de commissie over de begroting gestemd wordt. Dat zal ook nu zo gebeuren. De maatregelen waarvan u vandaag kennis hebt gekregen, zullen ook geïntegreerd zijn in het meerjarenprogramma dat aan de commissie zal worden voorgelegd.

De heer Marino Keulen: Sta me dan toch toe, minister, het vreemd te vinden dat u in de beleidsbrief, voor een van de topdossiers waar deze Vlaamse Regering mee wordt geconfronteerd op het vlak van Mobiliteit, op geen enkele manier naar die 33 maatregelen verwijst. Ik vind dat politiek vreemd.

Ik vind het ook – en dat staat in schril contrast met uw reputatie – niet echt collegiaal. U probeert het er hier op een diefje door te jagen, in die zin dat u liefst niet naar het parlement wou komen – we hebben de fractieleiders van de meerderheid gehoord. En nu zegt u dat het allemaal budgettair in orde is. Ik blijf het vreemd vinden dat u daar in de beleidsbrief, die intussen een paar weken oud is, op geen enkele manier naar verwezen hebt. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

Minister Hilde Crevits: Ik begrijp een aantal elementen in dit debat zelf niet. Er is een politiek stuurcomité. De uitnodiging is verstuurd en de vergadering is een hele tijd op voorhand aangekondigd. We hebben afgesproken de tijdelijke maatregelen en quick wins te bundelen die in de komende periode kunnen worden uitgevoerd. Ik heb dat document tegen de vergadering van vandaag klaargemaakt. Ik heb hierover de voorbije weken overleg met het stadsbestuur van Antwerpen gepleegd.

Dat document is klaar. Het bevat een aantal maatregelen. Ik ben blij dat het Vlaams Parlement het de moeite vindt hierover te spreken. Blijkbaar zijn die maatregelen dan toch belangrijk genoeg.

De maatregelen hebben onder meer betrekking op de herinrichting van de bestaande wegcapaciteit. Sommige mensen doen daar smalend over. Zij moeten maar eens kijken naar de spitsstrook die we op de Brusselse ring richting Leuven hebben aangelegd en naar de weefstrook in de richting van Holsbeek. Daar is kritiek op geleverd. We hebben ervaringen opgedaan. Deze Vlaamse Regering heeft beslist deze maatregelen uit te voeren. We maken hiervoor gebruik van de ervaringen die we elders in Vlaanderen hebben opgedaan.

We hebben een aantal bijkomende keuzes gemaakt. Van een aantal punten wisten we al langer dat die in het investeringsprogramma zouden worden opgenomen. Dat programma komt eraan. Met betrekking tot een aantal andere zaken zijn bijkomende beslissingen genomen. Een voorbeeld is de spitsstrook op de Antwerpse ring richting Kruibeke. We wisten vier maanden geleden nog niet of dit mogelijk zou zijn. Ik heb zelfs gecommuniceerd over nieuwe spitsstroken, onder meer op de E19.

Op dit ogenblik luidt onze stelling dat we daar bijkomende winsten kunnen boeken en dat we die quick wins willen realiseren. Dat is een evolutief gegeven. Ik heb een bundeling gemaakt van alle zaken die we kunnen en zullen uitvoeren. Dat is evolutief. We zullen hiervoor ook contact met de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid opnemen. Er is overleg met het stadsbestuur gepleegd. Ik kan al die zaken uitvoeren binnen mijn eigen meerjarenbegroting, die het Vlaams Parlement hopelijk zal goedkeuren.

De heer Jan Penris: Ik ben even verbaasd als de heer Keulen. Alleen vind ik niet dat de minister op een diefje handelt. Integendeel, zij brengt bepaalde zaken met een bepaalde bedoeling voor het voetlicht. Zij houdt een persconferentie en zij schrijft persmededelingen met betrekking tot 33 maatregelen ter ontwarring van de Antwerpse verkeersknoop die zij bij voorrang gerealiseerd wil zien. Dat is geen toeval.

Afgelopen maandag heeft de minister-president Europees commissaris Barnier bezocht. Hij heeft gedeeltelijk gelijk gekregen, maar voor een nog groter deel ongelijk gekregen. Europees commissaris Barnier heeft gesteld dat de minister-president de regels moet volgen die zijn eigen parlement hem oplegt. Dit betekent dat hij het MER en alles wat hier verband mee houdt, moet respecteren.

Daarop gaat de minister-president in de tegenaanval. Ik kan hem geen ongelijk geven, hij bevindt zich in een pre-electorale fase. Hij gaat in de tegenaanval en hij laat zijn collega 33 punten naar voren brengen. Dat gebeurt niet op een diefje, maar in het openbaar en heel welbewust. Dit is echter nogal ongelukkig. Hij moet het de oppositie dan ook vergeven dat wij hem hierop even willen aanpakken. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Minister-president, ik hoop het. Kunt u ons dan ook een antwoord geven op alle punctuele vragen die we hebben gesteld? *(Applaus van mevrouw Marijke Dillen)*

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, ik dank u voor uw tussentijds antwoord. Ik zou toch nog een paar opmerkingen willen maken. Iedere maatregel die wordt genomen, komt geen dag te vroeg. Daarvoor danken we u. We vragen evenwel mammoetmaatregelen en geen kruimelmaatregelen. Ik veronderstel dat u daar straks een antwoord op zult formuleren. U hebt zeer expliciet naar uzelf als minister en naar deze Vlaamse Regering verwezen. Wie was in de vorige Vlaamse Regering de minister van Openbare Werken?

De heer Bart Martens: Minister, we hebben akte kunnen nemen van de lijst met 33 projecten. Wat een aantal maatregelen betreft, hebben we nog een aantal vragen met betrekking tot de timing en het effect. Het is mogelijk dat u al die maatregelen binnen uw eigen bevoegdheid ten uitvoer kunt brengen. Misschien is dat des te beter. U had u echter niet tot dit lijstje moeten beperken. Zoals u weet, is mijn partij een loyale coalitiepartner. We zouden graag ook andere minderhindermaatregelen aan het lijstje toevoegen.

En wat ons toch opvalt in de lijst van 33 maatregelen, zijn de weinige openbaarvervoermaatregelen die erin staan. Zeker in het licht van het Minder-Hinderplan dat we destijds gekend hebben bij de heraanleg van de ring, want daar staken een pak meer openbaarvervoermaatregelen in.

Een van de weinige maatregelen die erin zit, is de verbeterde doorstroming van tram 3 vanaf Zwijndrecht Linkeroever naar de stad Antwerpen. Dat juichen we toe, we zijn er enorme fans van om die via verkeerslichtenbeïnvloeding sneller te laten doorstromen. Maar waarom doet u dat ook niet voor die andere tramassen? Ik heb u daar destijds over geïnterpelleerd en u verwijst graag naar de supercomputer die op komst is, maar, minister Crevits, we weten perfect dat bijvoorbeeld aan lijn 15 van Mortsels nu al, met de detectielussen die er nu in de grond steken, een verbeterde doorstroming kan worden gegeven. En dat is ook nodig om het overstapmodel te doen slagen dat u hebt ingevoerd waardoor de bussen niet meer tot in het hart van de stad rijden, maar aan de rand van de stad de stroom reizigers overgeven aan de trams. Waarom moeten de doorstromingsmaatregelen beperkt blijven tot tram 3?

Als we kijken naar het Minder-Hinderplan van vroeger, dan zaten daar nog een pak andere maatregelen in die wat ons betreft kunnen worden hernomen. Ook wat de spoorwegen betreft, werden extra inspanningen geleverd. Langs de E313 was een 'park and ride' ingericht in Herentals Wolfstee, met een hogere frequentie van de spoorlijnen van en naar Antwerpen.

Hetzelfde zou u kunnen doen met het station Noorderkempen langs de gloednieuwe hsl-lijn. Daar stopt vandaag één trein per uur, dat is minder dan het aantal treinen dat er vroeger

stopte. De dienstverlening is afgebouwd. Het zou een perfecte 'park and ride' kunnen zijn waar reizigers kunnen overstappen op het openbaar vervoer om zich naar Antwerpen te begeven.

Ook wat de binnenvaart betreft, zaten er toen ruimere behandelingsvensters in. Ook daar zien we niets van terugkeren.

Wat de Liefkenshoektunnel betreft, zijn er een heel aantal fracties en grote groepen in de samenleving, die vragen om de tunnel tolvrij te maken, bijvoorbeeld tijdens de piekuren. Ik weet, minister, dat u bezorgd bent over uw begroting, maar een alternatief is natuurlijk het verplichten van een aantal vrachtwagenroutes, bijvoorbeeld de route tussen Nederland en Kortrijk/Rijsel. U kunt de vrachtwagens verplichten om van de Liefkenshoektunnel gebruik te maken of verbieden om van de Kennedytunnel gebruik te maken, net zoals dat het geval was tijdens het Minder-Hinderplan. Idem dito voor de Hollandse caravans: ook die werd toen verboden om van de Kennedytunnel gebruik te maken. Dat heeft gigantisch veel effect gehad. Waarom zouden we dergelijke maatregelen nu niet opnieuw invoeren? Het zal u niets kosten, u hoeft geen schaduwtoelagen te betalen, u zult een veel betere benutting krijgen van de Liefkenshoektunnel en veel minder files op de Antwerpse ring. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, collega's, mijnheer Martens, ik kan uw betoog grotendeels ondersteunen, maar wat ik wel merkwaardig vind, is dat u vanuit de meerderheid heel wat extra maatregelen en nog 'quickere wins' aan het suggereren bent op een lijstje dat van de regering komt. *(Opmerkingen van de heer Bart Martens)*

Ze komen toch van het kabinet van de minister. Ik vind het merkwaardig dat u als coalitiepartner de avond voordien in kennis wordt gesteld en dan geen invloed meer hebt op het lijstje dat op Antwerps niveau wordt afgetoetst. Sorry, maar zo werkt een meerderheid niet! *(Applaus bij Groen, Open Vld en het Vlaams Belang)*

De heer Bart Martens: Ik herhaal nogmaals, minister, dat wij u onze uitgestoken hand aanbieden om uw lijstje te verruimen met een deel van de maatregelen die destijds hun nut hebben bewezen.

Mijnheer Van Mechelen, voor alle duidelijkheid, wat de noodbruggen betreft, dat is misschien een gemakkelijk standpunt om vanuit Kapellen in te nemen, maar het probleem is dat daarmee ook een verplaatsing van de vervuiling en van de geluidsoverlast ontstaat. Het is veel moeilijker uit te leggen aan de mensen die langs de Uitbreidingstraat of langs de Desguinlei wonen, dat ze de ring, die zich nu binnen de zate op min 1 bevindt, op plus 1 voor hun venster zullen horen donderen. Vandaag is het al zo dat de scholen die langs de Singel gelegen zijn, van de Vlaamse Gemeenschap negatief advies krijgen om bijkomende capaciteit te realiseren omdat de fijnstof- en geluidsnormen er niet kunnen worden gehaald. En dan is het niet eenvoudig om de ring gewoonweg te verleggen naar de Singel.

Maar los daarvan zitten er in het Minder-Hinderplan nog veel andere maatregelen die wat ons betreft zeker kunnen worden hernomen en die effect zullen hebben. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Martens, misschien kunnen we het over één ding eens zijn: we kunnen misschien eens een referendum organiseren in Antwerpen over de bouw van de tijdelijke bruggen over de Singel om de mobiliteit op te lossen.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Waarom was sp.a niet aanwezig op die persconferentie? Waarom waren enkel CD&V en de N-VA daar? Die vraag werd hier gesteld door de heer Rzoska. Waarom werd sp.a pas gisterenavond ingelicht? Waarschijnlijk omdat dit in feite de

aankondiging is van de toekomstige coalitie in de Vlaamse Regering na de verkiezingen van 2014. (*Applaus van de heer Bart De Wever*)

Dat is het eerste punt dat men daaruit kan afleiden. Het zijn misschien gissingen, maar het gaat toch in die richting.

Het verfpottenakkoord heeft ook op mij geen grote indruk gemaakt. Het verfpottenakkoord is 'too little too late'. Sinds 2009 heb ik persoonlijk, in naam van mijn partij en ook voor de oppositie, een smeebede gedaan opdat er dingen zouden gebeuren. De heer de Kort heeft het over 'én-én'. Wij weten hier allemaal, kamerbreed, dat de Oosterweelverbinding er voor 2014 niet zal zijn. Die ene 'én' valt sowieso weg. Wat zijn dan wel de oplossingen? Minister-president Peeters heeft op 2 oktober gevraagd dat we een positieve oppositie zouden voeren. Wij willen hem daarin tegemoetkomen om hem te ontlasten van zijn zware taken en om hem te helpen met raad en daad. Welnu, minister, van de R4-oost hadden we al lang een autosnelweg moeten maken. Daardoor zou het verkeer van de havens van Gent en Antwerpen via de A4, die trouwens begin 2014 klaar zal zijn, een halfuur sneller in Rotterdam staan: via de Liefkenshoektunnel in plaats van via Breda. Dat project moet dringend en prioritair worden aangepakt. Dan hadden we tenminste nu al een duidelijke ontlasting gehad van de Antwerpse ring.

De N49-E34 is ook beslist beleid. Het stuk tussen Zelzate en Antwerpen is dan weliswaar al verkeerslichtenvrij, maar tussen de haven van Zeebrugge en Zelzate is de N49-E34 een model van een weg die is bezaaid met slecht functionerende en slecht gesynchroniseerde verkeerslichten. U hebt wel de A111 goedgekeurd. Die komt er. Dat pps-project is goedgekeurd. Het gaat om het stuk tussen de haven van Zeebrugge en de Expresweg. En dan is er uiteraard de R11 en de T102: ook daaraan hadden we al lang veel meer kunnen werken. Dat zouden we eigenlijk moeten doen.

Nu vind ik het vreemd dat zoveel intellect verenigd in dit parlement niet inziet waarom men de Liefkenshoektunnel niet tolvrij wil maken. Het gaat, heel eenvoudig, om de ESR-norm. Men wil de financiering van de Oosterweelverbinding duwen naar de NV Tunnel Liefkenshoek. Daardoor wordt al de schuldenlast, die we op ons nemen voor dat monsterproject, geparkeerd in een onderneming die niet moet consolideren in haar schuld met de Vlaamse overheidsschuld. Waarom wil de Vlaamse Regering halsstarrig die Liefkenshoektunnel niet tolvrij maken? Waarom vindt zij daarvoor alle soorten redenen en waarom zegt zij dat het Verkeerscentrum dat zegt en die weer wat anders? Bullshit!

Die schuld bedraagt inmiddels 2,3 miljard euro. Dat zou het ongeveer moeten kosten. Plus het feit dat de tunnel-brug een tunnel-tunnel is geworden. Welnu, die 2,3 miljard euro kan de Vlaamse overheid niet dragen. Daarom wil men de NV Tunnel Liefkenshoek absoluut niet tolvrij maken, want anders wordt de schuld mee geconsolideerd in de Vlaamse schuld. Dat is de echte reden waarom we hier zo rond de pot draaien. Neen, je moet die tunnel 'carrément' openzetten en de tol afschaffen. De uiteindelijke doelstelling – en dat was een idee van de vorige regering – is weg, want de volgende tien jaar gebeurt er niets. Dan zijn een aantal van ons er niet meer, of ze hebben een lange grijze baard of een aantal anderen doen andere zaken.

Minister Hilde Crevits: Over het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel is er de voorbije periode al heel veel gesproken. Ik heb inderdaad aan het Verkeerscentrum gevraagd om nog eens een zeer grondig onderzoek te doen naar de effecten. U zegt dat door de R4 de Westerscheldetunnel beter kan worden gebruikt. Het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel zorgt er onder andere voor dat er verkeer wordt weggetrokken van de Westerscheldetunnel. Dat is niet goed.

Ik raad u toch aan om eens de website van het Verkeerscentrum Vlaanderen te bekijken. Daarop staan de resultaten van een grondig onderzoek over het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel. Op 5 december volgt er een voortgangsrapportage over het masterplan, met een toelichting. U beweert dat de redenen van zuiver financiële aard zijn. U zult daar de

mobilitetsargumenten vinden waarom het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel geen oplossing is.

De heer Ivan Sabbe: Minister, uw stelling wordt door de praktijk volledig onderuit gehaald. Op het ogenblik dat men de Liefkenshoektunnel tolvrij maakt wanneer er zich een probleem op de Antwerpse ring voordoet, dan loopt de tunnel vol. De theoretische capaciteit van de Liefkenshoektunnel is 90.000 voertuigen. Vandaag haalt men nauwelijks het cijfer van 20.000. Er is een enorme capaciteit. De A4 in Nederland, tussen Bergen op Zoom en Rotterdam, is in het voorjaar van 2014 klaar. Vraagt u eens aan de vrachtwagenbestuurders waar zij rijden. Elk jaar rijd ik 65.000 km. Ik maak deel uit van een aankoopgroepering in Rotterdam, en ben daar dus twee keer per maand. Ik weet dus wat er gebeurt. In die tunnel zie ik om 8.40 uur, op een maandagochtend, twee voertuigen voor mij, en ik moet al heel ver achteruitkijken om er een derde te zien.

U hebt het over het Verkeerscentrum Vlaanderen. Wel, dat is bullshit. Rijdt u eens met mij mee. Laten wij de Liefkenshoektunnel eens een maand lang openstellen. Dat zal ertoe leiden dat wij op de Antwerpse ring van 140.000 voertuigen naar 90.000 zullen gaan. De echte reden van de weigering heeft te maken met ESR. Dat is duidelijk, want anders had u dat al lang gedaan. Hebben wij niet altijd geleerd dat wij voor bewarende maatregelen moeten zorgen wanneer zich problemen voordoen? Wel, de Liefkenshoektunnel openstellen en de R4 doortrekken zijn bewarende maatregelen.

Misschien tonen zij zelfs aan dat wij het met de Oosterweelverbinding totaal verkeerd hadden. Welke grote stad plant immers nog een ring op 800 meter van het MAS? Dat is zo'n mooi gebouw, maar nu wilt u op 800 meter een ring aanleggen, die voor 20.000 autobewegingen zal zorgen. Dat is toch te gek voor woorden? Kijk naar Londen: daar legt men de ring 80 kilometer van de stad weg. Maar hier volhardt u in de boosheid. Ik wil op een constructieve wijze oppositie voeren. Negocieer met Noriant en blaas alles af. Laten wij met een schone lei beginnen en de maatregelen waarover ik het had, realiseren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, ik heb het studierapport van het Verkeerscentrum Vlaanderen bij. Daarin staat letterlijk dat de ontlasting voor het vrachtvervoer het sterkst is via de Kennedytunnel, maar ook een belangrijke impact heeft op de Westerschelde-oeververbinding. De winst van voertuigen op het hoofdwegenetwerk van Antwerpen wordt modelmatig begroot op 45.600 euro voor één ochtendspitsuur. Dat mag dus worden verdubbeld wanneer wij zowel 's ochtends als 's avonds die winst kunnen boeken. De baten-kostenverhouding bedraagt 4,2/1, wat betekent dat elke 4,2 euro winst 1 euro kost.

U kunt misschien wel beweren dat dit allemaal niets oplevert, maar de studie van ingenieur Eddy Peetermans bewijst het tegendeel. De opbrengsten zijn aanzienlijk. De vraag van de heer Sabbe is dus terecht. Ik begrijp het ESR-verhaal. Maar daar is een oplossing voor: werk met schaduwtoel, twee keer een uurtje tijdens wekdagen. Op die manier verdwijnt de ESR-neutraliteit niet. De aparte entiteit blijft behouden. Het betekent wel dat de Vlaamse Regering een kostprijs van enkele miljoenen euro moet dragen.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik denk ook dat er een combinatie van maatregelen nodig is: het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel, gecombineerd met het weren van vrachtwagens uit de Kennedytunnel en hen verplichten om een andere weg te nemen. Dat vereist wel politieke moed.

De heer Bart Martens: Het verhaal over de ESR-neutraliteit klopt niet, mijnheer Sabbe. Een schaduwtoel kan men inderdaad buiten de begroting financieren, zoals de Diaboloverbinding en de Liefkenshoekspoortunnel. Dat is geen argument.

Twee, ik hoor sommigen ervoor pleiten de Liefkenshoektunnel tijdens de spitsuren tolvrij te maken. Ik wil waarschuwen voor de effecten die dat zal hebben aan het begin en het einde van dat tolvrij 'venster', want er zal natuurlijk een rush ontstaan om nog net op dat moment

door de tunnel te gaan. Ik vraag me af wat daar de effecten van zijn op het vlak van de mobiliteit. Wat mij betreft, is een verplichte route voor verschillende vrachtwagenstromen minstens een evenwaardig alternatief.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik weet niet uit welke studies u hier citeert. Ik wil u vragen om een kijkje te nemen op www.verkeerscentrum.be. Ik zou het hele onderzoek kunnen voorlezen, maar dat zou wat te veel tijd kosten. Het verkeerscentrum is vrij duidelijk: "Tijdens de ochtendspits is ongeveer een derde van de stijging van het vrachtverkeer" – als je hem dus tolvrij maakt – "in de Liefkenshoektunnel afkomstig van de Westerscheldetunnel, waar de belasting afneemt. Dit effect is er ook tijdens de overige uren, maar iets minder uitgesproken. Aan de Kennedytunnel" – want daarvoor doen we het – "is het verschil in verkeersbelasting echter zeer klein. Er is wel een afname van het vrachtverkeer in de Kennedytunnel, ongeveer 100 à 200 vrachtwagens per uur in beide richtingen, maar de vrijgekomen capaciteit wordt grotendeels ingenomen door personenwagens, waardoor de totale afname slechts enkele procenten bedraagt. Dit is te verklaren door de aard van het personenverkeer op de R1, waarvan een groot deel zijn herkomst en bestemming vindt in het gebied rond de R1 en waarvoor de omweg via de Liefkenshoektunnel te groot is."

Op jullie verzoek heb ik het verkeerscentrum gevraagd het nog eens allemaal grondig te bekijken. Ze hebben een uitgebreid onderzoek gedaan. Het is gepubliceerd op de website en wordt voorgesteld in de voortgangsrapportage op 5 december. U kunt dat uitgebreid bekijken. We kunnen het debat dan ten gronde voeren. Lees alstublieft eerst die studie. Dat is toch van belang.

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer Martens, u weet dat de schaduwtoel beperkt is. Als u het volledig akkoord leest, zult u merken dat u dat niet onbeperkt kunt blijven doen indien u aan die ESR-norm wil blijven voldoen. Het is beperkt in dagen en uren. Het is een beperkte, tijdelijke maatregel, die ook moet worden gemotiveerd. Het schaduwtoelverhaal is een heel beperkt verhaal, waar je niets mee bereikt.

Als je een gat maakt in de grond, maar er gaat geen weg naartoe, is het logisch dat eender welke studie zal zeggen dat het weinig zin heeft. Wat bedoel ik daarmee? Als je de Liefkenshoektunnel laat zoals hij is, dat betekent zonder bijkomende ontsluiting, heb je natuurlijk geen oplossing. Waarom denkt u dat ik er hier voor pleit om de R4 Oost in autosnelweg te maken en de N49/E34 definitief autosnelweg te maken, wat trouwens aansluit bij beslist beleid in uitvoering? (*Opmerkingen van de heer Bart Martens*)

Minister Crevits heeft mij bevestigd dat de financiering van de A11 tussen Zeebrugge en Knokke nagenoeg rond is. Dat betekent dat we een autosnelweg krijgen van Zeebrugge tot in Knokke, maar dat we in Knokke terugvallen op een expresweg die bezaaid is met verkeerlichten. Het moet natuurlijk in elkaar passen. Mijn voorstel is om de R4 Oost om te vormen in autosnelweg – dat is eigenlijk beslist beleid, dus je hebt geen grote plannen of aanlooptijd nodig om dat te realiseren – en de N49 in autosnelweg om te toveren – wat ook beslist beleid is. Dan past het plaatje. Dan is er een duurzame oplossing voor de komende tien jaar, tot wanneer uw Oosterweelverbinding gerealiseerd kan zijn. (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

Onmiddellijk. Je maakt ze eerst tolvrij. Na het tolvrij maken, ga je onmiddellijk over op de werken die eigenlijk beslist beleid zijn.

Er zijn positieve zaken. Het R4-verhaal in Gent is een positief voorbeeld. Ik heb u dat al gezegd. Waarom doen we niet zoals met de R4 in Gent? Dat is vlak achter mijn deur. Waarom doen we het niet even constructief met de R4 Oost tussen Gentbrugge en Zelzate? De heer van Rouveroj kent de situatie. Als het kan aan de ene kant, kan het toch ook aan de andere? Dan hebben we een duurzame oplossing en moeten we niet blijven debatteren over de zaak, maar weten we dat het vooruit gaat. Dan kunnen we er in alle rust over nadenken of we de Oosterweelverbinding nog uitvoeren en zo ja, in welke vorm.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Sabbe, ik hoor uw pleidooi over de R4, de N49 en de A11 heel graag, maar als u de planning van deze dossiers bekijkt, dan ziet u dat de realisatie van de A11 uiteraard perfect synchroon loopt met het ombouwen van de N49 tot een snelweg, waartoe is beslist. U weet dat we de aansluiting van de R4-tangenten ook in de nieuwe pps-dossiers hebben gestopt. Wat dat betreft, is het plaatje dus compleet, lijkt me. Er is geen enkele bottleneck die daar wordt veroorzaakt. Daar wordt gestaag aan doorgewerkt.

De heer Ivan Sabbe: Dat kan ik enkel toejuichen. Dan hebt u een totaaloplossing met het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Voorzitter, geachte leden, het debat is geëist met een beroep op de grondbeginselen van onze democratie. Zelfs het woord ‘dictatuur’ is hier gevallen, terwijl diezelfde mensen toch in één adem hebben gezegd dat de beslissingen echt niets voorstellen, dat ze nog geen persmededeling waard zijn. Een fractie had het over “een scheet in een fles”. Een andere sprak over “gemorrel in de marge”. Geen enkele oppositiepartij heeft nagelaten heel smalend haar betoog aan te vatten over de maatregelen die zijn genomen, maar dit is wél een actualiteitsdebat waard.

Mijnheer Penris, u hebt aan de minister-president gezegd dat u beschaamd zou zijn als u met zulke maatregelen voor de plenaire vergadering zou verschijnen. Ik moet u toch wijzen op de ironie: het is niet de keuze geweest van de minister-president om voor deze plenaire vergadering te verschijnen. Dat was uiteraard uw keuze. Zoals enigszins te voorspellen viel, is dit debat over allerlei dingen gegaan – een tolvrije Liefkenshoektunnel, de R4, de A11, heel boeiend allemaal –, maar over de quick wins heb ik nauwelijks iets gehoord. (*Rumoer*)

Ik heb allerlei dingen gehoord, maar niets over de quick wins, en daar wil ik het toch even over hebben, want waar komt die lijst nu eigenlijk vandaan? Die lijst is de vrucht van herhaaldelijk overleg dat er is geweest tussen diverse instanties, waaronder de stad Antwerpen en de Vlaamse Regering, namelijk met het kabinet van minister Crevits. Er werd inderdaad gezocht naar quick wins. Dan is er een lijst opgemaakt, en van die lijst is deze middag kennis gegeven aan het ministerieel stuurcomité, waarin vertegenwoordigers zetelen van de stad Antwerpen, van BAM en ook van de Vlaamse Regering, in haar volledige samenstelling, voor alle duidelijkheid. Er is kennis gegeven van die besliste maatregelen. De minister heeft er ook al op gewezen dat die maatregelen geheel onder de auspiciën van de bevoegde minister kunnen worden genomen en uitgevoerd. Daar is geen enkele formele beslissing meer voor nodig, zelfs niet binnen de Vlaamse Regering, laat staan in dit parlement of in dat politiek stuurcomité. Het is daar ter kennisgeving voorgelegd.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer De Wever, ten eerste, u hebt als lid van deze assemblee met één stem, net zoals ikzelf, natuurlijk het recht om aan de oppositie te zeggen dat wij idioot zijn om dit debat te vragen.

De heer Bart De Wever: Heb ik dat gezegd? (*Opmerkingen*)

De heer Dirk Van Mechelen: Ik heb bijzonder goed naar u geluisterd, mijnheer de burgemeester. Ik zeg u: als de oppositie gezamenlijk een debat vraagt, dan zou iets meer respect u sieren.

Ten tweede, het debat ging inderdaad niet over deze kruimelmaatregelen. Het debat ging over de vraag wanneer er serieuze maatregelen komen.

Ten derde, het is uw eigen schepen van Mobiliteit, de heer Kennis, die heeft voorgesteld om bruggen op de Singel te bouwen. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik denk dat de achtbare collega van de meerderheid ons niet mag verwijten dat wij een debat vragen. Wij vragen dit debat omdat we werden gealarmeerd door een persmededeling van het kabinet van minister Crevits. Ik meen dat het onze taak is

om te reageren op persmededelingen van het kabinet van minister Crevits. Daartoe kunnen we diverse parlementaire instrumenten aanwenden. Vandaag stelden een aantal collega's echter toevallig een actuele vraag over de mobiliteitsknoop rond Antwerpen, in de nasleep van een negatief antwoord van de heer Barnier aan onze minister-president. Goede collega De Wever, mogen wij geen achterdocht hebben? Uiteraard wel. Dat is onze taak als oppositie. Mogen wij geen kritische vragen stellen, mijnheer De Wever? Uiteraard wel. Dat is onze taak als parlementslid. Mogen wij dat niet doen in deze plenaire vergadering, collega? Ja, wij mogen dat doen in deze plenaire vergadering!

Ik weet dat sommigen onder u het daar moeilijk mee hebben, en ik weet ook waarom. Dit soort debatten wordt rechtstreeks uitgezonden en bekeken, tot in Antwerpen toe. Daar hebben sommige mensen het misschien lastig mee. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Tommelein: Gelukkig voor dit parlement, mijnheer De Wever, is het niet u die beslist of hier over een bepaalde zaak een debat wordt gehouden, maar is het nog altijd de parlementsvoorzitter, die tijdig heeft ingezien dat deze regering, en uzelf, mijnheer De Wever, in de fout zijn gegaan en heeft beseft dat dit een debat waard was. (*Applaus bij Open Vld en het Vlaams Belang*)

Het debat gaat inderdaad niet over de 33 aspirinemaatregelen, die wat hoofdpijn zullen wegnemen, maar de kwaal niet zullen aanpakken – dat weet u ook –, maar wel over de manier waarop u dit allemaal orkestreert en organiseert. U orkestreert het als burgemeester van Antwerpen samen met de Vlaamse Regering. U weet perfect dat u een persconferentie organiseert op het moment dat er een plenaire vergadering is van het parlement, waar de mobiliteit van Antwerpen op de agenda staat. U doet dat doelbewust omdat u het parlement niet respecteert, en hier durft u nog eens komen zeggen dat wij daar dan geen debat over mogen houden. U zou zich moeten schamen. (*Applaus bij Open Vld en het Vlaams Belang*)

De heer Bart De Wever: Slecht theater, maar zeer goed geacteerd. Dat de heer Peumans een held is van de democratie, dat zal ik zeker niet betwisten.

De heer Bart Tommelein: Schamper doen, dat is uw stijl, mijnheer De Wever.

De heer Bart De Wever: Mijnheer Tommelein, als je dat allemaal nog au sérieux moet nemen. Er worden hier actuele vragen gesteld over het gesprek dat met de heer Barnier heeft plaatsgevonden. Ik weet niet of de heer Barnier het ook over de new jerseys heeft gehad, die op het einde van de Turnhoutsebaan de mensen beletten om naar links te draaien of over de missing link in het ringfietspad, dat me in staat zal stellen het stadhuis nog iets sneller te bereiken per fiets. Ik weet niet of het daarover ging. Ik weet dus ook niet of onze snode persconferentie daar het debat heeft willen voorafnemen of heeft doorkruist. Sta me toe daar enigszins over te twijfelen.

U zegt dat u een debat vraagt en dat ik dat niet wil. U mag debatten vragen zoveel u wil. Ik stel alleen vast dat u een debat vraagt over 33 maatregelen en het er vervolgens niet over hebt, omdat u een heel ander debat wilde voeren. U hebt hier over van alles gesproken, maar niet over die 33 maatregelen.

De heer Jan Penris: Lees er de Handelingen op na.

De heer Bart De Wever: Als u uw geacteerde pathos tot het minimum kunt beperken, mijnheer Penris. Er zijn grenzen aan alles.

Over de bruggen over de Singel wil ik het gerust hebben, maar dat is natuurlijk geen quick win. Dat is het nu net. Waar gaat het over? Dit gaat over een lijstje dat de vrucht is van een overleg tussen de stad Antwerpen, het kabinet van minister Crevits en nog andere partners, dat een aantal keer heeft plaatsgevonden, op 16 oktober, op 3 november en nog enkele keren. We waren op zoek naar maatregelen van een beperkte omvang die we snel konden nemen. Dat is de lijst niet. De lijst is geen oplossing voor de strategische mobiliteitsknoop. Dat hebt u

vastgesteld en dat hebben we ook nooit beweerd. Welke gek zou zo iets durven te beweren? Daar ging het debat niet over, of daar had het niet over moeten gaan.

Het is ook geen limitatieve lijst van dingen die nu nog gebeuren, voorafgaand aan de grote werken, en het klopt niet dat er voor de rest niets anders of niets omvangrijkers meer zal gebeuren.

Het is ook geen lijst van minderhindermaatregelen, zoals de tijdelijke bruggen over de Singel, waar ik persoonlijk een grote voorstander van ben, om die daar te zetten op het moment dat de werken plaatsvinden. Niet iedereen is het daarover eens, ik persoonlijk ben er een groot voorstander van, maar dat is uiteraard geen quick win, het is geen maatregel van een beperkte omvang die je heel snel, binnen enkele maanden, kunt nemen. Daar ging het nu net over. Dit zijn quick wins, een lijst met beperkte maatregelen die snel kunnen worden uitgevoerd, met een beperkte budgettaire impact, die perfect passen binnen het reeds opgemaakte budget en die dus volledig onder auspiciën van de minister zelf, zonder naar de Vlaamse Regering terug te moeten koppelen, kunnen worden genomen en toch soelaas bieden op een aantal concrete pijnpunten.

Dat is het. Daarover had het debat kunnen gaan. Is dat de eerste inspanning die na vierenhalf jaar vanuit de Vlaamse Regering gebeurt? Neen, dat is niet juist. Minister Crevits kan u uiteraard een schets geven van andere maatregelen die al zijn genomen door de Vlaamse Regering, en ik zou u kunnen vertellen dat ook de stad Antwerpen zich in haar nieuw bestuur tot doel heeft gesteld alle maatregelen die de doorstroming kunnen bevorderen, te nemen en dat we ook al enkele maatregelen hebben genomen.

Wij zijn het overleg met de Vlaamse Regering met veel plezier aangegaan. Daar is nu ook een goede samenwerking. Die heeft uitgemond in de 33 maatregelen die er nu bij komen. En dat is wel belangrijk. Wanneer die maatregelen er nu liggen, dan is dat de vrucht van een heel goede verstandhouding die is gegroeid tussen de regering, De Lijn en het nieuwe stadsbestuur in Antwerpen. En dat vind ik in dit debat een heel belangrijke vaststelling die mij zeer optimistisch stemt over wat er nog komen gaat. En dat is natuurlijk het eindelijk doorhakken van die strategische mobiliteitsknoop waar nu, als de plan-MER is opgeleverd, eindelijk de beslissing kan worden genomen. Het is natuurlijk fel betreurenswaardig dat dit niet eerder mogelijk is geweest maar u weet allemaal wat de historiek is van dit dossier, die deze legislatuur overstijgt. U weet ook allemaal wat de betrokkenheid is van diverse partijen in dit parlement en diverse meerderheden in de stad Antwerpen.

We staan aan de vooravond van die belangrijke beslissing. Ik stel vast dat die stedelijke overheid bijna in congruentie met de Vlaamse overheid optreedt, en dat stemt me bijzonder optimistisch dat we binnenkort ook deze grote knoop doorhakken. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer De Wever, het verbaast me een beetje dat u het niet logisch vindt dat er vanuit het parlement over het grootste wegenproject van de voorbije en misschien ook volgende decennia, na zo'n lange standstill geen vragen komen. Uiteraard is het niet zo dat we ons beperken tot de 33 maatregelen – en vooral de 13 maatregelen want de andere zijn onderzoeksmaatregelen – van het verfpottenakkoord. Wat me toch verbaast, is dat u zich in dergelijke optimistische termen uitlaat over dit 'too little too late'-akkoord.

Men richt zich vooral tot de bevoegde minister, maar sinds 2009 zit uzelf ook in deze coalitie, in deze regering. Ik merk hoe uw partij, die federaal in de oppositie zit, erop wijst dat de regering niet vooruitgaat en dat er niets gebeurt terwijl u met uw partij toch een volwaardige coalitiepartner bent in de Vlaamse Regering, die sinds 2009 aan de hele mobiliteit rond Antwerpen geen bal heeft gedaan, wel iets kleins maar niets fundamenteels. Met de intelligentie die u hebt, moet het u toch opvallen dat er een enorme discrepantie bestaat tussen wat u zegt en doet. Luister naar mijn woorden, maar kijk niet naar mijn daden.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer De Wever, ik heb goed geluisterd. Ik weet wel dat ik af en toe luid praat, maar ik kan ook goed luisteren. Ik stel vast dat u net doet alsof de

fileproblemen over een paar maanden opgelost zullen zijn. Met andere woorden, die quick wins zijn niet voldoende. U geeft dat zelf aan. Er zijn ook andere maatregelen die u kunt nemen, die misschien wat minder 'quick' zijn maar die deel zouden kunnen uitmaken van een algemeen noodplan, zoals u enkele weken geleden zelf het dossier waar deze Vlaamse Regering in heeft gefaald, met name het Oosterweeldossier, hebt genoemd.

De 33 wins die u hier voorstelt, zijn geen 33 quick wins maar 33 election wins. Met andere woorden, die 33 quick wins moeten vooral dienen om te maskeren dat er de laatste 4 jaren te weinig of niets is gedaan. We hadden hier al een aantal maatregelen kunnen nemen.

Mijnheer De Wever, ik ga die maatregelen niet afvallen. Ik vind dat u die inderdaad moet nemen en dat u ze al veel langer had kunnen nemen. Maar er zijn ook nog een aantal andere maatregelen die u kunt nemen en die u zelfs kunt nemen als burgemeester van Antwerpen. Daarvoor hebt u die Vlaamse Regering niet noodzakelijk nodig. Als u noodbruggen wilt over de Singel, dan moet u daarvoor het nodige doen en moet u daartoe het initiatief nemen. U zit intussen al vier jaar en zelfs al langer in de Vlaamse Regering. Als u echt oplossingen zou willen en de oppositie had willen doen zwijgen, mijnheer De Wever, had u misschien ook een aantal voorstellen van sp.a, uw coalitiepartner in die Vlaamse Regering kunnen opnemen. Ik heb de heren D'Hulster en Martens een aantal voorstellen horen formuleren.

U had misschien zelfs een aantal voorstellen van Open Vld, een partner in uw stadsbestuur, kunnen meenemen. Misschien had u een breder draagvlak kunnen zoeken, maar dan had u natuurlijk wel een probleem: dan kon u vandaag geen 'election'-persconferentie geven met uw 'election wins'. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, mijnheer De Wever, ik zal zeer kort zijn. Inhoudelijk heeft Jan Penris ons standpunt vertolkt, maar sta me toch toe om even terug te komen op de aanhef van uw betoog. U bent er een meester in om te zeggen dat de oppositie het maar niks vindt maar u wilt toch een groot debat. We gaan dat debat niet meer overdoen, maar het gaat erover dat de Vlaamse Regering met een aantal maatregelen komt om de indruk te wekken dat men de problemen gaat oplossen en dat men ermee bezig is, terwijl men al deze dingen al veel vroeger had kunnen doen.

U moet niet zo meewarig doen over de oppositie wat dit debat betreft. Ik ben ervan overtuigd dat als een federaal minister dit zou doen – zoals de Vlaamse Regering die een persconferentie geeft op het moment dat er in het Vlaams Parlement een debat is over de Oosterweelverbinding – de eerste die in de Kamer uit zijn bank zou springen Jan Jambon zou zijn die zou eisen dat de minister er zou zijn, en hij zou nog gelijk hebben ook. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart Martens: Mijnheer De Wever, over de noodbruggen hebben wij een ander standpunt. Ik kan uw standpunt begrijpen. U bent een beetje de Di Rupo van Antwerpen: u bestuurt Antwerpen zonder te beschikken over een meerderheid intra muros. (*Gelach*)

Als u verkeer van op de ring naar binnen de ring kunt verplaatsen, brengt dat geen schade toe aan uw electoraat. Wat ik niet begrijp, is uw arbitrair onderscheid tussen quick wins en minderhindermaatregelen. U zegt dat de noodbruggen geen quick wins zijn, want dat het een tijd duurt vooraleer ze er staan enzovoort. Maar in punt 20 van uw 33 maatregelen staat 'de installatie van een tijdelijke brug voor de afrit Ekeren Noorderlaan'. Ofwel zijn tijdelijke bruggen niet op korte termijn realiseerbaar en dan mogen ze niet in het lijstje van quick wins worden opgenomen, ofwel zoeken we als grote mensen onder elkaar waar we snel een consensus over kunnen vinden en welke maatregelen we snel kunnen uitvoeren. Dan hoeft u het arbitrair onderscheid tussen quick wins en minderhindermaatregelen ook niet te maken.

Mijnheer De Wever, ik hoor u zeggen dat dit lijstje in grote consensus tussen het kabinet van minister Crevits, de stad Antwerpen – blijkbaar enkel de schepen als ik de collega's van Open Vld hoor –, en De Lijn tot stand is gekomen. U hebt een aantal keren samengezeten. Ga ik er dan van uit dat De Lijn akkoord gaat met het opgeven van de busstrook langs de E313 tussen

de aantakverbinding Ranst en de park-and-ride van Wommelgem? Alle bussen die van de Kempen komen, maken van die vrije busstrook gebruik om redelijk snel, ondanks de files en de spits, hun reizigers in hartje Antwerpen te brengen. Als u die vrije busstrook natuurlijk opgeeft en er een spitsstrook van maakt, dan kan ik me inbeelden dat de mensen die elke dag van de Kempen naar Antwerpen komen – en dat zijn er zeer veel – er minstens een half uur langer over doen. Is actie 23 in consensus met De Lijn overeengekomen?

De heer Bart De Wever: De laatste vraag is uiteraard een vraag aan de minister, mijnheer Martens. Er is een tijd geweest dat Antwerpen een binnenburgemeester en een buitenburgemeester had, maar de middeleeuwen zijn allang voorbij. Ik denk dat we beter niet verdelend optreden. Tot voor heel kort had ik de indruk dat ondanks het feit dat iedereen heel schamper deed over de 33 maatregelen, er wel consensus over was dat het goede maatregelen waren. Ik heb geen enkele fractie dat horen ontkennen. Vandaar dat men er wellicht ook niet verder over heeft willen debatteren. Dat er andere maatregelen mogelijk zijn die niet onder de noemer quick win vallen, heb ik nooit ontkend. Ik zal er toch nog wel mijn persoonlijke opinie over mogen ventileren.

Wat ik natuurlijk niet mag, mijnheer Tommelein, is als burgemeester noodbruggen op een gewestweg zetten. Ik zal me erover beraden bij mijn schepen van Rechtszaken, maar ik denk dat die mij dat zal afraden, echt waar.

Wat het democratisch debat betreft: ik heb me er helemaal niet tegen verzet, ik heb me erover verbaasd dat een heel groot debat over de Antwerpse mobiliteit 'out of the blue' wordt gevoerd naar aanleiding van 33 maatregelen die even zo goed in een persmededeling hadden kunnen passeren en waarvoor niemand, ook niet federaal, uit zijn bank zou zijn gevlogen om onmiddellijk de democratie stil te leggen en een debat over iets geheel anders te organiseren. Daartoe worden toch wel alle mogelijkheden in dit halfrond ruim geboden, mijnheer Sabbe. Het is de heer Peumans, de held van de democratie, die de voortgangsrapportage heeft afgedwongen, waarbij op regelmatige basis alle actoren zich hier komen verantwoorden over wat er in dit dossier gebeurt, dan wel niet gebeurt. Dus zeg nu alstublieft niet dat de meerderheid of wie dan ook, dit debat niet zou durven voeren, komaan zeg.

Wat de algemene inschatting betreft over gebrek aan vooruitgang inzake de strategische mobiliteit, die ik hier vooral bij Open Vld heb gehoord, moet me nog één ding van het hart. Op een moment dat de bestaande plannen, zoals die al vele jaren lang werden uitgewerkt en geconcipieerd, tot op het niveau van de bouwvergunning – mijnheer Van Mechelen, dat verhaal kent u toch zeer goed –, kapseiden, dat er geen draagvlak voor bleek te zijn, ze niet verder konden worden uitgevoerd en de Vlaamse Regering dus een nieuwe voorkeursbeslissing heeft genomen, is de beslissing genomen – daar zal toch niemand in dit halfrond zich tegen verzetten – dat deze beslissing ten gronde moest worden afgewogen tegen de alternatieven die er zijn, zijnde het meccanotraccé, de megatunnel en dergelijke. Zo waren er op een gegeven moment nog zeven of acht in de running. Daar was toch iedereen het mee eens. Wel, ik heb onmiddellijk – dat was op een uitzending van 'De zevende dag', ik zal dat nooit vergeten – gezegd... *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Mag ik nog even afronden, mijnheer Van Mechelen? Ik ben al bezig met de repliek op de repliek op de repliek. Daarna kunt u het woord nemen. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Mijnheer Van Mechelen, ik heb mijn avondagenda al moeten vrijmaken. Ik ben zelfs in het Koffiehuis ter uwer beschikking om tot in de vroege uurtjes hierover door te gaan.

Op dat moment, mijnheer Van Mechelen, is iedereen ermee akkoord gegaan dat dit tegen elkaar moest worden afgewogen vooraleer de knoop kon worden doorgesneden. Ik heb toen onmiddellijk gezegd, wat toen choquerend was: nu zijn we voor jaren vertrokken en de uitkomst van deze oefening is onzeker. Dat was zo. Uw partij heeft om die reden enorm getwijfeld of ze in Antwerpen nog tot de meerderheid wilde behoren. De nationale leiding van de partij heeft zich daarin gemengd om te zeggen: misschien behoren we beter niet tot

deze meerderheid. Na een week rustig nadenken binnen Open Vld heeft men verkozen het meerderheidstraject voort te zetten en hebt u zich ‘gefideliseerd’ aan de beslissing die genomen is. Dan moet u me toch eens uitleggen, als u dat op dat moment hebt gedaan, hoe u van ons kan verwachten dat wij voor het afronden van de plan-MER welke beslissing dan ook zouden kunnen nemen in die strategische mobiliteit? We wisten allemaal dat we vertrokken waren voor een traject van jaren, een traject dat zeer binnenkort afloopt, en waarvan ik denk – dat is de reden van mijn optimisme – dat in de constellatiepolitiek zoals ik ze nu zie binnen de Vlaamse Regering en de stad Antwerpen, dat deze knoop kan worden doorgehakt. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Dirk Van Mechelen: Ik wil gewoon even aan de heer De Wever vragen, als het hem niet stoort natuurlijk, wie hier vier of vijf weken geleden voor de camera verklaard heeft dat de Vlaamse Regering gefaald heeft in het Oosterweeldossier. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer Bart De Wever: Ik heb daarover gezegd, mijnheer Van Mechelen, dat elke Vlaamse Regering tot heden daarin gefaald heeft, ook die waar u in zat.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik wil aan de heer De Wever niets vragen. Ik zal ook aan de heer De Wever geen mededeling doen, alleen aan u, voorzitter. Ik ben helaas wegens de beperkte spreektijd die me was toegemeten in dit debat, vijf minuten, niet verder geraakt dan punt 9 van de 33. Ik houd mij het recht voor om de andere punten morgen in extenso – dat is Latijn, mijnheer De Wever – te behandelen in het kader van de begrotingsbesprekingen die in uw commissie plaatsvinden, voorzitter. Ik heb daar nog wel een boompje over op te zetten, al of niet in aanwezigheid van de heer De Wever of andere partijgenoten van hem. Maar houd u vast aan uw bretellen, minister, ik ga zeer kritische vragen stellen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Morgen bespreken we in de commissie de begroting. De bedoeling is dat er een inventaris wordt gemaakt van alle vragen over de begroting. De minister zal daar de volgende keer op antwoorden.

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer De Wever, het klopt dat de vorige regeringen gefaald hebben. Maar u hebt nog niet geantwoord op mijn vraag. Ik heb gezegd dat u als coalitiepartner sinds 2009 ook gefaald hebt. Van de maatregelen die u daarnet hebt opgesomd en die tot de mogelijkheden behoren, is ook binnen deze regering, waar u een volwaardige coalitiepartner van bent, niets tot stand gekomen.

Er is nu het verfpottenakkoord, zes maanden voor de verkiezingen. Maar waar was u in 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013? Waar waren u en uw partij met structurele oplossingen voor de verkeersknoop rond Antwerpen?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister-president, mijnheer De Wever, jullie zijn ondertussen steeds meer inwisselbaar geworden. U hebt gezegd wat het niet is, namelijk een oplossing voor het fileprobleem. Ik ben het daar absoluut mee eens. Ik ben het er ook mee eens dat dit geen limitatieve lijst is.

Wat is dit wel? Een poging tot het vermijden van gezichtsverlies, om het eigen hachje nog te redden voor de verkiezingen, nu de situatie langzaam uitzichtloos begint te worden, nu u ook van Europa geen antwoord hebt gekregen. Het is duidelijk een kenmerk van iemand in paniek, dat men met een snelle persmededeling en een aantal geïmproviseerde maatregelen zeer snel naar buiten komt, omdat u geen rechte kant meer ziet aan dit dossier. Ik denk dat u nachtmerries hebt over dit dossier. Het is de achilleshiel geworden van deze Vlaamse Regering. Nachtmerries en paniek werken verblindend. Je kunt dan de hoofdzaak niet meer onderscheiden van de bijzaak en wij krijgen dan een lijstje waar we niet veel mee zijn.

De heer Leysen heeft vandaag een zeer interessant stuk in de krant geschreven. Hij maakt de schitterende vergelijking tussen een mannelijke en een vrouwelijke handelwijze bij het verloren rijden. Een man die verloren rijdt, begint blindelings links en rechts af te slaan,

denkend dat hij nog wel ergens zal raken, maar hij rijdt zich volledig vast, schrijft de heer Leysen. Een vrouw zegt: wacht eens, hoe zijn we in deze situatie gekomen, laat ons terugkeren naar het punt waar we verkeerd zijn gereden en laat ons rustig bekijken waar het fout is gegaan, om de situatie recht te trekken. Ik denk dat dat niet zo dom is van de heer Leysen. Een vrouw aan het stuur is misschien toch niet zo'n slechte zaak, zegt hij.

Waar is het hier verkeerd gegaan? Het is verkeerd gelopen bij een enorm megalomaan megaproject, dat compleet onbetaalbaar aan het worden is. Men schat het nu op 3,5 miljard euro, maar dat zal wellicht oplopen tot 5 miljard euro. Wie zal dat nog financieren? Wie zal dit kunnen betalen? Hoe gaan we dit financieren? Hoe hoog zullen de studiekosten nog oplopen? Hoe hoog zal de schadeclaim zijn? Wie weet het nog in deze Vlaamse Regering? Wie weet nog hoeveel dit grapje ons zal kosten?

We moeten inderdaad naar maatregelen zoeken, echte oplossingen die rekening houden met de wensen en de leefkwaliteit van de Antwerpenaar. Definitieve oplossingen dus, die ervoor zullen zorgen dat het verkeer zo veel mogelijk uit de stad wordt geweerd, in plaats van het zo dicht mogelijk bij de stad te trekken. We moeten daar serieus over nadenken.

Ondertussen moeten er moedige tijdige maatregelen genomen worden, die iets doen aan de files, maar die ook iets doen voor de mensen in de stad, die iets doen aan het teveel aan verkeer, het teveel aan fijn stof, de onleefbaarheid voor alle mensen in de file, maar evengoed voor alle Antwerpenaren die dagelijks overspoeld worden door die files.

Ik vind die moedige maatregelen in die quick wins niet terug. Ik wil het hier, zoals ook is gevraagd, over die quick wins hebben.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik wilde mevrouw Meuleman daarnet al onderbreken. Ik vond het aandoenlijk dat ze de woorden van de heer Leysen gebruikt om het gros van haar spreektijd te vullen. Ik bleef maar op het standpunt van Groen wachten. Het standpunt van de heer Leysen hebben we eerder deze week kunnen lezen. Ik zat te wachten op het standpunt van Groen. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Minister Crevits is een vrouw. We kunnen nog allerlei bemerkingen maken. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Mevrouw Meuleman, u hebt uiteindelijk een aantal doelstellingen geformuleerd die Groen naar voren wil schuiven. Eerlijk gezegd, heb ik daar weinig problemen mee. Ik heb enkel een groot probleem met de concretisering. Wanneer zult u ons vertellen wat u concreet aan de mobiliteit in Antwerpen wilt doen? *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijnheer Van Malderen, u bent te ongeduldig. Het gaat om dertien quick wins en niet om 33 quick wins. Daartoe behoren een fietspad, een aantal hertekende belijningen en de inzet van pechstroken in de vorm van spitsstroken. Met betrekking tot dat laatste stellen we ons vragen bij de veiligheid. Indien er een ongeval plaatsvindt en er zijn geen pechstroken meer, kan ik me al indenken hoe lang de files zullen zijn. De heer Martens vraagt zich ook af dat allemaal al is berekend. Hoeveel files zullen we op die manier uitsparen? Zullen er geen files bij komen? Dat zijn vragen die we ons, los van de veiligheid, stellen.

Ik zie niet veel heil in die quick wins. Ik heb de echt moedige oplossingen die we voorstellen, al eerder aangehaald. Ik denk dan aan een permanente snelheidsverlaging om de capaciteit op de bestaande rijstroken te verhogen. We moeten de vrachtwagens uit de Kennedytunnel weren. We moeten duurzame oplossingen zoeken, zoals trams, spoorverbindingen, binnenvaart en fietsverbindingen. Ik vind in dit plan veel te weinig fietssnelwegen terug. We moeten dit combineren met het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel. We moeten een trajectheffing voor vrachtwagens invoeren. De minister wil dit in 2015 invoeren. Volgens mij kunnen we die heffing tijdelijk nu al invoeren voor de rode trajecten waar problemen worden

vastgesteld. Dat zijn de vijf concrete voorstellen die volgens mij moediger zijn en meer zullen opleveren dan deze quick wins, die heel weinig zoden aan de dijk zullen brengen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik ben eigenlijk blij dat ik de kans krijg om alles nog even in het juiste kader te plaatsen. Ik neem de verantwoordelijkheid voor het perscommuniqué dat ik vandaag de wereld heb ingestuurd. Ik doe dat graag.

Ik heb daarnet trachten duidelijk te maken dat we intens overleg hebben gepleegd met het Antwerps stadsbestuur. Ik ben blij dat de burgemeester van Antwerpen, die ook in het Vlaams Parlement zetelt, dit daarnet heeft bevestigd. We zijn nagegaan hoe we binnen de bestaande context, de bestaande wegemcapaciteit en het bestaande openbaar vervoer, een aantal ingrepen kunnen uitvoeren die binnen de reguliere Vlaamse begroting passen. Die ingrepen moeten een aantal lokale knelpunten oplossen en op die manier de doorstroming verbeteren. Op die manier is een lijst van 33 maatregelen tot stand gekomen. Daarover zijn hier terecht een aantal vragen gesteld.

Mijnheer Penris, u hebt acht maatregelen opgesomd. Het zijn er 33. (*Opmerkingen van de heer Jan Penris*)

Als Vlaams minister ben ik niet van plan iedereen uit te leggen wat er allemaal zal veranderen, waar een bepaalde weefstrook zal komen of wat links of rechts nog zal gebeuren. Ik wil iedereen die dit wil, een technische toelichting verschaffen bij elk van die 33 maatregelen. Dat kan echter het best gebeuren op de gepaste plaats: de commissie Openbare Werken van het Vlaams Parlement. Indien iedereen dat wil, kan dat morgennamiddag gebeuren. Het moet in elk geval niet op deze tribune gebeuren. (*Applaus bij CD&V*)

Volgens sommige mensen zijn die 33 maatregelen niet duurzaam. We mogen echter niet vergeten dat we hier het Masterplan Antwerpen hebben goedgekeurd. Dat masterplan omvat onder meer tramprojecten die samen honderden miljoen euro's zullen kosten. Brabo 1 is uitgevoerd. Brabo 2 wordt momenteel gerealiseerd. Ook het project Livan wordt momenteel gerealiseerd. Wie beweert dat er geen maatregelen met betrekking tot trams worden genomen, vergeet dat dit deel van het masterplan uitmaakt. Dit wordt momenteel ten uitvoer gebracht. (*Applaus bij CD&V en bij de N-VA*)

Ik keek eigenlijk vooral naar mevrouw Meuleman en naar de heer Rzoska. Mijn ogen zijn misschien niet erg gefocust. Op de heer Rzoska kan ik me nochtans focussen. Hij zit immers elke week in de commissie.

Zoals de heer de Kort al heeft aangehaald, omvat het masterplan ook belangrijke investeringen in de waterinfrastructuur, waaronder bruggen over het Albertkanaal. We hebben hier beslissingen over genomen. Tevens maken we keuzes met betrekking tot de brede omgeving rond Antwerpen.

Mevrouw De Ridder heeft het steeds over de tangenten. De A102, de R11bis, de oplossing in het Waasland, waarvoor we hebben gekozen omdat er een oplossing was van de Wase burgemeesters, zitten in het plan. We werken aan de uitvoering. Maar, tot spijt van wie het benijdt, ook daar hebben we een MER nodig en moeten we overleggen met de lokale besturen.

Als u de indruk wilt wekken dat de 33 maatregelen de duurzame oplossingen zijn voor Antwerpen, dan klopt dat natuurlijk niet. Ik heb een perscommuniqué de wereld ingestuurd met een aantal technische maatregelen binnen mijn bevoegdheden. Het kader is het Masterplan Antwerpen.

Ik heb trouwens nog een extraatje voor de regio Antwerpen en veel regio's benijden Antwerpen daarvoor. We weten heel goed dat we in Vlaanderen enorme winsten kunnen boeken met dynamisch verkeersmanagement en verkeersdoorstroming. Het is deze legislatuur dat we overal in Vlaanderen langs de grote wegenassen en de assen van het openbaar vervoer

tellussen hebben geplaatst zodat we op elk moment van de dag weten hoe de verkeersstromen evolueren en wat er gebeurt. We kunnen daar nu dynamisch op ingrijpen. We moeten de verkeerslichten die overal langs de gewestwegen staan, beter op elkaar schakelen, we moeten groene golven creëren, daar ben ik het volkomen mee eens.

We hebben beslist om samen met de stad een verkeerscomputer aan te kopen en om ervoor te zorgen dat we niet hier en daar iets doen, maar dat we het openbaar vervoer en het wegenvervoer gezamenlijk dynamisch kunnen aansturen. Ondertussen zijn we op al onze bussen – er zit wel wat vertraging op, maar we zijn ermee bezig – het KAR-systeem (Korte Afstands Radio) aan het installeren. Ook de bussen zullen de verkeerslichten kunnen beïnvloeden. Die investering wordt nu gedaan in de stad en de regio Antwerpen omdat dat de meest congestiegevoelige regio van Vlaanderen is. Ik hoop dat we het ook nog op andere plaatsen in Vlaanderen kunnen doen.

Er is dus het masterplan, er is het dynamisch management, er zijn de extra maatregelen die we samen met de stad zullen uitvoeren en het zal de minister van Openbare Werken zijn die ze zal betalen, dat is juist. *(Opmerkingen)*

Excuseer, als het parlement de begroting goedkeurt, zal het de belastingbetaler zijn die ze betaalt. Het zal vanuit de Vlaamse begroting zijn dat wordt betaald, ik neem mijn woorden terug.

We willen er een aantal knelpunten mee oplossen. Ik hoor nu mevrouw Meuleman zeggen: “oei, een spitsstrook, maar wat als daar iets gebeurt?”. We hebben een spitsstrook. Iemand noemde die spitsstrook richting Ranst een verfpotmaatregel, maar dat is absoluut niet juist. We hebben de weg moeten aanpassen, we hebben rijstrooksignalisatie moeten plaatsen, het is een serieuze ingreep. We hebben geprobeerd om ervoor te zorgen dat staduitwaarts de files verminderen op de ring zodat mensen sneller thuis geraken. Men heeft gezegd dat het een tijdelijke winst van een kwartier zou zijn. Tot op heden blijft die winst bestaan. Idem dito wat de afhandeling betreft van de ring van Brussel naar Leuven. We willen dus inderdaad op dat principe doorgaan. We willen nog een paar van die spitsstroken realiseren. Over eentje was al beslist en die zit er nu opnieuw in: de E19. De andere komt er op de E17 en zal het verkeer naar Oost-Vlaanderen ten goede te komen.

De technische uitleg zal zeker nog volgen, dat is afgesproken. U moet geen vragen stellen, ik wil die uitleg gerust zelf geven of laten geven. Ik hoop dat u heel goed begrijpt dat een aantal maatregelen niet in 2014, maar in 2015 zullen worden uitgevoerd. Ik verwijs onder meer naar de opmerking over de busbaan. We zijn LIVAN aan het realiseren. Als dat gebeurd is, kunnen we wat doen met de ‘park and ride’, maar dat zal pas na eind 2014 zijn. Ik kan zo ingaan op elke maatregel, maar dat is niet de bedoeling.

Deze regering heeft er inderdaad voor gekozen om nog een aantal andere maatregelen te nemen. De kilometerheffing voor vrachtwagens zal er komen vanaf 2016. Het is niet mogelijk om te zeggen dat die morgen zal starten. We moeten ervoor zorgen dat het systeem geïnstalleerd geraakt, we doen dat trouwens samen met de andere gewesten – dit is meteen een antwoord voor degenen die eraan twifelen of we met de andere gewesten kunnen samenwerken. We hopen dat de timing heel strak zal kunnen worden gehaald.

Sommigen stelden dat ze hier toch wel op geregelde tijdstippen eens mogen spreken over de mobiliteit in Antwerpen, dat is juist.

Maar – en ik kijk naar de voorzitter – om de zes maanden is er in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken van dit Vlaams Parlement een hele namiddag voorbehouden om de voortgang in het dossier te bespreken, niet alleen van de Oosterweelverbinding maar van het volledige masterplan voor Antwerpen. U kunt daar alle vragen stellen die u maar wilt stellen.

Mijnheer Penris, u hebt een punctuele vraag. Ik zal u daarop morgen een antwoord geven want als ik het voor uw vraag doe, moet ik het voor de 32 andere vragen doen. Dat zou niet verstandig zijn.

U hebt daar de kans om alle vragen te stellen. Kom mij hier dus alstublieft niet vertellen dat er niet voldoende informatie wordt verstrekt aan het parlement over dit dossier. Er zijn voldoende debatomogelijkheden. Maar laat mij als minister, in de bevoegdheden die ik heb en binnen de budgetten die ik heb, ook nog toe om tijdelijke maatregelen te nemen, die nota bene zijn doorgesproken met de stad en die op een goedkeuring kunnen rekenen. Ik heb hier trouwens niemand gehoord met fundamentele bezwaren tegen één van die 33 maatregelen. Ik wil jullie dus zeer fel bedanken voor jullie steun. (*Applaus van de meerderheid*)

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, voor alle duidelijkheid: ik voel mij niet beknot in mijn rechten als parlementair. Ik weet ook dat we elkaar regelmatig zien om over Antwerpse mobiliteitsdossiers te praten en zeer intens te praten. We krijgen daar de informatie die we op dat moment nodig hebben.

Maar, minister, neem me niet kwalijk. Vandaag en deze week hebben wij een aantal dingen mogen vernemen, helaas via de pers, dingen die wij als parlementslid toch wel even mogen controleren. Dat is onze taak. Sta ons toe dat wij u daarover ter verantwoording roepen. Ik begrijp dat u vandaag niet op alle 33 punten in extenso – ik gebruik weer dat lelijke Latijnse woord – zult antwoorden. Ik zal u daarover morgen ondervragen. U kennende, weet ik dat u ons ook wat dat betreft de nodige informatie zult geven.

Vandaag, minister, heeft dit parlement u, uw minister-president en uw regering en meerderheid, tot een bepaalde stelling willen brengen. Hoe gaat u ten gronde om met de mobiliteitsknoop in Antwerpen? Met die 33 maatregelen kunnen wij leven. Maar daar gaat het niet over. U moet belangrijkere beslissingen nemen om de mobiliteitsknoop in Antwerpen te ontwarren. En dat weet u maar al te goed. Ik hoop dat die 33 maatregelen geen bliksemafleider zijn geweest om te vermijden wat u wilt vermijden. Ik weet dat u bekommerd bent om de mobiliteit in en rond Antwerpen, maar ik zie dat niet omgezet in regeringsdaden. Een aantal van de collega's en ook ikzelf hebben maatregelen aangereikt. Het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel kost ons niets, het zal ons baten brengen. Het zeer snel aanleggen van de tangenten, onmiddellijk als het kan, zal ons baten opbrengen, minister-president, veel meer dan een likje verf links en rechts.

Minister, om u daarover uit te dagen, kondig ik een motie aan. Ze is al geschreven, voorzitter, en kan dus binnen het kwartier ingediend zijn en goedgekeurd worden.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, voor alle duidelijkheid: wij hebben nooit gezegd dat wij die 33 maatregelen geen goede zaak vinden. Ik heb ze zelfs in mijn uiteenzetting bejubeld. Ik heb gezegd dat het 33 goede aspirientjes zijn die de hoofdpijn iets zullen verlichten. Wij juichen iedere maatregel toe, hoe klein ook, om het fileleed te verlichten. Ik heb het ook niet gehad over de dossiers van de A102 en de R11bis die hun beloop kennen. Het gaat iets te traag naar mijn goesting, maar bon, we moeten daar de procedures volgen. Ik heb het ook niet gehad over de spitsstroken en ook niet over de groene golf. U weet dat wij dat goede maatregelen vinden en dat wij ons daar altijd achter scharen. Wij hebben in 2006 en 2007 als eersten die resoluties ingediend.

De boodschap is – en wij reiken u de hand – dat u best in afwachting van de nieuwe oeververbinding nog enkele andere, meer structurele maatregelen treft. Ik hoor u en de heer De Wever zeggen dat deze 33 maatregelen nog niet de structurele zijn. Ik stel dus vast dat u beseft dat het hier niet bij mag blijven. U spreekt over quick wins. Waarom spreekt u niet over midterm wins, en voegt u er niet een aantal aan toe? Ik denk dan aan de tangent in Oost-Vlaanderen. De parallelwegen langs de N49: het akkoord is er, voer het dan ook uit. De schaduwtol voor de Liefkenshoektunnel is perfect haalbaar. Het Verkeerscentrum Vlaanderen zegt dat. De noodbruggen op de Singel, waar ook de Antwerpse schepen een grote voorstander van is: doe er iets aan.

Als u die midterm wins uitvoert, zal ik uw grootste fan zijn. Laten wij dat de noodzaak van één minuut politieke moed noemen. Het slachtoffer is vandaag de Vlaming, die in afwachting

van die nieuwe oeververbinding de komende 10 jaar in de file zal blijven staan. Neem dus de definitieve beslissing over de Oosterweel nog deze legislatuur, en neem in afwachting de komende maanden en jaren structurele tussenmaatregelen.

De heer Bart Martens: Minister, ik dank u voor het antwoord. Toch wil ik het nog hebben over enkele onbeantwoorde vragen. Ik vroeg u of met het model van het Vlaams verkeerscentrum de effecten zijn berekend. Als dat zo is, dan zouden wij graag de effecten van elke individuele maatregel kennen. Want onder meer maatregel 23 – over de vrije busstrook op de E313, die wordt vervangen door een spitsstrook – doet mij eraan herinneren dat het verkeerscentrum in de commissie is komen uitleggen dat uit de tactische studie over de E313 blijkt dat dit de problemen niet zal oplossen omdat de flessenhals bij de aansluiting van de E313 met de ring zit. Dat zou dus betekenen dat men naast elkaar in de file zou komen te staan, in plaats van achter elkaar. Men zou geen minuut sneller in Antwerpen arriveren. Ik ben dus erg benieuwd naar de resultaten van de verkeersmodulering voor elk van die 33 maatregelen.

Wat de trams en de doorstroming betreft, verwijst u naar de supercomputer die ten vroegste binnen 2 jaar operationeel kan worden. Ik dring er toch op aan om voor een aantal binnenkomende assen naar Antwerpen toch al doorstromingsmaatregelen te nemen. Blijkbaar is het mogelijk voor tram 3, want dat staat expliciet opgenomen in uw lijstje van 33 maatregelen. Waarom is dat niet mogelijk voor andere assen waar doorstroming in functie van het door u ingevoerde overstapmodel van cruciaal belang is? Ik denk dan aan lijn 15, lijn 3, enzovoort. Ook op lijn 24 is al verkeerslichtenbeïnvloeding, zonder dat de supercomputer actief is. Het is dus vandaag al mogelijk om met de technologie die in de grond zit – met de detectielussen waarin al miljoenen zijn geïnvesteerd – werk te maken van de doorstroming, zodat de commerciële snelheid van de trams in Antwerpen de vergelijking met het buitenland kan doorstaan. Zoals u weet is de commerciële snelheid van buitenlandse stadstrams meer dan het dubbele dan die van de Antwerpse.

Wij zijn als partij en als fractie beschikbaar om uw lijstje aan te vullen met maatregelen die destijds hun nut hebben bewezen. Ik denk dan aan de verruimde vensters voor de behandeling van de binnenvaartschepen, maar ook aan reglementaire routes voor vrachtwagens, zodat de Liefkenshoektunnel veel beter wordt benut en de huidige ring wordt ontlast; het gebruik van een slimme kilometerheffing voor vrachtverkeer, gemoduleerd naar plaats en tijd, zodat het internationale vrachtverkeer om Antwerpen heen wordt geleid; de invoering van een snelheidsverlaging op de ring, zodat wordt geredimeerd aan de doorstroming én de geluidsoverlast. Aan de realisatie van al die maatregelen willen wij zeer graag constructief meewerken. Wij hopen bij de zaak te worden betrokken, en niet te worden geconfronteerd met een mededeling ter kennisgeving op een volgend politiek stuurcomité.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u hebt de inspanning geleverd om de quick wins, de kleinere, kortetermijnzaken – of het verfpottenakkoord –, duidelijk naar voren te brengen, waardoor u zich profileert en u ertoe engageert om die te realiseren. Ik denk dat het ogenblik is aangekomen om dat ook te doen met uw middellangetermijnopties.

Minister, uiteindelijk is er, zoals gezegd, geen Oosterweelverbinding voor 2024. In dat opzicht kunt u nu misschien duidelijk een plan opstellen waarin u de middellangetermijnzaken opneemt. We hebben een verschillende mening over het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel, maar er zijn nog andere zaken. Het zou goed zijn indien u over die concrete acties een planning voorlegt aan het parlement. Zo kunt u duidelijk maken wat u concreet zult doen aan de mobiliteit rond Antwerpen in afwachting van 2024.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, u deed nogal smalend over het debat. U vroeg zich af waarom wij hier nu over moesten debatteren en u wilde het liever morgen rustig komen uitleggen in de commissie. Nogmaals, dit is het achilleshieldossier van de Vlaamse Regering, waarin elke daadkracht ontbreekt. U verwacht van iedereen heil en gaat tot naar Europa om heil te krijgen, maar die heil komt er voorlopig niet. U zit hier met een gigantisch

kostelijk dossier dat al jaren aansleept. Op een blauwe woensdag komt u dan plots met een persconferentie en 23 maatregelen die moeten verhullen dat er een groot probleem is. Ik vind het de normaalste zaak van de wereld dat wij niet over de precieze details van elke belijning van om het even welke R-weg discussiëren, maar dat we wel discussiëren over een politiek probleem dat deze Vlaamse Regering toch duidelijk heeft met dat Oosterweeldossier. Dat dossier wordt volgens ons niet opgelost door de 33 maatregelen – of eigenlijk zijn het er maar 13 – die hier worden gepresenteerd.

Het grootste bewijs dat het debat terecht was, is de uiterst kritische stem van uw coalitiepartner, die heel terecht vraagt of die 13 maatregelen effectief efficiënt zijn, wat ze opbrengen, of dat is doorgerekend en of u er zicht op hebt wat dat zal betekenen voor de files. Tot nu toe hebben we daar inderdaad geen antwoord op gekregen. De finaliteit van het actualiteitsdebat vandaag is dat de verhullende maatregelen hun werk eigenlijk niet echt hebben gedaan. Het probleem blijft tot op vandaag even groot.

De heer Bart Tommelein: Minister-president, ik betreur dat men geprobeerd heeft de indruk te wekken dat de oppositie dit een duurzame oplossing zou vinden. Dat is helemaal niet het geval, minister Crevits. Ik ga niet in herhaling vallen, maar ik hou niet zo'n aangenaam gevoel over aan de communicatie die hier vandaag en deze middag door de regering en door de burgemeester van Antwerpen werd gevoerd. We kunnen daarover discussiëren.

Voorzitter, ik richt mij persoonlijk tot u.

De voorzitter: Sorry, maar ik moet hier drie dingen tegelijk doen. Ik ben een man, ik kan maar een ding tegelijk doen. *(Gelach)*

De heer Bart Tommelein: Ik ben niet kwaad op u. Ik ben vandaag zelfs heel tevreden over u. *(Gelach)*

Dat mag voor een keer.

Voorzitter, ik wil opnieuw een beroep doen op u, want ik begin ongerust te worden. Ik hoorde de regering een datum naar voren schuiven als het ultieme moment waarop een beslissing zou moeten worden genomen over de problematiek rond de Oosterweelverbinding. Minister-president, ik hoor die datum van 4 april regelmatig opduiken. Als ik het goed begrijp, is dat voor u de laatste ultieme datum waarop een beslissing moet vallen.

Voorzitter, ik heb er de kalender van het Vlaams Parlement reeds bijgenomen. Ik zie dat vrijdag 4 april de vrijdag is voor het paasreces en dat wij eventueel – en dat is belangrijk – nog bij elkaar zouden komen op 23 april voor een plenaire vergadering.

Ook met wat er vandaag is gebeurd in het achterhoofd, zou ik het volgende van u willen vragen. Dit is een toch wel belangrijk dossier. Ooit hebben sommige mensen dit het belangrijkste Europese mobiliteitsproject van de voorbije decennia genoemd. Als daar een beslissing over wordt genomen net voor dit parlement in reces gaat en dit eventueel zelfs niet meer terugkeert naar de plenaire vergadering, dan heb ik daar wel grote bezwaren bij. Voorzitter, ik zou dus het liefst de garantie hebben dat, als de regering op 4 april een beslissing neemt, we dan beslissen om eventueel in het paasreces toch te komen werken. Als dat niet kan – maar mijn fractie en ik zijn ter beschikking – dan vraag ik dat we toch zeker ten laatste op 23 april nog een debat zouden voeren over de beslissingen die de regering heeft genomen. Dat lijkt me vanuit democratisch oogpunt toch wel belangrijk.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, zo dadelijk zal minister Crevits nog op een aantal bijkomende praktische vragen antwoorden. Om te beginnen wil ik duidelijk maken dat deze Vlaamse Regering hier is wanneer dit parlement een actualiteitsdebat vraagt. We hebben daar ook meteen gevolg aan gegeven.

Het is goed dat beslissingen die door de Vlaamse Regering of een minister worden genomen, hier worden besproken. Sommige van die beslissingen lijken me uitermate geschikt voor een

commissie, maar goed, dit parlement heeft gemeend daar een actualiteitsdebat aan te besteden. Dat is zijn volste recht.

Wel wil ik de insinuaties uit de wereld helpen. Er was voorzien in een interministerieel comité. Dat ligt al een hele tijd vast. In dat comité zijn die quick wins aan bod gekomen, zoals diverse mensen hier hebben gezegd. Die quick wins zijn aan de pers meegedeeld. Ik vind het zwaar overdreven dat de oppositie zich daardoor in haar democratische rechten aangetast voelt. U niet, mijnheer Penris, maar ik heb begrepen dat Open Vld daar zwaar aan tilt. Ik kan u zeggen dat er in dit dossier nog beslissingen zullen worden genomen. Ik weet niet of die beslissingen op een woensdag, op een vrijdag of op een andere dag zullen vallen. Als daar vraag naar is, dan zullen we die beslissingen graag toelichten in dit Vlaams Parlement. Ik kan u zeggen dat aanstaande vrijdag het MER wordt ingediend. Daar zal een adviesronde over plaatsvinden. Dat MER wordt definitief goedgekeurd in januari. Naast deze quick wins zullen we nog andere maatregelen nemen in dit dossier. Ik dank al diegenen die daarover suggesties hebben gedaan of initiatieven hebben voorgesteld. Wij zullen in dit dossier verder beslissingen nemen.

Ik vind het ook wat betreurenswaardig dat men dat afdoet als een precampagne en dergelijke. Wat is het nu? Men vraagt dat deze Vlaamse Regering beslissingen neemt in dit belangrijke dossier. Als we dat niet zouden doen, dan zou men zeggen dat er in dit dossier geen vooruitgang wordt geboekt. Het is het ene of het andere. We zullen het in dit dossier niet bij die quick wins laten. We zullen op de juiste momenten verdere beslissingen nemen. Ik ga ervan uit dat er dan opnieuw een actualiteitsdebat zal worden gevoerd. Zeg nu zelf: er waren twee actuele vragen, en die hadden betrekking op de problematiek van Europa. Die 33 maatregelen zijn van een andere orde. Maar goed, het actualiteitsdebat heeft plaatsgevonden. Ik denk dat collega Crevits tekst en uitleg heeft gegeven.

Mijnheer Tommelein, ik heb er geen enkel probleem mee om hier volgend jaar in de paasvakantie ook aanwezig te zijn. Deze Vlaamse Regering heeft de mogelijkheid om nog tot op het einde van de legislatuur beslissingen te nemen. U kunt dat controleren. Ik hoop echter dat u dan ook ondersteunt dat dit ook daadwerkelijk gebeurt.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Er zijn al twee moties ingediend: een van het Vlaams Belang en een van Open Vld. Die worden nu rondgedeeld.

Wenst er nog iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen? *(Neen)*

Op basis van het reglement kunnen we om 20.45 uur stemmen over de reeds ingediende moties.

Het debat is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 20.33 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 20.46 uur.*

■

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 tot vaststelling van de bij decreet te bekrachtigen decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, wat betreft de pool sportwetenschappen

– 2142 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord;
15 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende het stimuleren, het coördineren en het subsidiëren van de tewerkstelling in de sportsector

– 2161 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector

– 2166 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Aangehouden stemmen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van mevrouw Vissers en de heren Van Hauthem en Sintobin, op artikel 10.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
15 leden hebben ja geantwoord;

87 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
15 leden hebben ja geantwoord;
84 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Lies Jans.

De voorzitter: Aan de orde is de stemming over artikel 10.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
15 leden hebben neen geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
15 leden hebben neen geantwoord;
18 leden hebben zich onthouden.

Artikel 10 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
69 leden hebben ja geantwoord;
34 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
67 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

**ONTWERP VAN DECREET betreffende de lokale diensteneconomie
– 2168 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

- 99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 66 leden hebben ja geantwoord;
- 33 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

MOTIE van de dames Lydia Peeters, Patricia Ceysens en Fientje Moerman en de heren Egbert Lachaert en Bart Tommelein tot besluit van de op 10 oktober 2013 door mevrouw Lydia Peeters en de heer Chris Janssens in commissie gehouden interpellaties tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, respectievelijk over de werking van de VDAB, en over de kritiek op de werking van de VDAB

– 2207 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

- 103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 32 leden hebben ja geantwoord;
- 61 leden hebben neen geantwoord;
- 10 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik heb een stemafpraak met de heer Vanlerberghe.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Ik heb een stemafpraak met de heer Van Rompuy, die na 400 dagen stuurloosheid in Zaventem eindelijk probeert een oplossing te vinden.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Hostekint.

■

MOTIE van mevrouw Marijke Dillen en de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete tot besluit van de op 15 oktober 2013 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen 'Een nieuwe Vlaamse diplomatie in een veranderende wereld: naar een efficiënt buitenlands netwerk'

– 2209 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ondanks het gevorderde uur wil ik toch even de aandacht vestigen op deze materie. We weten allemaal dat de Vlaamse diplomatie een van de belangrijkste instrumenten is om uitvoering te geven aan de buitenlandse component van ons bevoegdheden. Uit de praktijk blijkt echter dat Vlaanderen vele kansen laat liggen om zijn buitenlandse netwerk zo in te zetten dat het zijn strategische belangen optimaal kan ondersteunen. De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) heeft een advies geformuleerd met een 26 interessante aanbevelingen om daar verbetering in aan te brengen. Wij vragen dan ook dat de Vlaamse Regering de nodige initiatieven neemt om opvolging te geven aan dit belangrijk advies.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Zoals iedereen hier weet, heb ik een groot hart voor het Vlaamse buitenlands beleid en de Vlaams diplomatie in spe. Ik denk dat het document van de SARiV met 26 aanbevelingen een interessant document is. Er was gisteren een gedachtewisseling gepland, die niet kon doorgaan omdat er te weinig collega's aanwezig waren. Ik weet niet of alle 26 aanbevelingen evenveel steun verdienen. Ik zou liever die gedachtewisseling met de SARiV afwachten en ook het antwoord van de minister-president op de verschillende adviezen en suggesties alvorens tot een gemeenschappelijke conclusie te komen.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 8

Zie hier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
15 leden hebben ja geantwoord;
81 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van mevrouw Ulla Werbrouck tot besluit van de op 17 oktober 2013 door de heer Peter Gysbrechts in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stilstand in het realiseren van nieuwe sportinfrastructuur

– 2211 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
34 leden hebben ja geantwoord;
59 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Wim Wienen, Chris Janssens en Pieter Huybrechts tot besluit van de op 17 oktober 2013 door de heer Peter Gysbrechts in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stilstand in het realiseren van nieuwe sportinfrastructuur

– 2245 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
14 leden hebben ja geantwoord;
85 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van de heren Jan Penris, Joris Van Hauthem, Wim Wienen en Pieter Huybrechts en de dames Marijke Dillen en Marleen Van den Eynde tot besluit van het op 6 november 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken

– 2269 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
18 leden hebben ja geantwoord;
60 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Egbert Lachaert en Marino Keulen tot besluit van het op 6 november 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de 33 maatregelen van de Vlaamse Regering om de Antwerpse mobiliteitsknelpunten aan te pakken

– 2270 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

20 leden hebben ja geantwoord;

59 leden hebben neen geantwoord;

21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 13 november 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.56 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Paul Delva, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Luckas Van Der Taelen, Marc Van de Vijver, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Lies Jans, Chris Janssens, Jurgen Vanlerberghe: ambtsverplichtingen;

Patricia De Waele, Dirk Peeters: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van

Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys,

Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Gerda Van Steenberge

■

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck

NEEN-stemmen:

Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Kathleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Ivan Sabbe, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens,

Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck

ONTHOUDINGEN:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck

ONTHOUDINGEN:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia

Peeters, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Marc Vanden Bussche, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceyskens, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Ivan Sabbe, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem

■

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem,

Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Gerda Van Steenberge

■

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Jan Penris, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken

ONTHOUDINGEN:

Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Björn Rzoska, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Ivan Sabbe, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Marc Vanden Bussche, Lode Vereeck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans,

Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Jan Penris, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

■